

Offentlig innkalling

Styret ved Norges Handelshøyskole

Dato: 15.06.2023 09:00

Sted: Digitalt (Teams)

Saksliste

Vedtaksaker

23/23 Godkjenning av protokoll fra møte 2/23, innkalling og saksliste møte 3/23	<i>vedlegg u.off.</i>	3
24/23 Rektor orienterer om status og fremdrift - møte 3/23		5
25/23 Opprettelse av nytt studieprogram på bachelornivå	<i>vedlegg u.off.</i>	6
26/23 Årsrapport forskning 2022	<i>sak u.off.</i>	32
27/23 Årsrapport formidling 2022		33
28/23 Handlingsplan EMBA	<i>sak u.off.</i>	43
29/23 Økonomirapport pr. 1. tertial 2023	<i>vedlegg u.off.</i>	44
30/23 Revisjon av kvalitetssystem for utdanning		75
31/23 Statusrapport - Arbeid med data- og informasjonssikkerhet	<i>sak u.off.</i>	97
32/23 Campusutviklingsplan for NHH - andregangsbehandling		98
33/23 Eventuelt - møte 3/23		154

Orienteringssaker

6/23 Årsrapport Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 2022		155
7/23 Årsrapport Studentombudet ved NHH 2022		162
8/23 Etatsstyring 2023: Tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse		179

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 2/23, INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 3/23

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03483-25

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
15.06.2023

Utvalgsnr
23/23

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 2/23 godkjennes. Innkalling og saksliste møte 3/23 godkjennes.

Bakgrunn:

Vedlagt protokoll fra møte 2/23 til endelig godkjenning.

Vedlegg: Protokoll fra møte 2/23 – u.off. jf. offl § 5

Sak 23/23 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Protokoll fra møte 2/23

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 5

REKTOR ORIENTERER OM STATUS OG FREMDRIFT - MØTE 3/23

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03484-24

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
15.06.2023

Utvalgsnr
24/23

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

OPPRETTELSE AV NYTT STUDIEPROGRAM PÅ BACHELORNIVÅ

Saksbehandler Stig Tenold
Arkivreferanse 20/01071-40

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	15.06.2023	25/23

Forslag til vedtak:

Styret akkrediterer bachelorprogrammet *BSc Business, Economics and Data Science* og vedtar opprettelse av programmet med oppstart høsten 2024.

Bakgrunn:

Styret har over tid behandlet sak om opprettelse av nytt studieprogram på bachelornivå ved flere anledninger, senest i møtene 15. desember 2022 (sak 59/22), 14. mars 2023 (sak 3/23) og den 14. april 2023 (sak 15/23). Arbeidet med utviklingen av det nye programmet ble initiert på bakgrunn av markedsbetraktninger samt behov og ønsker som fremkom gjennom NHHs kvalitetssystem for utdanning. På en slik bakgrunn utredet en første nedsatt arbeidsgruppe rammene for det nye programmet tilbake i 2001, og en ny arbeidsgruppe utredet programmet i mer detalj ved inngangen til inneværende år. Rapporten fra sistnevnte arbeidsgruppe har ligget til grunn for styrets behandling i sakene 3/23 og 15/23. Vedlagte programbeskrivelse og tilhørende dokumenter reflekterer også innspillene fra høringsprosessen som ble gjennomført inneværende vår. Samtlige institutter og en rekke andre enheter og utvalg i NHHs organisasjon ga høringsinnspill, og disse er tilgjengelig for styret i styreportalen. I prosessen har også eksterne innspill fra NHHs *advisory board*, alumni og ulike partnere i nærings- og samfunnslivet bidratt. I tråd med tidsplanen presentert i forrige styremøte, legges programmet med dette frem for akkreditering og opprettelse.

Det er høyskolens styre som fatter vedtak om opprettelse av nye studieprogram. I tråd med universitets- og høyskolelovens bestemmelser for selvakkrediterende vitenskapelige høyskoler i § 3-3 (2) fatter institusjonen selv vedtak om akkreditering av studietilbud på lavere grads nivå. Dette innebærer en faglig vurdering av at studieprogrammet oppfyller de lover og krav som gjelder.

Justeringer og videreutvikling siden forrige styrebehandling

Siden styrets behandling i april er det gjort enkelte justeringer i det foreslåtte studieprogrammet, basert på høringsinnspillene som ble mottatt i høringsrunden og anbefalinger fra behandling i styret og i andre organ.

Mange av høringsinnspillene tok opp navnet på programmet, og etter en nærmere vurdering ble dette fastsatt til *BSc in Business, Economics and Data Science*. Navnet på studieprogrammet skal være dekkende for programmets innhold og samtidig fange interessen

hos de relevante søkergruppene. Vurderingen er spesielt at begrepet *data science* gir en presis betegnelse av den differensierende vektleggingen i det nye programmet, jf. at det fanger opp bruk av statistisk og matematisk metode, (stor-) data-analyse, programmering og AI. Samtidig benyttes begrepet i navnene på lignende typer studieprogrammer ved andre institusjoner nasjonalt og ikke minst internasjonalt.

Det er videre gjort enkelte justeringer i emnesammensetning og innhold i programmet i tråd med styrets innspill, høringssvar og diskusjoner med fagmiljøet. Det er utviklet foreløpige emnebeskrivelser for alle emnene i det nye studieprogrammet. Disse er utviklet av relevante faggrupper på instituttene. Emnebeskrivelsene samlet sett illustrerer vurderingene som er gjort med hensyn til teknologi, definert primært som *data science* slik som definert over, og bærekraft. Konsistent med at teknologi-innhold skal være en differensierende faktor i forhold til det etablerte BØA-programmet, er det en serie emner med titler og innhold som adresserer dette. Med hensyn til bærekraftsperspektivet er dette integrert i en rekke emner på samme måte som i andre studieprogram på NHH.

Det nye bachelorprogrammet vil gi opptak til master i økonomi og administrasjon på lik linje med den eksisterende BØA. Det eksisterer allerede i dag gode videre studieløp på master i form av veltilpassede profiler som økonomisk analyse (ECO) og Business Analytics (BAN). Etter opprettelsen av det nye programmet vil det bli gjennomført prosesser for å sikre gode og tilpassede studieløp videre når de første kandidatene er ferdig i 2027.

Videreutvikling

I tråd med tidligere presentert tidsplan vil man etter opprettelse av studieprogrammet fortsette arbeidet med å detaljplanlegge programmet, studentrekrutteringen og opptaket. Det vil snarest bli tilsatt en programleder på samme måte som for de øvrige studieprogrammene. Videre vil det bli gjennomført en særskilt prosess for å videreutvikle og ferdigstille emnebeskrivelsene i det nye programmet utenom den fastsatte syklusen. Arbeid med informasjonsmaterieell, studentrekruttering og opptak er allerede startet opp og vil intensiveres i tiden som kommer. Styret vil holdes orientert om utviklingen.

Etter oppstart av programmet vil det bli underlagt NHHs normale system for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling.

Vedlegg:

1. Programme description BSc Business, Economics and Data Science
2. Preliminary course descriptions BSc Business, Economics and Data Science – u.off. jf. offl § 13, jf. fvl § 13.1 pkt. 2
3. Godkjent sjekkliste BSc Business, Economics and Data Science

Programme description

BSc in Business, Economics and Data Science

180 ECTS

Contents

BASIC PRINCIPLES	3
LEARNING OUTCOME	3
PROGRAMME STRUCTURE	4
Tracks	5
Courses	5
Plan – courses and semesters	6
LEARNING ACTIVITIES	6
FORMS OF ASSESSMENT	7
INTERNATIONALISATION	7
ADMISSION REQUIREMENTS	7
DEGREE AND RELEVANCE FOR FURTHER STUDIES	7
Appendix. Semesters – Key questions and overall learning outcome.....	8

BASIC PRINCIPLES

The BSc in Business, Economics and Data Science (BEDS) relies on three basic principles:

1. Technology is primarily understood as data analytics, programming, automation and artificial intelligence. A secondary focus is the more general view of technological development and its relevance to business and society.
2. BEDS will foster integration of technology in business and economics, integration across disciplines, and integration between NHH and the industry.
3. BEDS will implement problem-based and student-centered learning as well as research-based teaching.

The basic unit of teaching collaboration is per semester, and not per course.

Thus, after completing BEDS, the student will have gained a thorough understanding of how to combine insights from data analytics and economic principles in order to create sustainable value for the firm and its stakeholders.

LEARNING OUTCOME

Upon completion of the programme, the candidates shall have achieved the following learning outcome at the programme level:

KNOWLEDGE

The candidate

1. has broad knowledge of economics, business administration, information technology, management and innovation.
2. has knowledge of key information technologies and business models, as well as ethics and sustainability challenges.
3. has knowledge of the implications of technological innovation and new business models for relevant issues in economics and business administration.
4. has broad knowledge of mathematics, statistics, empirical methods and programming.
5. has detailed knowledge of how data and data science can be applied in business decisions.
6. is familiar with research and development in relevant areas in economics, business administration and data science.

SKILLS

The candidate

7. can use information technology to obtain, transform, analyse and apply relevant data.
8. can apply theory and methods from economics, business and data science to analyse problems and recommend decisions.
9. can analyse and solve technology-related challenges in businesses and public institutions.
10. can reflect upon own academic and professional work and make revisions under supervision.
11. can apply programming to increase value creation.
12. can communicate relevant issues in economics, business administration, management and technology in different forms and to a variety of audiences.

GENERAL COMPETENCE

The candidate

13. understands the role of innovation and creativity in technology-driven business and their relevance for society.
14. can take sustainability, social and ethical issues into account in business decisions.
15. can plan and conduct tasks and projects individually as well as in teams and reflect upon own and others' performance.
16. can appraise and update own knowledge and skills in business, economics and information technology.
17. understands how globalisation and cultural differences affect businesses, markets and human behaviour and can cooperate in a multicultural context.
18. can facilitate collaboration between specialists in business and technology.

PROGRAMME STRUCTURE

The semester structure follows a progression from the familiar and manageable to a broader global and sustainability perspective. This structure entails a gradual increase in conceptual and technological complexity and a focus on one **over-arching topic** per semester:

Semester 1: The firm and the role of technology in business

Semester 2: Using information technology for capturing and satisfying customers and users

Semester 3: Management and technological change

Semester 4: Internship, academic exchange or electives

Semester 5: Markets and business analytics

Semester 6: Data-driven decisions for sustainable value creation.

In each semester the student will be exposed to a variety of topics and **learning activities** in economics and business administration, programming and technology, mathematics and statistics, ethics and sustainability, and communication and other generic skills.

The activities are organised as a set of semi-continuous thematic **tracks**, that indicate a topical commonality and learning progression across the six semesters.

Technology components should be integrated with learning activities and assessments in all thematic tracks throughout the semesters.

Each track consists of a various number of **courses**. All courses in a semester should address **key questions** connected to the over-arching topic for that specific semester.

The key questions and the overall learning outcome for each semester is outlined in more detail in the appendix.

Tracks

The tracks are constructed from the following logic:

- **BUD - Business Decisions:** Courses building competence in structuring and analysing information from accounts, markets and other relevant data sources to make good decisions.
- **COM - Communicating Business:** Courses addressing challenges of communication; with other students, experts, and customers.
- **EBO - Economic Behaviour and Organization:** Courses investigating and modelling individuals and firms' behaviour in the economic sphere.
- **MAB - Managing Business:** Courses investigating how the firm can manage and develop its product and employees.
- **SOC - The Firm in the Society:** Courses taking a broader perspective, addressing the many dilemmas and opportunities that technological development has and will create.
- **TECH - The Technology of BEDS:** Courses gradually building students competence in using data and programming to solve complex statistical and numerical business problems.

Courses

Track	Course code	Course name	ECTS	Semester
BUD	BUD1	Introduction to Business Administration	7,5	1.
	BUD2	Financial Accounting – the Language of Business	5	3.
	BUD3	Finance 1: Financial Management	5	3.
	BUD4	Finance 2: Financial Markets	5	5.
	BUD5	Profit and Sustainability Analysis	10	6.
COM	COM1	Communicating Business and Technology	5	1,
	COM2	Personal and Professional Development	5	4.
	COM3	Internship Report	5	5.
EBO	EBO1	Micro 1 – Economic Behaviour	7,5	2.
	EBO2	Micro 2 – Incentives and Organization	5	3.
	EBO3	Competition Strategy and Pricing	7,5	5.
	EBO4	Macroeconomic Analysis in the Global Economy	7,5	6.
MAB	MAB1	Consumer Behaviour	7,5	2.
	MAB2	Marketing Communication	5	2.
	MAB3	Technology Management	5	3.
	MAB4	Strategy, Organization and Innovation	5	6.
SOC	SOC1	Technology, Society and the Firm	5	1.
	SOC2	Sustainable Value Creation	7,5	6.
TECH	TECH1	Mathematics	5	1.
	TECH2	Introduction to Programming, Data, and Information Technology	7,5	1.
	TECH3	Applied Statistics	10	2.
	TECH4	Mathematics for Decisions	10	3.
	TECH5	Programming and Application Design	7,5	5.
	TECH6	Data Science and Econometrics	10	5.

Plan – courses and semesters

The table below shows the distribution of courses through out the semesters.

The firm and the role of technology in business		Using information technology for capturing and satisfying customers and users	Management and technology change		Internship, academic exchange or electives	Markets and business analytics	Data-driven decisions for sustainable value creation
Semester 1		Semester 2	Semester 3		Semester 4	Semester 5	Semester 6
BUD1 (7,5)		EBO1 (7,5)	EBO2 (5)		ELECTIVES	EBO3 (7,5)	SOC2 (7,5)
SOC1 (5)	COM1 (5)	MAB1 (7,5)	BUD2 (5)	MAB3 (5)	EXCHANGE	TECH5 (7,5)	EBO4 (7,5)
TECH1 (5)		MAB2 (5)	BUD3 (5)		INTERNSHIP	BUD4 (5)	MAB4 (5)
TECH2 (7,5)		TECH3 (10)	TECH4 (10)		COM2 (5) COM3 (5)	TECH6 (10)	BUD5 (10)

Compulsory courses: All courses coloured in the table above are compulsory courses.

Electives: Students who do not go on academic exchange or take an internship semester are given the possibility to follow electives (30 ECTS) from NHH's BSc in economics and business administration or from the ENGAGE.EU course catalogue.

LEARNING ACTIVITIES

BEDS offers innovative teaching methods based on current research and contribute to the students' development of generic skills that they will need as professional.

A smaller class size offers more possibilities for student-centered learning activities. Students learn more effectively when they work collaboratively and when they are actively engaged in their learning. On these premises, BEDS will implement learning methods that promote effective learning such as *flipped classrooms* and *collaborative learning*.

BEDS will also strongly integrate the practice and acquisition of generic skills and components of **personal, professional and academic development** throughout the program. Communication skills (understood broadly) will be systematically integrated into the bachelor's program. After an introductory course that will provide students with basic communication skills and knowledge of academic writing, students should be required to apply, practice and be assessed on these skills in other courses. In this way, academic disciplines will be closely integrated in BEDS.

The small class size will also provide more opportunities for formative feedback in courses and in assignments.

FORMS OF ASSESSMENT

BEDS will ensure the constructive alignment between the learning outcomes, class activities and various assessment forms, which will entail a variety of forms of assessment. Based on this principle, the individual course description will provide information on the form of assessment for the actual course.

INTERNATIONALISATION

The fourth semester (30 ECTS) will be dedicated to internship, academic exchange or electives.

Internship: Integration between BEDS and the industry is an important aspect of the programme and an internship will provide students with valuable professional experience. Students will be offered the possibility to take an internship abroad or in Norway, with a minimum duration of three months.

Academic exchange abroad: The semester for exchange should contain only electives. Students should be encouraged to take courses of interest that they cannot find at NHH. Given that the BEDS students have no elective courses in the other semesters, we recommend that NHH adopts a relatively flexible approval policy that allows students to select courses over a fairly wide range of academic subjects.

Electives: Students who do not go on academic exchange or take an internship semester are given the possibility to follow electives from BØA or from the ENGAGE.EU course catalogue.

ADMISSION REQUIREMENTS

Applicants with Norwegian upper secondary education

The admission requirements for applicants with a Norwegian upper secondary school diploma are:

- Higher Education Entrance Qualification (GSK)
- Math requirements MATRS (R1 or S1+S2)

Applications are made through Samordna Opptak.

International applicants

The admission requirements for applicants with an international upper secondary school background are:

- Diploma from the EU/UK/EEC area or an IB Diploma
- Standardised tests in English and Mathematics.

DEGREE AND RELEVANCE FOR FURTHER STUDIES

Upon completion of the programme of study, the candidate

- will be awarded the degree *BSc in Business, Economics and Data Science*.
- will be eligible for internal recruitment to NHH's *MSc in Economic and Business Administration*.

Appendix. Semesters – Key questions and overall learning outcome

Semester 1: The firm and the role of technology in business

Key questions:

- *What is a firm and what are its essential characteristics and objectives?*
- *How can businesses gain from and facilitate digitalisation?*
- *How are markets, businesses and economies affected by technological disruptions?*

Upon completion of the first semester, the student will have gained a basic understanding of the main objectives of the programme and basic concepts of the firm, business models and value creation. This includes understanding the firm in relation to ongoing megatrends in society, with a specific focus on digitalisation. The student will learn how a computer works, write simple computer programs and get familiar with digital infrastructures. This will enable the student to collect and analyse data and extract decision-relevant information from them. By being exposed to relevant cases and through programming activities, the student will learn how the firm can gain efficiency and profitability by using data and technology in its operations. This first semester will also introduce the student to a set of generic skills including critical thinking, reflections on learning and personal development, teamwork and communication skills.

Semester 2: Using information technology for capturing and satisfying customers and users

Key questions:

- *How can data and technology help the firm attract and retain customers?*
- *How can digitalisation contribute to analysing and meeting user expectations?*
- *How can products and services be optimised in terms of user-friendliness?*

Upon completion of the second semester, the student will have an understanding of how technology can be used to gain knowledge of customer behaviour, attract customers and stimulate customer loyalty. The student will develop further programming skills and apply relevant statistical methods in order to recognise patterns and draw valid conclusions. Thus, the student will learn how data-driven insights can be applied in order to create sustained value for customers and users. The student will learn methods and technologies for relating to customers and users, and how effective messaging is achieved through rhetorical and communicative means.

Semester 3: Management and technological change

Key questions:

- *How can the firm efficiently employ its human, financial and technological capabilities and resources?*
- *How can the management facilitate development, change and innovation?*
- *How can the management use accounting data to inform its decision-making?*

Upon completion of the third semester, the student will understand how to motivate, incentivise and organise firms and projects, with a specific focus on technology firms. The student will learn how technology can be used in management and to facilitate change and efficient operations. The student will learn the basic principles of accounting and how accounting data can be used as a basis for strategic decision-making. The student will learn the key concepts in mathematics and understand its fundamental role in a range of business-relevant applications.

Semester 4: Internship, academic exchange or electives

Upon completion of the fourth semester, the student will have acquired relevant professional and/or intercultural experience through an internship or an academic exchange abroad and developed further generic skills in reflections on learning and personal development.

Semester 5: Markets and business analytics

Key questions:

- *How should the firm navigate in the market when facing competition and technological shocks?*
- *How can the firm generate adequate returns on its investments, and how should the firm finance its operations?*
- *How can the firm use insights from causal and predictive analytics to make better decisions in the marketplace?*

Upon completion of the fifth semester, the student will have gained a solid understanding of how different forms of competition in the market will influence the choices and strategies available to firms. The student will learn how new technologies can potentially disrupt and change market dynamics and create new opportunities for value creation. The student will gain insight into how to evaluate the profitability of its investments, and how to utilise financial markets to finance its projects and operations. The student will further develop skills in analytics and programming and better understand the complexity of markets and how to extract decision-relevant information from them by combining insights from data and theory.

Semester 6: Data-driven decisions for sustainable value creation

Key questions:

- *How can the firm identify, analyse and solve ethical and sustainability dilemmas related to its operations and products?*
- *How can the firm gain and sustain competitive advantage when technologies, products, competitors and the economy at large rapidly change?*
- *In a globalised world with multinational value chains, how can the firm analyse and understand the implications of the broader macroeconomic and political framework?*

Upon completion of the sixth and final semester, the student will have gained a solid understanding of how to identify and analyse drivers of value creation and competitive advantages and propose strategies accordingly, and at the same time be wary of factors and conditions that can erode environmental and social sustainability. The student will learn how to analyse the broader macroeconomic and political framework that facilitates or hinders the operations, investments and strategies of the firm. With a particular focus on digitalisation and environmental sustainability, the student will learn how to systematically approach ethical dilemmas facing the firm with operations in different regions and jurisdictions.

Sak 25/23 Vedlegg 2

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Preliminary course descriptions BSc BEDS

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1 pkt 2

Sak 25/23 Vedlegg 3

NHH

SJEKKLISTE

Vurderingene er gjort i forbindelse med (sett kryss)

x	etablering av nytt studietilbud
	Reakkreditering av eksisterende studietilbud

Navn på studieprogram

BSc in Business, Economics and Data Science

Faglig ansvarlig for vurderingen

Navn:	Fagmiljø/Institutt:
Håkon Otneim, leder av arbeidsgruppen Stig Tenold, prorektor utdanning	NHH

Utfylt sjekkliste er gjennomgått og godkjent av Seksjon for utdanningskvalitet

Dato: 07/06/23	Navn: Merete Ræstad, SUK Kjetil S. Larssen, SUK
----------------	--

Formål

Som en selvakkrediterende vitenskapelig høyskole er vi forpliktet til å sikre at NHHs studietilbud til enhver tid oppfyller alle lovkrav. Det gjelder både ved etablering av nye studietilbud og ved reakkreditering av eksisterende studietilbud. Formålet med sjekklisten er derfor en systematisk gjennomgang av kravene.

Sjekklisten gjennomgår kravene i

- **Kapittel 2 i «Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning» (Studietilsynsforskriften).**
- **§§ 3-2 og 3-3 i «Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning» (Studiekvalitetsforskriften)**

For opprettelse av fellesgrader benyttes NOKUTs [Veiledning om akkreditering av studietilbud](#). Lovtekstene bruker ofte begrepet «studietilbudet». I denne sammenhengen betyr dette «studieprogrammet».

Andre aktuelle lover og forskrifter mm

- [Forskrift om opptak til høyere utdanning \(Opptaksforskriften\)](#)
- [Forskrift om krav til mastergrad \(Mastergradsforskriften\)](#)
- [Forskrift om grader og beskyttede titler](#)
- [Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler](#)
- [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk \(NKR\)](#)
- [Nivåbeskrivelser for NKR](#)

Seksjon for utdanningskvalitet (SUK)

- **veileder i prosessen mot opprettelse av nytt studieprogram.**
- **sikrer at all dokumentasjon er med og at sjekklisten er korrekt utfyllt.**
- **skal ha sjekklisten til gjennomsyn før den blir sendt videre til rektoratet.**

Læringsutbyttebeskrivelser for studieprogrammet

Skriv inn læringsutbyttene på programnivå. Følg de angitte kategoriene.

Kunnskap

The candidate

1. has broad knowledge of economics, business administration, information technology, management and innovation.
2. has knowledge of key information technologies and business models, as well as ethics and sustainability challenges.
3. has knowledge of the implications of technological innovation and new business models for relevant issues in economics and business administration.
4. has broad knowledge of mathematics, statistics, empirical methods and programming.
5. has detailed knowledge of how data and data science can be applied in business decisions.
6. is familiar with research and development in relevant areas in economics, business administration and data science

Ferdigheter

The candidate

7. can use information technology to obtain, transform, analyse and apply relevant data.
8. can apply theory and methods from economics, business and data science to analyse problems and recommend decisions.
9. can analyse and solve technology-related challenges in businesses and public institutions.
10. can reflect upon own academic and professional work and make revisions under supervision.
11. can apply programming to increase value creation.
12. can communicate relevant issues in economics, business administration, management and technology in different forms and to a variety of audiences.

Generell kompetanse

The candidate

13. understands the role of innovation and creativity in technology-driven business and their relevance for society.
14. can take sustainability, social and ethical issues into account in business decisions.
15. can plan and conduct tasks and projects individually as well as in teams and reflect upon own and others' performance.
16. can appraise and update own knowledge and skills in business, economics and information technology.
17. understands how globalisation and cultural differences affect businesses, markets and human behaviour and can cooperate in a multicultural context.
18. can facilitate collaboration between specialists in business and technology.

STUDIETILSYNSFORSKRIFTEN KAPITTEL 2

§ 2-1. Forutsetninger for akkreditering

Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

1. Beskrivelse av og begrunnelse for opptakskravene til studiet
2. Angivelse av tidspunkt for opptak til studiet, og studiestart, med begrunnelse
3. Beskrivelse av og begrunnelse for rangeringsregler
4. Beskrivelse av og begrunnelse for hvordan andre relevante forskrifter (se over) er oppfylt
5. Hvordan studiet oppfyller kravene til førstegangsvitnemålskvote, og ev. andre relevante kvoter
6. Vurdering av om det er nødvendig å søke KD om unntak fra Opptaksforskriften, med ev. begrunnelse

Beskriv hvordan aktuelle krav er oppfylt

1. OPPTAKSKRAVENE TIL STUDIET

Norske søkere

Opptakskravene for BEDS vil være de samme som for BØA. Det betyr at søkeren må

- ha generell studiekompetanse (GSK)
- fylle matematikk-kravet MATRS (R1 eller S1+S2)

Internasjonale søkere

Opptakskravene for internasjonale søkere er ikke så standardisert som for de norske søkerne, men grunnlaget må være tilsvarende som for de norske søkerne. I tillegg må de

- oppfylle krav om geografisk tilhørighet.
I opptak av første kull vil søkerne ha vitnemål fra EU/UK/EEC – området, eller et International Baccalaureate (IB)-vitnemål. Erfaringene fra dette opptaket vil danne grunnlag for beslutningen om studiet skal åpnes opp for søkere fra flere geografiske områder fra og med 2025-kullet.
- bestå standardiserte tester i matematikk og engelsk

2. TIDSPUNKT FOR OPPTAK/STUDIESTART

Internasjonale studenter kan søke om studieplass i perioden 15.10 – 01.12.23. (lokalt opptak)

Norske studenter kan søke om studieplass i perioden 01.02 – 15.04.24 (Samordna Opptak)

Studiestart for første kull vil være august 2024.

Studiet er planlagt tilbudt hvert år.

3. RANGERINGSREGLER

Opptaket følger normale rangeringsregler for bacheloropptak.

4. ANDRE RELEVANTE FORSKRIFTER

Ikke relevant

5. FØRSTEGANGSVITNEMÅLSKVOTE/ANDRE RELEVANTE KVOTER

Opptaket følger reglene for bacheloropptaket.

6. SØKE KD OM UNNTAK, Vurdering

Opptakskravene til BEDS er de samme som for BØA, og NHH må derfor ikke søke om unntak fra Opptaksforskriften.

Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Legg ved studieplanen som dokumentasjon

Utkast til studieplan ligger vedlagt.

§ 2-2. Krav til studietilbudet

(1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) skal gi et grunnlag for å kommunisere om kandidatens kompetanse både internt på institusjonen, til læresteder i inn- og utland, og til arbeidslivet. Alle kandidater som har fullført den samme utdanningen skal som et minimum ha oppnådd det samme læringsutbyttet.

Redegjør for hvordan læringsutbyttet samsvarer med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

Læringsutbyttebeskrivelsene forholder seg til riktig nivå i NKR for studier i første syklus (bachelor), EQF-nivå 6.

Studiet skal ha et navn som er dekkende for de sentrale delene av studiets faglige innhold.

Begrunn hvordan studiets navn er dekkende for studiets innhold og nivå

BSc in Business, economics and data science (BEDS) er et forholdsvis bredt studium som integrerer de tradisjonelle handelshøyskolefagene med et økt fokus på metode og data. Programmet er bredt nok til å dekke UHR-ØAs krav til «BØA-program», men har mer metodefag, som matematikk, statistikk, programmering og databehandling. Programmet vil integrere teknologi og behandling av data i *business* og samfunnsøkonomi. Tredelingen av navnet får frem studiets ulike hovedbestanddeler.

(2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv

Det bør være en klar oppfatning av hva studentene kan bruke sin kompetanse til etter endt studium.

Gi eksempler på mulige yrker og/eller videre studier

NHH rekrutterer studenter som i all hovedsak fullfører femårige eller lengre studieløp. BEDS dekker alle fagkrav i UHR-ØAs krav til BØA-grader, men har et økt fokus på metode og teknologi. Dette innebærer at programmet er en god kvalifikasjon til videre studier på masternivå innen økonomi, administrasjon, og ledelse. I tillegg vil kandidatene ha en større metode- og teknologikompetanse enn den gjengse BØA-kandidat.

Kandidatene vil også være kvalifisert for yrker som er relevante for økonomer generelt, og som ikke krever masterutdanning, men da gjerne de som har mer fokus på teknologi og data.

Er studietilbudet faglig oppdatert innenfor kunnskapsutviklingen i academia og i arbeids- og/eller samfunnsliv? Beskriv hvordan det jobbes for å sikre at studietilbudet er faglig oppdatert.

BEDS-studiet ligger innenfor NHHs kjernevirksomhet.

I og med at NHH er en vitenskapelig høyskole er all forskning og faglig oppdatering relatert til fagområder innenfor handelshøyskolesegmentet.

Advisory Board og RSA

NHH Advisory Board er et rådgivende organ for NHHs ledelse, og består av toppledere fra næringslivet, offentlige institusjoner og academia. Organet bidrar med eksterne perspektiver på NHH og gi råd til styret og toppledergruppen om strategiske problemstillinger for å sikre NHHs posisjon som en ledende internasjonal handelshøyskole. Dette gjelder også for studieprogrammene. På regionalt nivå utgjør Kompetanseforum Vestland høyskolens Råd for samarbeid med arbeidslivet, og bidrar med innspill til hvilken kompetanse samfunnet behøver.

Internasjonale akkrediteringer

Våre tre internasjonale akkrediteringer bidrar med akkrediteringskrav og innspill gjennom stedlige tilsyn, noe som tilfører et internasjonalt perspektiv og en internasjonal *benchmarking* av programmene våre.

Forskningssentra

NHH har flere forskningssenter innenfor sentrale områder for kjernevirksomheten vår. Flere av disse har forskningstema innenfor tematikken som tas opp i BEDS, herunder for eksempel DIG, Centre for digital business and audit og Centre for business economics.

Periodiske programevalueringer

Alle studieprogram gjennomgår en periodisk programevaluering hvert femte år. Den baserer seg blant annet på tilbakemeldinger fra potensielle arbeidsgivere, samt andre representanter fra nærings- og samfunnsnivå.

Er det gjort en vurdering av om studiet har et tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag ved egen og andre institusjoner? Finnes det behov for den type kompetanse i samfunns- og arbeidsliv?

NHH har i 2023 flest 1. prioritetsøkere av alle studietilbud i Norge for fjerde året på rad. Det er per i dag allokert ca. 500 studieplasser til BØA-studiet.

Det vil bli overført inntil 100 studieplasser fra BØA til BEDS høsten 2024. Endelig antall avgjøres i styret. Studieplassene på BØA vil bli redusert tilsvarende.

I forbindelse med revisjon av STR-profilen i MØA ble det utført et innsiktsarbeid hvor arbeidsgivere ble spurt om «Hva slags kompetanse og ferdigheter vil være viktig at vi sikrer våre STR-kandidater får med seg i framtida.»

De fleste respondentene svarte:

- i) evne til å håndtere komplekse situasjoner og problemer,
- ii) sterk faglig kompetanse og trygghet,
- iii) mer kunnskap på digitalisering, teknologi og data,
- iv) kommunikasjonsferdigheter.

Vi vet også at NHH-studenter tar data-/teknologiemner ved andre institusjoner fordi de savner dette i egen utdanning ved NHH. Det indikerer et behov.

Det er god søkning til andre utdanninger som ligger mer i grenselandet mellom teknologi og økonomi enn det BØA-studiet gjør. Med dette nye studieprogrammet vil NHH kunne tiltrekke seg en søkergruppe som tidligere ikke har søkt seg til NHH fordi vi har hatt for lite teknologifokus i studietilbudet på bachelornivå.

Sist, men ikke minst, krever et økt fokus på teknologi og digitalisering i samfunnet generelt, at kompetansen på dette området forsterkes også for studenter som ønsker å kombinere dette med en solid økonomisk kompetanse.

(3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500 – 1800 timer per år for heltidsstudenter

Fordelt på studiepoeng betyr dette at 1 studiepoeng skal gi en arbeidsbelastning på 25–30 timer. Arbeidsomfang er en beregning av hvor mye tid den typiske student bruker for å fullføre ulike faglige aktiviteter som kreves for å nå læringsutbyttet. En slik beregning skal inkludere selvstudium, eksamensforberedelser og organiserte læringsaktiviteter.

Gi en beskrivelse av studentenes arbeidsomfang i studiet totalt.

Programmet er et fulltidsstudium over tre år. Det legges derfor opp til en arbeidsbelastning tilsvarende 1500–1800 timer per år i henhold til normen. Vurdering av arbeidsbelastning i enkeltfag gjøres av emneansvarlig i forbindelse med godkjenning av emnetilbudet. Helheten ivaretas av programleder. I BEDS vil det i tillegg være koordinering innad i semestrene, som vil styrke muligheten for tilpassing av arbeidsomfang.

(4) Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Læringsutbyttet for profilen oppnås gjennom emnene. Profilens innhold og oppbygning skal vise hvordan alle emnene i profilen, sammen med progresjonen fra semester til semester, fører frem til læringsutbyttet for studiet. Hvert enkelt emne vil bidra til å oppnå deler av studiets læringsutbytte.

Beskriv og begrunn hvordan studiets emner (innhold) og oppbygning gir grunnlag for at studentene oppnår læringsutbytte. Beskrivelsen skal inneholde en kartlegging i tabellform (mapping).

Oversikten nedenfor viser hvordan de enkelte emnene bidrar til oppnåelse av læringsutbyttene på programnivå.

Course	I. Knowledge						Learning outcomes II. Skills						III. General Competence					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
BUD ₁	•							•										
BUD ₂	•				•		•	•										
BUD ₃	•		•			•		•	•			•				•		•
BUD ₄	•		•			•		•	•			•				•		•
BUD ₅	•	•		•	•		•	•			•			•				
COM ₁						•	•			•		•			•			
COM ₂										•		•		•	•	•	•	•
COM ₃							•	•	•	•		•		•		•	•	•
EBO ₁	•				•	•	•	•										
EBO ₂					•	•	•	•										
EBO ₃	•		•					•	•									
EBO ₄						•	•	•										•
MAB ₁						•	•							•				
MAB ₂								•		•		•			•		•	•
MAB ₃				•		•									•			•
MAB ₄		•	•				•	•	•					•	•			
SOC ₁		•	•					•					•	•	•			
SOC ₂		•	•				•	•	•					•	•			
TECH ₁				•	•			•			•							
TECH ₂		•		•	•		•			•	•			•				•
TECH ₃				•	•		•	•			•							•
TECH ₄				•	•			•			•							•
TECH ₅		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•				•
TECH ₆				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•
Total	7	6	7	7	10	10	14	19	8	7	7	7	3	6	10	3	3	10

Med infrastruktur menes egnede lokaler, utstyr, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, tilstrekkelig og egnede IKT-ressurser, nettstøtte og egnet læringsplattform.

Beskriv hvordan infrastrukturen er dimensjonert i forhold til antall studenter.

I og med at man overfører studieplasser fra BØA til BEDS vil det ikke bli flere studenter på campus, og presset på dagens infrastruktur vil være uendret.

Det forventes at antallet emner på masternivå reduseres noe for å frigjøre foreleserressurser til BEDS. Dette vil også frigjøre rom, men det er likevel å forvente et noe høyere press på romkapasiteten.

Mulige konsekvenser kan være behov for å øke tidsrommet på dagen det gjennomføres undervisning.

(5) Undervisnings- lærings- og vurderingsformene skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Undervisnings- og læringsformer kan omfatte alt fra lærerstyrt undervisning til selvstudium eller praksis, og skal være lagt opp slik at studentene oppnår det læringsutbyttet som er beskrevet for studiet. Vurderingsformene skal være egnet til å måle om studenten har oppnådd læringsutbyttet.

Beskriv hvordan vurderingsformene er egnet til å måle om studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Programmet vil ha varierte vurderingsformer som er tilpasset de ulike emnenes egenart i tråd med prinsippet om *constructive alignment*. Vurderingsformene i de enkelte emnene vil fremgå av emnebeskrivelsene.

Beskriv hvordan fagmiljøet legger til rette for at studentene kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Dette inkluderer alle steder hvor studenter er med å påvirke sin egen læringsprosess; i undervisningen, i utvalg/styrer og andre tilbakemeldingsarenaer.

Studentene vil få en egen studentrepresentant, slik dagens BØA, MØA og MRR-studenter har. Denne personen vil delta i studentdemokratiet på lik linje med de andre studentrepresentantene, og representere studentene i de relevante utvalgene slik som programmets referansegruppe og eventuelt i Utdanningsutvalget.

Studentene vil kunne gi tilbakemelding på undervisning og læringsmiljø mm gjennom regelmessige emneevalueringer, eventuelle midtveieevalueringer i regi av emneansvarlige/semesteransvarlig og via studentevalueringer som Studiebarometeret, Tilfredshetsundersøkelsen og SHoT-undersøkelsen.

Det er studentrepresentanter i alle arbeidsgrupper som nedsettes internt, og de deltar også i arbeidet med de periodiske programevalueringene.

(6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.

Fagmiljøets forskning og utviklingsarbeid (FoU) omtales senere under § 2-3. Kravet her handler først og fremst om at fagmiljøet må kunne fremvise en tilstrekkelig relevant gjensidig kobling mellom FoU-virksomheten og studietilbudet, og hvordan studentene introduseres for FoU i løpet av studiet.

Beskriv koblingen mellom fagmiljøets FoU-virksomhet og studietilbudet, og hvordan studentene introduseres for FoU i løpet av studiet.

NHH innehar noen av landets største og beste fagmiljø innenfor fagområdene i BEDS, og studentene vil møte forskere som er aktive i disse miljøene under hele studiet. Programmets fokus på metode og teknologi gir gode muligheter for å introdusere studentene for egen forskning og eget FoU-arbeid tilpasset bachelornivået. Dette er eksplisitt lagt inn i noen av emnebeskrivelsene.

(7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Kravet innebærer at studietilbudet settes i en internasjonal kontekst og at studentene på denne måten eksponeres for et mangfold av perspektiver.

Beskriv ordninger for internasjonalisering.

Dette kan eksempelvis være temaene som blir tatt opp i undervisningen, gjesteforelesninger, litteratur ol.

Internasjonalisering er ivaretatt i studieprogrammet på ulike vis:

- Studiet er et engelskspråklig program åpent for internasjonale søkere, noe som gjør det mulig for studentene å utvikle både språk og multikulturelle ferdigheter.
- Noen emner vil være åpne for utvekslingsstudenter, noe som gir ytterligere internasjonal eksponering.
- Programmets undervisningsspråk muliggjør bruk av utenlandske forelesere som ikke kan norsk ennå, og som av den grunn ikke har kunnet undervise på bachelornivå tidligere. De vil kunne bringe med seg internasjonal erfaring og et internasjonalt perspektiv inn i undervisningen.
- Enkelte emner har et spesifikt internasjonalt/globalt perspektiv som f.eks. Globalization and Technological Development.

(8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Studentene skal ha tilbud om utveksling. Utvekslingen skal kunne innpasses i studieløpet og fagmiljøet skal sikre at utvekslingen er faglig relevant.

Beskriv hvilke tidspunkt i studiet utveksling er mulig, og hvordan utvekslingen er faglig relevant for studietilbudet.

På Norges Handelshøyskole er det vanlig at en høy andel av studentene drar på utveksling. I studieplanen for BEDS er det lagt opp til at utveksling skal foregå i femte semester. Der kan studentene velge mellom utveksling, internship og valgemner på campus. Det er dermed godt lagt til rette for utveksling og andre internasjonale erfaringer.

Studentene vil kunne benytte seg av de utvekslingsmulighetene som allerede eksisterer ved NHH, et tilbud det jobbes kontinuerlig med for å gjøre så relevant og attraktivt for studentene som mulig. Det vil være naturlig at det utvides med tilbud som går i retning av den spesialiseringen som BEDS representerer om man ser at det mangler eller er ønskelig.

§ 2-3. Krav til fagmiljøet

Definisjon fagmiljøet: Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet omfatter personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av studietilbudet. Presiseringen er ment å inkludere personer med ulike typer bidrag inn i studietilbudet i tillegg til undervisning, veiledning eller annen tilrettelegging for læring. Dette kan for eksempel være laboratoriearbeid, forskning, utviklingsarbeid, erfaringsoverføring fra praksisfeltet, praktisk undervisning, pedagogisk og faglig utnyttelse av digital teknologi, innovasjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv.

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Fagmiljøet må ha en kompetanseprofil som til sammen dekker de fag og emner studentene skal oppnå læringsutbytte i. Ofte vil fagmiljøet være en del av et større miljø ved institusjonen. Det betyr at fagmiljøet tilknyttet studietilbudet vil kunne trekke veksler på kompetanse som ikke nødvendigvis er direkte tilknyttet studietilbudet.

Beskriv fagmiljøets kompetanse og hvorfor denne kompetansen er dekkende for studiets fag og emner.

BEDS-studiet er å betrakte som et BØA-studie med mer spesialisering. Det betyr at all undervisning vil være innenfor NHHs kjerneområder og dekkes av de undervisningsressursene vi allerede har.

Angi fagmiljøets størrelse i årsverk og antall faglig tilsatt per student.

All undervisningskapasitet skal tas fra eksisterende ressurser.

Vi kan nå i større grad dra nytte av engelskspråklige undervisere som ikke har kunne undervise på BØA der all undervisning foregår på norsk.

Kapasiteten kan økes ved at vi blant annet reduserer antall valgemner som tilbys på MØA.

NHH har per 2022 281 årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF). Alle institutt innehar kompetanse som kan brukes i dette studieprogrammet. Student per UFF utgjør 13,4.

Begrunn hvordan institusjonen vil sikre et stabilt fagmiljø over tid.

Det nye studietilbudet vil være innenfor NHHs kjernevirksomhet og innenfor det strategien sier vi skal fokusere på i utdanningssammenheng

Det vil derfor generelt være nødvendig, og i høyskolens interesse, å være oppdatert på de aktuelle fagområdene. Det som eventuelt kreves av ekstra innsats av ressurser i så måte, vil måtte prioriteres.

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Utdanningsfaglig kompetanse omfatter her UH-pedagogikk og didaktikk, og inkluderer også kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. Institusjonen skal sikre fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse og aktivt legge til rette for utvikling av denne kompetansen.

Beskriv fagmiljøets UH-pedagogiske, didaktiske og digitale kompetanse, og hvordan institusjonen sikrer og utvikler denne

NHH følger § 1-4 (3) i Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger:

«Søkere skal bedømmes, men ikke rangeres, på om de oppfyller følgende krav:

Gjennomført eget program (minimum 200 timer)/relevante kurs og egen praktiske undervisning, og opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå).

Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling som vurderes ved institusjonene. De som ikke oppfyller kravene ved ansettelsen, skal pålegges å oppfylle dem innen to år etter ansettelsen.

Institusjonene kan etter § 1-1 fastsette høyere krav og bestemme at disse skal gjelde i bedømming og rangering av søkere»

NHH har et pedagogisk tilbud både for nyansatte og øvrig vitenskapelig ansatte.

Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet.

Der er ingen føringer på hvilket nivå studietilbudets ledelse skal etableres eller hvordan det skal organiseres.

Beskriv studiets faglige ledelse og dens oppgaver knyttet til studietilbudet.

Programmet vil ha en egen programleder som

- rapporterer til prorektor for utdanning.
- er studieprogrammets faglige leder og koordinator.
- har en egen referansegruppe.
- er med i prorektor for utdannings programledermøter, som avholdes regelmessig.
- er medlem av Utdanningsutvalget.

Programleder har ansvar for at programmet holder et høyt faglig nivå, og at det tilfredsstillende relevante lover, forskrifter, retningslinjer og krav gitt av KD, NOKUT og internasjonale akkrediteringsorganer, samt at bestemmelser nedfelt i NHHs kvalitetssystem blir etterfulgt.

Programledere står over instituttene i utdanningssammenheng. Instituttene er leverandør av emner (tilbudssiden), mens programleder ivaretar etterspørselssiden.

Det etableres et semester-team for hvert semester som består av de emneansvarlige i semesteret. En representant fra hvert semester vil inngå i programleders referansegruppe.

Seksjon for utdanningskvalitet vil bistå med programlederstøtte.

Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelornivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

Med hovedstilling menes at institusjonen er hovedarbeidsgiver for den ansatte. For institusjoner som ellers kan dokumentere et stabilt og robust fagmiljø innenfor fagområdet, kan Iler-stillinger ned til 20 prosent telles med for å oppfylle 50 prosentandelen. Definisjonen av fagmiljøet det større fagmiljøet er vanskelig å tallfeste, derfor må de kvantitative kravene være oppfylt for det fagmiljøet som er direkte knyttet til studietilbudet.

Med førstestillingskompetanse menes stillingskategoriene førstelektor, førsteamanuensis, postdoktor, dosent og professor.

Se tabell 1 nederst i dokumentet

Redegjør for:

a)	<p>hvordan 50 % av årsverkene knyttet til studietilbudet utgjøres av ansatte med hovedstilling ved institusjonen</p> <p>Det er 60 vitenskapelige ansatte på listen over bidragsyttere eller potensielle undervisere. Av disse er 59 i hovedstilling ved NHH. Dette utgjør 98 %. I tillegg til de som har vært direkte involvert som bidragsyttere eller er spesifisert som potensielle undervisere, finnes det betydelig undervisningskompetanse som kan brukes også i resten av NHHs faglige stab.</p>
b)	<p>om det er førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet</p> <p>Av de 60 ansatte er fordelingen med tanke på kompetanse slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> 28 Professor 22 Førsteamanuensis 1 Førsteamanuensis II 3 Postdoktor 6 Høyskolelektor <p>Dette innebærer at 54 av 60 fagpersoner innehar førstestillingskompetanse. Dette utgjør 90 %.</p>

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Eksempler på måter å dokumentere dette på kan være publiseringsomfang, h-indeks, siteringsindeks, publikasjonspoeng, priser, patenter, internasjonale bransjeakkrediteringer, forskningsrådets fagevalueringer, etc.

Beskriv hvordan forskningen og det faglige utviklingsarbeidet fagmiljøet utfører og har utført de siste fem årene.

Som nevnt er studieprogrammet i sin helhet innenfor NHHs kjerneområder for forskning. Det er derfor ikke utarbeidet spesifikk oversikt over forskningen til de enkeltpersonene som har deltatt i utviklingen av emnene og programmet.

Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Beskriv samarbeid som fagmiljøet deltar aktivt i og hvordan disse er relevante for studiet.

Eksempler kan være forskningssamarbeid, deltakelse på internasjonale konferanser, samarbeid og utdanningskvalitet o.l.

Som nevnt er studieprogrammet i sin helhet innenfor NHHs kjerneområder for forskning. Det er derfor ikke utarbeidet spesifikk oversikt over forskningen til de enkeltpersonene som har deltatt i utviklingen av emnene og programmet.

Tabell 1: Oversikt over fagmiljøet

Tabellen gir oversikt over de vitenskapelige ansatte som har vært involvert i utformingen av utkastene til emnebeskrivelser per 05.06.23, eller er potensiell underviser.

Ansatt	Stillingsbetegnelse	Ansettelsesforhold	Emne	Institutt
Andersen, Gisle	Professor	Hovedstilling	COM1, COM2, COM3	FSK
Angelshaug, Magne	Postdoktor	Hovedstilling	MAB4	SOL
Arve, Malin	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH1	FOR
Benini, Giacomo	Høyskolelektor	Hovedstilling	TECH4	FOR
Berentsen, Geir Drage	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH3	FOR
Berge, Lars Ivar Oppedal	Førsteamanuensis	Hovedstilling	BUD1	RRR
Bjorvatn, Kjetil	Professor	Hovedstilling	EBO2	SAM
Bjørndal, Endre	Professor	Hovedstilling	TECH4	FOR
Bjørnenak, Trond	Professor	Hovedstilling	BUD5	RRR
Bragelien, Iver	Førsteamanuensis	Hovedstilling	EBO2	FOR
Brunt, Liam	Professor	Hovedstilling	SOC1	SAM
Bütikofer, Aline	Professor	Hovedstilling	TECH6	SAM
Cappelen, Alexander	Professor	Hovedstilling	EBO2	SAM
Danilova, Kjersti	Førsteamanuensis	Hovedstilling	MAB3	SOL
Doppelhofer, Gernot	Professor	Hovedstilling	EBO4	SAM
Ekstrøm, Mathias	Førsteamanuensis	Hovedstilling	EBO1	SAM
Foros, Øystein	Professor	Hovedstilling	EBO3	FOR
Fuentes, Gabriel M.	Høyskolelektor	Hovedstilling	TECH5	FOR
Gavrilova-Zoutman, Evelina	Førsteamanuensis	Hovedstilling	EBO2	FOR
Goez, Julio C.	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH5	FOR
Grytten, Ola	Professor	Hovedstilling	SOC1	SAM
Guajardo, Mario	Professor	Hovedstilling	TECH1	FOR
Hansen, Ole-Petter Moe	Førsteamanuensis II	--	TECH2	FOR
Hem, Leif E.	Professor	Hovedstilling	MAB1, MAB2	SOL
Hovdahl, Isabel M.	Høyskolelektor	Hovedstilling	TECH5	FOR
Haaland, Ingar	Postdoktor	Hovedstilling	EBO1	SAM
Haaland, Jan I.	Professor	Hovedstilling	EBO4	SAM
Iden, Jon	Professor	Hovedstilling	MAB3	SOL
Jia, Haiying	Professor	Hovedstilling	TECH3	FOR
Johannesen, Trond Vegard	Førsteamanuensis	Hovedstilling	MAB3	SOL
Kind, Hans Jarle	Professor	Hovedstilling	EBO3	SAM

Kinserdal, Finn	Førsteamanuensis	Hovedstilling	BUD2	RRR
Knutsen, Eirik S.	Førsteamanuensis	Hovedstilling	MAB4	SOL
Kozlov, Roman	Professor	Hovedstilling	TECH4	FOR
Kristiansen, Eirik	Professor	Hovedstilling	EBO1, EBO2	SAM
Leite, Tore	Professor	Hovedstilling	BUD3, BUD4	FIN
Manne, Per	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH1	FOR
Meidell, Anita	Førsteamanuensis	Hovedstilling	BUD5	RRR
Mysliwski, Mateusz	Postdoktor	Hovedstilling	TECH6	SAM
Mæland, Jøril	Førsteamanuensis	Hovedstilling	BUD3, BUD4	FIN
Nilsen, Øivind A.	Professor	Hovedstilling	EBO4, TECH6	SAM
Osmundsen, Karen	Førsteamanuensis	Hovedstilling	MAB3	SOL
Otneim, Håkon	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH2	FOR
Pedersen, Lars Jacob Tynes	Professor	Hovedstilling	SOC2	RRR
Pelzl, Aysil E.	Høgskolelektor	Hovedstilling	EBO3	FOR
Pezl, Paul	Høgskolelektor	Hovedstilling	EBO2	FOR
Rygg, Kristin	Førsteamanuensis	Hovedstilling	COM1, COM2, COM3	FSK
Sandvei, Beate	Førsteamanuensis	Hovedstilling	COM1, COM2, COM3	FSK
Schmeisser, Bjørn	Førsteamanuensis	Hovedstilling	MAB4	SOL
Sjuve, Andre	Høgskolelektor	Hovedstilling	TECH2	FOR
Skard, Siv	Professor	Hovedstilling	MAB1, MAB2	SOL
Stensaker, Inger	Professor	Hovedstilling	MAB4	SOL
Supphellen, Magne	Professor	Hovedstilling	MAB2	SOL
Sæthre, Morten	Førsteamanuensis	Hovedstilling	EBO3	SAM
Sørgard, Lars	Professor	Hovedstilling	EBO3	SAM
Thomassen, Øyvind	Førsteamanuensis	Hovedstilling	EBO3	FOR
Thorbjørnsen, Helge	Professor	Hovedstilling	MAB1	SOL
Timmermans, Bram	Professor	Hovedstilling	MAB4	SOL
Willen, Alexander	Professor	Hovedstilling	SOC1	SAM
Zoutman, Floris T.	Førsteamanuensis	Hovedstilling	TECH3	FOR

Sak 26/23

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Årsrapport forskning 2022

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jf. fvl §13.1 pkt. 2

ÅRSRAPPORT FORMIDLING 2022

Saksbehandler Geir Mikalsen
Arkivreferanse 21/02205-6

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	15.06.2023	27/23

Forslag til vedtak:

Styret tar Årsrapport formidling for 2022 til orientering.

Bakgrunn:

Oppsummering og vurdering

NHH har en positiv utvikling i formidlingsaktivitet i 2022. De viktigste punktene er:

- NHH-forskeres synlighet i media økte med nærmere tyve prosent.
- Forskerne hadde flest omtaler i Dagens Næringsliv.
- NHH-forskere deltok i elleve offentlige ekspertutvalg (NOU'er).
- Aktiviteten i sosiale medier og antall lesere på NHH Bulletin har økt.
- NHH inviterte til 19 arrangementer i samspill med samfunns- og næringsliv for kunnskapsutveksling og kompetansedeling.

Den betydelige økningen i omtale i 2022 var noe overraskende, sett i lys av at det også var sterk vekst i 2021 som da ble tilskrevet hyppig omtale av hvordan korona påvirket samfunns- og arbeidsliv, samt at generell trafikk på nettsider hadde en betydelig vekst.

At veksten forsterkes i 2022 kan til en viss grad forklares med at året var preget av global og nasjonal uro og usikkerhet. Det er en klar økning i saker som omhandler inflasjon, særlig knyttet til dagligvare, bensin og strøm. En rekke renteøkninger gjennom året har også gitt mye omtale. Nyhetsbildet har i tillegg vært preget av debatter om energi og kraftmangel. Saker rundt «skattehullet Sveits» har også gitt bred omtale der NHHs forskere har bidratt.

Økt aktivitet sammenfaller også med at kommunikasjonsavdelingen har styrket satsingen og økt ressursbruk på formidling, både knyttet til mer kontakt mot media og flere kurs for fagstab. Dette kan ha bidratt til det positive resultatet.

Vedlegg: Årsrapport formidling 2022

NHH Årsrapport for formidlingsaktivitet 2022

Årsrapporten gir en oppsummering av NHHs formidlingsaktivitet og bidrag i samfunnsdebatten i 2022, samt en oversikt over aktiviteten sammenliknet med tidligere år. Forskningsformidling og deltakelse i samfunnsdebatten er en viktig del av NHHs virksomhet. Aktiviteten bidrar til å styrke vår relevans for samfunn og næringsliv. Formidling er også en lovpålagt del av vårt samfunnsoppdrag.

Denne rapporten dekker følgende områder:

- 1) Medieomtale
- 2) Deltakelse i offentlige ekspertutvalg
- 3) Sosiale medier
- 4) Podcasts
- 5) NHH Bulletin
- 6) Forskningsformidling til publikum
- 7) NHH som møtearena

1.0 Medieaktivitet NHHs forskere¹

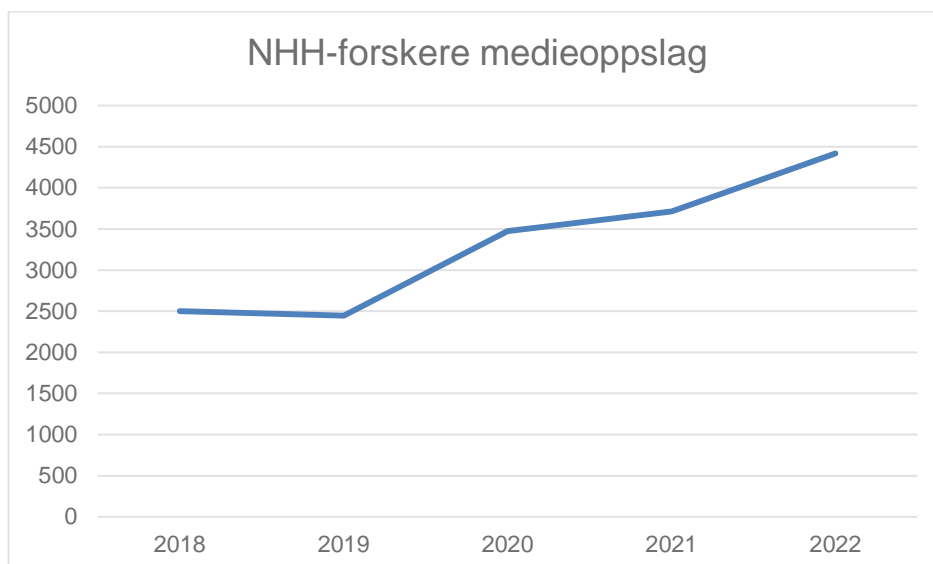
NHHs forskere økte medieaktiviteten med nærmere 20 prosent i 2022 sammenliknet med året før. I løpet av året var forskerne eksponert i til sammen 4418 medieklipp. Dette er det høyeste antall medieklipp NHH har hatt noensinne siden registreringen startet i 2012.

En forklaring på den betydelige økningen i omtale kan være at 2022 var et år preget av global og nasjonal uro og usikkerhet. Det er en klar økning i saker som omhandler inflasjon, særlig knyttet til dagligvare, bensin og strøm. En rekke renteøkninger gjennom året har også gitt mye omtale. Nyhetsbildet har i tillegg vært preget av debatter om energi og kraftmangel. Saker rundt «skattehullet Sveits» har også gitt bred omtale.

Kommunikasjonsavdelingen har økt aktiviteten knyttet til antall innsalg i 2022, og det har vært holdt flere kurs for forskere. Det er ikke mulig å påvise at dette har gitt direkte effekt på antall oppslag, men det kan like fullt ha bidratt til økt fokus og oppmerksom på betydningen av medieomtale.

¹Medieaktivitet inkluderer kronikker, debattinnlegg, intervjuer og sitater. Forskeres medieaktivitet registreres som et treff for instituttet der de er ansatt.

Figur 1: Medieaktivitet 2018-2022

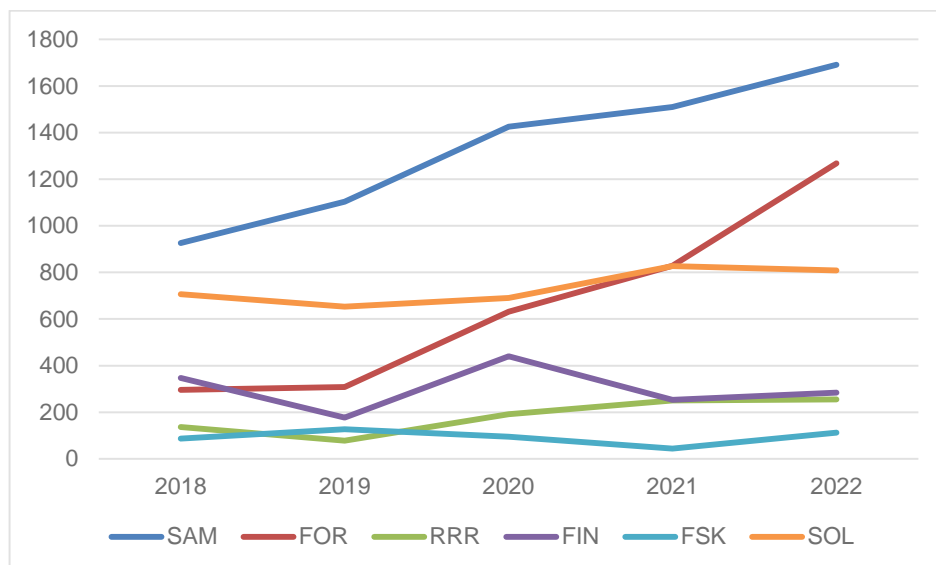
1.1 Aktivitet pr. institutt

- Fem av seks institutter har en økning i antall medieklipp fra 2021 til 2022.
- Institutt for samfunnsøkonomi hadde flest medieklipp.
- Institutt for foretaksøkonomi hadde den største økningen i antall medieklipp, mens institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon hadde den største prosentvise økningen.

Tabell 1: Mediedekning 2017 - 2022 pr. institutt (totaltall)

Institutt	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022
SAM	1392	926	1103	1425	1510	1691	+181
FOR	404	296	308	632	829	1268	+439
RRR	133	136	78	191	250	255	+5
FIN	238	347	177	440	253	284	+31
FSK	112	87	127	95	44	112	+68
SOL	631	707	653	690	827	808	-19
Totalt	2910	2499	2446	3473	3713	4418	

Figur 2: Mediedekning 2018 – 2022 pr. institutt (grafikk)

1.2 Aktive forskere i redaksjonelle medier

NHH hadde i fjor 31 forskere med mer enn 20 medieklipp, noe som er sju flere enn i 2021.

Tabell 2: Antall medieklipp 2022 (2021)

	Forsker	Totalt 2022	Totalt 2021	Endring 2021- 2022
1	Øystein Foros	662	246	+416
2	Ola H. Grytten	641	439	+202
3	Tor W. Andreassen	498	558	-60
4	Frode Steen	272	150	+122
5	Victor Norman	223	378	-155
6	Karin S. Thorburn	98	63	+35
7	Guttorm Schjelderup	89	75	+14
8	Gisle Andersen	88	18	+70
9	Erling Hjelmeng	80	52	+28
10	Thore Johnsen	71	99	-28
11	Christine Meyer	65	32	+33
12	Gunnar Eskeland	55	32	+23
13	Jarle Møen	55	113	-58
14	Lars Sørgard	52	-	-
15	Mette Helene Bjørndal	49	9	+40
16	Aksel Mjøs	47	35	+12
17	Hallgeir Sjøstad	45	18	+27

18	Iver Bragelien	36	9	+27
19	Petter Bjerksund	35	23	+12
20	Vidar Schei	35	12	+23
21	Magne Supphellen	34	35	-1
22	Katrine Vellesen Løken	33	7	+26
23	Rögnvaldur Hannesson	30	19	11
24	Øyvind Thomassen	26	62	-36
25	Kjell Gunnar Salvanes	25	64	39
26	Finn Kinserdal	24	18	+6
27	Alexander W. Cappelen	22	44	-22
28	Lars Jacob Tynes Pedersen	22	16	+6
29	Inger Stensaker	22	20	+2
30	Lasse Lien	20	28	-8
31	Therese Sverdrup	20	16	+4

Institutt for strategi og ledelse hadde åtte forskere med mer enn 20 medieklipp i 2021. Instituttet har dermed flest aktive formidlere.

Tabell 3: Aktive formidlere (mer enn 20 medieklipp) 2022 (2021) pr. institutt

Institutt	2022	2021
FOR	9	7
SAMF	9	6
SOL	8	8
FIN	3	3
RRR	3	2
FSK	1	0

1.3 Ledergruppen i media

I 2022 var ledelsen eksponert i 176 medieklipp, mot 248 i 2021 og hele 462 i 2020. Årsaken til nedgangen er at det ikke lenger er oppmerksomhet rundt koronasmitte.

Tabell 4: Medieoppslag med NHH-ledelsen

NHH-ledelsen	2022	2021
Øystein Thøgersen	87	111
Stig Tenold	53	23
Malin Arve	28	45
Geir Mikalsen	5	67
Frode Sættem	2	1
Björg Marit Eknes	1	1
Totalt	176	248

1.4 Oppslag fordelt på redaksjonelle medier

NHH har et mål om å oppnå nasjonal gjennomslagskraft og jobber aktivt for å være synlige i nasjonale medier. Samtidig medfører vår fysiske plassering i Bergen at vi er interessante for lokale medier.

I 2022 fikk vi som i fjor og forfjor flest medieoppslag i Dagens Næringsliv. Det var en nedgang i antall klipp i DN etter et rekordhøyt tall i 2021. Det er en markant vekst i antall klipp i NRK, mens det ellers er moderate endringer. Dagens Perspektiv er ny på ti-på-topp-listen i 2022.

Tabell 5: Medier med mest omtale av NHH

	Medium	2022	2021
1	Dagens Næringsliv	432	524
2	NRK	308	157
3	Finansavisen	298	327
4	Bergens Tidende	282	245
5	Bergensavisen	255	252
6	Dagens Perspektiv	165	-
7	Nettavisen	148	122
8	E24	145	191
9	Aftenposten	131	110
10	Khrono	131	147

2.0 Deltakelse i offentlige ekspertutvalg

NHHs forskere er etterspurt som deltakere i en rekke ekspertutvalg. Her er en oversikt over NOU-utvalg som var virksomme i 2022, og hvor NHH-ansatte var representert:

- «Et helhetlig skattesystem» (NOU 2022: 20). Professor Jarle Møen, førsteamanuensis Elin Sarai, professor II Ola Kvaløy og professor II Linda Nøstbakken var medlemmer i ekspertutvalget.
- «Inntektsmåling i jordbruket» (NOU 2022: 14). Professor Ola H. Grytten var leder for utvalget.
- «Fondet i en brytningstid» (NOU 2022: 12). Professor Karin S. Thorburn og professor Inger G. Stensaker var medlemmer i utvalget.
- «Ny minerallov» (NOU 2022: 8). Førsteamanuensis Jøril Mæland var medlem i utvalget.
- «Et forbedret pensjonssystem» (NOU 2022: 7). Professor Ola H. Grytten var medlem av utvalget.
- «Nett i tide – om utviklingen av strømmettet» (NOU 2022: 6). Professor Mette H. Bjørndal var medlem av utvalget.
- Professor Lars Sjørgard ble oppnevnt til leder av *Energikommisjonen i 2022* («Mer av alt – raskere» NOU 2023: 3).
- Professor Kurt R Brekke ble oppnevnt som medlem av *Tannhelseutvalget* i 2022. Utvalget skal legge frem sin utredning (NOU 2024).
- Førsteamanuensis Malin Arve ble i 2022 oppnevnt til medlem i utvalget som skal se på regelverket for offentlige anskaffelser (NOU 2023).

- Førsteamanuensis Aksel Mjøs ble i 2022 oppnevnt til leder for *Naturrisikoutvalget* (NOU 2023).
- Professor II Linda Nøstbakken ble i 2021 oppnevnt som leder for *Havbruksutvalget* (NOU 2023).

3.0 Sosiale medier

NHHs avtrykk i samfunnet og vår deltakelse i samfunnsdebatten skjer også i andre kanaler enn de redaksjonelt styrte mediene. NHH bruker i stor grad sosiale medier for formidling. LinkedIn, Twitter og Facebook er viktige og modne kanaler for å delta aktivt i samfunnsdebatten, mens Instagram, SnapChat og TikTok brukes for å nå yngre målgrupper.

NHHs sentrale kontoer har cirka 100 000 følgere i sosiale medier, og i tillegg er det egne kontoer for alumni, executive og forskningscentre. Nærmere tusen publiseringer fra NHHs sentrale kontoer i 2022 ga oss mer enn 41 millioner visninger til sammen.

Tabell 6: NHHs største kanaler på LinkedIn

Avsender	Kontonavn	Følgere 2022	Følgere 2021
NHH	NHH	50960	45159
NHH Alumni	NHH Alumni	6778	6649
NHH Executive	NHH Executive	4506	2861

Tabell 7: NHHs største kanaler på Twitter

Avsender	Kontonavn	Følgere 2022	Følgere 2021
FAIR	TheChoiceLab	7497	7076
NHH	NHHnor	5624	5244
CSB	RestartBusiness	2134	2133

Tabell 8: NHHs største kanaler på Facebook

Avsender	Kontonavn	Følgere 2022	Følgere 2021
NHH	NHH	31513	29492
NHH Alumni	nhhalumni	4180	4065
FAIR	Fairnhh	2536	2357

Antall følgere er bare én av flere parameter for å måle aktivitet i sosiale medier. Den virale effekten vi oppnår ved at innleggene får god spredning og mange lesere, er den viktigste målingen vi gjør i det daglige arbeidet.

I tillegg til de offisielle kontoene NHH opererer, er en hel rekke forskere aktive i sosiale medier. Dette er svært målrettet for å spre kunnskap, ha dialog og skape relasjoner både i forskermiljøer og med målgrupper i samfunns- og næringsliv.

4.0 Podcasts fra NHH

NHH har tre podcasts. «Lederskap» publiserte i 2022 tolv nye episoder med nærmere 100.000 avspillinger. «Lederskap» er på Spotifys liste over de hundre mest populære podcastene i Norge.

«Bærekraftseventyret» publiserte 37 nye episoder med litt i overkant av 40.000 avspillinger. I tillegg ble det publisert seks episoder av Executive- podcasten «Hvor skal du?».

5.0 NHH Bulletin

NHHs publiserer forskningssaker og nyheter i en egen seksjon nettsidene. NHH Bulletin hadde en økning i antall unike besøkende på vel 15 prosent i 2022. Til sammen var litt over 250.000 unike personer inne på bulletinen for å lese redaksjonelle saker om aktivitetene våre. I et godt samspill med sosiale medier blir saker om forskningsformidling, studietilbud og våre samspill med nærings- og samfunnsliv hyppig omtalt.

6.0 Forskningsformidling til publikum

NHH deltar på aktiviteter der forskere møter publikum for direkte formidling. Eksempler på dette i 2022 er Forskningsdagene i Bergen, som i år var tilbake for fullt etter pandemien. Forskningsdagene er spesielt rettet mot barn og unge. NHH bidro på alle arenaene til Forskningsdagene: Tre NHH-forskere holdt skreddersydde forelesninger for cirka 300 ungdomsskoleelever. I tillegg var to NHH-studenter fra Økonomiformidlingen hyret inn som forelesere om personlig økonomi. Videre var NHH representert på flere skolebesøk, NHH organiserte en stand over to dager med eksperimenter på Forskningstorget og en forsker var kandidat i Forsker Grand Prix. I tillegg deltok en av våre forskere på Forschernatten på Akvariet.

7.0 NHH som møteplass

NHH skal være en åpen og tilgjengelig institusjon som vektlegger god kontakt med omverden regionalt, nasjonalt og internasjonalt. NHH skal tilby et variert utvalg av faglige møteplasser som imøtekommer behovene i våre nettverk og blant ulike grupper av interessenter.

Møteplassene skal ha høy kvalitet og spenne på tvers av høyskolens fag- og aktivitetsområder. De skal stimulere til kreativitet, diskusjon og kunnskapsutveksling mellom forskere, næringslivs- og samfunnsaktører, studenter, alumni og andre interessenter.

I 2022 hadde NHH 19 arrangementer der vi inviterte ansatte i privat og offentlig sektor til diskusjoner, kompetansedeling og kunnskapsutveksling. Arrangementene hadde til sammen mer enn 3000 deltakere. Alumnikonferansen med 500 deltakere var den største målt i deltakelse.

NHH er også vertskap for en rekke mindre seminarer og møter med eksterne deltakere, og har en god relasjon til ledere i en hel rekke virksomheter. Cirka 200 gjesteforelesere bidrar i våre kurs. En liste over hvilke virksomheter disse representerer ligger til slutt i dokumentet som appendiks.

NHHs forskere inviteres også til å holde innlegg på en hel rekke konferanser og arrangement for privat og offentlig sektor. Den største enkeltbegivenheten i 2022 var Arendalskonferansen der NHH-forskere deltok på 22 forskjellige arrangementer.

8.0 Avsluttende kommentarer

2022 var et positivt år for formidling ved NHH målt i aktivitet. Det inspirerer til fortsatt å satse på tiltak og å skape oppmerksomhet rundt verdien av aktiv formidling.

Appendiks: Oversikt over virksomheter som bidrar med gjesteforelesninger på NHH

Virksomhet	Virksomhet	Virksomhet
Adelis Equity Partners	Homely	Olio Beauty
Agder Energi	HR Norge	Oslo Economics
Akademia	HVL	PA Consulting
Alliance VC	Ignita	Pangea Property Partners
ANFO	iMove	PEAB
April	Institut francais de Norvège	Plaace
ARC Contract Management	Jordskifteretten	Position Green
Arealstatistikk AS	Karabin	Prokura
Argentum	Kavli Norge	PwC
Arribatec	Kinect Energy Group	Refinitiv
Askeladden & Co	Kjeller innovation	Safetec Nordic AS
AVO	KLP	Sannsyn
BAHR	Knowit	Santander Consumer Bank
Bearing Point	Konkurransetilsynet	Saveurs de Norvège
Bergen Sjøfartsmuseum	KPMG	Sbanken
BI	Kverneland Bil	Schibsted Norge
BOB	Laerdal Medical	SEB Norge
Carrot	Lawrence McCourt	Sensar marine
CO2 Management	Léa Polis	Signal Ocean
Copenhagen Business School	LittEXtra AS	Simonsen Vogt Wiik
Deloitte	M Vest Energy	Skatteetaten
DNB	NCE Maritime Clean Tech	Skogland.com
DNB Livsforsikring AS	Menon Economics	Småkraft AS
DNB Markets	Mesta	Sopra Steria
ECOZH	Mowi	SpareBank1 SMN
Egmont / Nordisk film	Naftogaz Ukraine	Sparebanken Møre
Elenovations	Nasdaq	Sparebanken Vest
Elkem	NBIM	Spotify
Entra ASA	NCE Finance Innovation	Statkraft
Equinor	NHH	Statnett
ETH Zurich	Nielsen IQ	Sustainability Hub
Europi Property Group	NMBU	Telenor
Eviny	NORAD	Telenor Research
EY	Nord Pool	TheVit
FHI	Nordea Bank	Toyota Norge
Finanstilsynet	Norges Miljøvernforbund	Tryg
FINN	Norgesgruppen	TV 2
Fish Pool	Norsk Hydro	UiA
Folketrygdfondet	Norsk Klimastiftelse	UiB
Funding Partner	Nortura	UiO
G2 Ocean	Norwegian Rain	Uni Toronto
Gjensidige	Norwegian Block Exchange	Universitetet i Sørøst-Norge
	Norwegian Ministry of Foreign Affairs	
GQR	NTNU	University of Oulu
Gradute institute, Geneva	NVE	University of Pittsburg
Greensight	Ocean Innovation	University of Primorska
Grieg Star	Oda	University of Sussex
Grieg's Shipbroker	Odin	WIPO
Heidelberg Cement		World Economic Forum
Herarclitus		

Sak 28/23

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Handlingsplan EMBA

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jf. fvl §13.1 pkt. 2

ØKONOMIRAPPORT PR. 1. TERTIAL 2023

Saksbehandler Kari Blom
Arkivreferanse 23/03151-2

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	15.06.2023	29/23

Forslag til vedtak:

Styret tar økonomirapport, prognose og oppdatert investeringsplan pr. 1. tertial 2023 til etterretning.

Bakgrunn:

0. Innledning

I forbindelse med rapportering av årsregnskapet for 2022, ble det utarbeidet et nytt rapporteringsformat. Dette formatet er videreført i denne økonomirapporten med mål om å gi en forbedret pedagogisk fremstilling av NHHs økonomiske stilling, samtidig som det i større grad vil kunne sammenholdes med resultat og budsjett slik det er presentert i KDs oppgjørspakke.

I tillegg til selve saksfremlegget, består økonomirapporten av følgende vedlegg:

1. Vedlegg 1 - Investeringsplan for 2023-2033 – oppdatert med gjennomførte investeringer hittil
2. Vedlegg 2 - Regnskap pr. 1. tertial 2023 for NHH Executive (U.off. Offl § 23 første ledd)
3. Vedlegg 3 - Regnskap pr.1. tertial 2023 til Kunnskapsdepartementet

Det er dessuten laget et appendiks til saksfremlegget som forklarer de ulike begrepene og nøkkeltallene som benyttes i det nye tabellformatet.

1. Sammendrag

Tabellen nedenfor viser at NHH i 1. tertial har et samlet overskudd på kr 2 mill. mot et budsjettert underskudd på kr. 23 mill.

	BFV		NHHE		Øvrig BOA		NHH totalt		
	Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Avvik budsjett/regnskap
<i>Tall i 1 000 kr</i>									
Driftsinntekter									
Bevilgning	206 254	206 173					206 254	206 173	-82
Bevilgning benyttet til investeringsformål	-12 263	-8 118					-12 263	-8 118	4 145
Bevilgning til avskrivninger	8 913	10 000					8 913	10 000	1 087
Tilskudd og overføringer			643	667	26 840	30 772	27 482	31 438	3 956
Salgs- og leieinntekter	1 648	1 491	28 299	28 674	84		30 031	30 165	133
Andre driftsinnteter	1 315	1 119	1		433		1 749	1 119	-630
Sum driftsinntekter	205 867	210 665	28 943	29 340	27 357	30 772	262 166	270 777	8 611
Driftskostnader									
Lønnskostnader	133 252	143 903	11 305	11 951	25 108	22 905	169 666	178 758	9 093
Av- og nedskrivninger	8 913	10 000					8 913	10 000	1 087
Andre driftskostnader	61 423	79 465	10 830	11 440	8 986	14 144	81 239	105 050	23 810
Sum driftskostnader	203 589	233 368	22 135	23 391	34 094	37 049	259 818	293 808	33 990
Driftsresultat	2 278	-22 703	6 807	5 949	-6 737	-6 277	2 348	-23 031	-25 379
Finansinntekter	7				5		12	0	-12
Finanskostnader	224		2		115		341	0	-341
Sum finansposter	-217	0	-2	0	-110	0	-329	0	329
Interne overføringer lønn	-17 597	-15 235	6		17 591	15 235	-0	-0	-0
Interne overføringer drift	92	0			-92	0	0	0	0
Indirekte kostnader	13 164	11 470	-2 512	-2 512	-10 652	-8 958	0	-0	-0
Sum interne overføringer	-4 341	-3 765	-2 506	-2 512	6 847	6 277	0	-0	-0
Resultat av periodens aktiviteter	-2 280	-26 469	4 299	3 437	0	-0	2 020	-23 031	-25 051
	IB 2023						UB 202304		
Avregninger KD	143 103						145 733	116 634	
Virksomhetskapital	74 730						74 120	74 730	
Sum avsetninger	217 833						219 853	191 364	
Avsetninger til andre formål (i % av årets bevilgning)							6 %	2 %	
Avsetninger til investeringer (i % av årets bevilgning)							10 %	10 %	
Opprettholdelsesgrad (se def Statsregnsk: andel investering ift av-/nedskrivning)							138 %	81 %	
Bevilgningsandel (se def Statsregnsk: andel bevilgning av totale inntekter)							77 %	77 %	
Årsverk fast ansatte finansiert av bevilgningen							132	137	
Herav årsverk egenfinansiert øvrig BOA							12	11	
Årsverk eksterntfinansiert øvrig BOA							11	9	
Årsverk eksterntfinansiert NHHE							4	5	

De vesentligste årsakene til avviket mellom budsjettert og regnskapsført resultat er følgende:

Inntekter: negativt avvik kr 8,6 mill.

Investeringskostnader bokføres som en bevilgningsreduksjon i regnskapet. Dersom bokførte investeringskostnader er høyere enn budsjettert, blir samlet inntekt fra bevilgning tilsvarende lavere enn budsjettert. Innenfor BFV er aktiverte kostnader kr 4,1 mill. høyere enn budsjettert. Det er en tilsvarende reduksjon i driftskostnader, slik at netto resultateffekt av dette er null i 2023.

I forskningsprosjektene er inntektsført tilskudd kr 3,9 mill. lavere enn budsjettert. Avviket er i hovedsak knyttet til forskyvning i aktivitet i noen av prosjektene.

Lønnskostnader: positivt avvik kr 9,1 mill.

Lønnskostnadene innen BFV viser et samlet underforbruk på kr 10,6 mill. Av dette skyldes ca. kr 4,5 mill. forsinkelser i rekruttering til administrative stillinger. Det forventes at dette underforbruket vil øke til ca. kr 10 mill. på årsbasis.

Driftskostnader: positivt avvik kr 23,8 mill.

Innenfor BFV er det et samlet underforbruk på kr 18 mill., hvorav kr 10,2 mill. er knyttet til faglige aktiviteter. En del av avviket antas å være periodiseringsavvik, men basert på erfaringer fra tidligere år, forventes en høy andel av budsjettmidlene knyttet til faglig aktivitet å være ubrukt ved utgangen av året. I tillegg er kr 3,6 mill. relatert til korreksjoner i anleggsmidlene som nevnt i avsnittet om bevilgninger ovenfor. Øvrig avvik på kr 4,2 mill. er jevnt fordelt på øvrige driftskostnader, og antas å være periodiseringsavvik.

Innen øvrig bidrags- og oppdragsaktivitet ekskl. NHHE er det et underforbruk på kr 5,2 mill. Reise- og seminaraktivitet har vært noe lavere enn planlagt, forsinkelser i rekruttering av noen prosjektansatte har medført forsinkelser i planlagte forskningsaktiviteter. Prosjektene har foreløpig ambisjon om å ta igjen det meste av utsatt aktivitet i løpet av årets siste måneder.

Det er kun mindre avvik mellom budsjett og regnskap ved NHHE.

Interne overføringer

Det er overført kr 17,6 mill. fra BFV i form av egeninnsats i forskningsprosjektene. Dette tilsvarer ca. 12 årsverk. I tillegg er ca. 11 årsverk finansiert av eksterne midler. NHHE og øvrig BOA er blitt belastet med til sammen kr 13,2 mill. i indirekte kostnader (IK), og netto overførte midler fra BFV til BOA er kr 4,3 mill. mot budsjett kr. 3,8 mill.

Avsetninger

Ved inngangen til 2023 var høyskolens samlede reserver kr 217,8 mill. Avsetningene har økt tilsvarende periodens resultat til kr 219,8 mill. På tross av et betydelig underforbruk i forhold til budsjett, utgjør avsetninger til andre formål kun 6% av bevilgningen ved utgangen av 1. tertial. Det er budsjettert med et samlet budsjettunderskudd på årsbasis innenfor BFV på kr 109,5 mill. Av dette er kr 23,7 mill. forutsatt finansiert av oppsparte overskuddsmidler fra NHHE. Et underforbruk i forhold til budsjett ved utgangen av året, vil medføre at deler av oppsparte overskuddsmidler ikke vil bli benyttet.

Nøkkeltall

Omfanget av nøkkeltall er mindre enn ved rapportering av årsregnskapet, siden noen av tallene ikke er relevante å utarbeide tertialvis. Nærmere omtale av nøkkeltallene er gitt i appendiks.

Den økonomiske situasjonen for høyskolen ved utgangen av 1. tertial vurderes som god, men utfasing av de ekstra studieplassene som ble tildelt under pandemien, vil påvirke fremtidig kontantstrøm i negativ retning. En ny finansieringsmodell i sektoren skaper også en viss usikkerhet knyttet til størrelsen på fremtidige bevilgninger. En viktig forutsetning for en finansielt bærekraftig kontantstrøm er at faste kostnader holdes på et nivå som ligger godt innenfor de årlige fremtidige bevilgningene. Det bør derfor fortsatt være høyt fokus på å beholde en kostnadsstruktur som ikke binder opp en for stor andel av bevilgningen i faste kostnader.

2. BFV – regnskap og prognoser pr. 30.04.23

Tabellen nedenfor viser i tillegg til regnskap og budsjett ved utgangen av 1. tertial, også prognose og budsjett for hele 2023.

	BFV				
	Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Prognose 31.12.23	Budsjett 31.12.23	Avvik budsjett/ progn.
<u>Driftsinntekter</u>					
Bevilgning	206 254	206 173	634 581	618 765	-15 816
Bevilgning benyttet til investeringsformål	-12 263	-8 118	-60 759	-56 614	4 145
Bevilgning til avskrivninger	8 913	10 000	30 000	30 000	0
Salgs- og leieinntekter	1 648	1 491	4 693	4 693	0
Andre driftsinnteter	1 315	1 119	1 858	1 858	0
Sum driftsinntekter	205 867	210 665	610 373	598 702	-11 671
<u>Driftskostnader</u>					
Lønnskostnader	133 252	143 903	408 654	412 587	3 933
Av- og nedskrivninger	8 913	10 000	30 000	30 000	0
Andre driftskostnader	61 423	79 465	250 609	254 809	4 200
Sum driftskostnader	203 589	233 368	689 263	697 396	8 133
Driftsresultat	2 278	-22 703	-78 890	-98 694	-19 804
Finansinntekter	7		21		-21
Finanskostnader	224		672		-672
Sum finansposter	-217	0	-651	0	651
Interne overføringer lønn	-17 597	-15 235	-42 257	-42 257	0
Interne overføringer drift	92	0	-1 000	-1 000	0
Indirekte kostnader	13 164	11 470	32 450	32 450	0
Sum interne overføringer	-4 341	-3 765	-10 807	-10 807	0
Resultat av periodens aktiviteter	-2 280	-26 469	-90 347	-109 501	-19 153

Regnskapet ved utgangen av 1. tertial, viser et underskudd på kr 2,3 mill. mot budsjettet kr 26,5 mill. De største avvikene er relatert til fastlønnsbudsjettet, forskningsaktivitet og program-/fagutvalg. Administrative aktiviteter, eiendomsdrift og investeringer er omtrent på budsjett.

Avviket på fastlønnsbudsjettet er kr 9 mill., hvorav kr 2,7 mill. er relatert til vitenskapelig ansatte og kr 4,5 mill. er relatert til TA-ansatte. Sistnevnte avvik skyldes forsinkelser i rekruttering til ledige stillinger.

Avviket knyttet til forskningsaktiviteter ved instituttene er kr 10,7 mill., og skyldes delvis forsinkelser i planlagte aktiviteter og delvis at man har vært litt for optimistiske mht. planlegging og innfasing av nye aktiviteter når budsjetter ble periodisert.

Avviket relatert til program-/fagutvalg er kr 2 mill. og forklares med periodiseringsavvik. Når på året kostnader påløper, er vanskelig å forutsi fordi de i hovedsak er relatert til doktorgradsavhandlinger, publikasjonsbonus, publisering i open access og støtte til diverse undervisningstiltak.

Prognoser utarbeidet pr. 1. tertial viser at forventet underskudd blir kr 90,3 mill. mot budsjettet kr 109,5 mill.

Prognosene bygger på tilbakemeldinger fra institutter og avdelinger både for fastlønn og øvrig drift, og er basert på følgende forventninger:

Inntekter

Det forventes at regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett blir vedtatt. Forslaget innebærer en økning i basisbevilgningen med kr 15,8 mill. som kompensasjon for høyere prisøkning enn forutsatt i høstens statsbudsjett, og for økt arbeidsgiveravgift for den delen av ansattes årslønn som overstiger kr 750 000.

Den delen av bevilgningen som er avsatt til investeringer er kr 12,3 mill., dvs. kr 4,1 mill. høyere enn budsjett. Av dette beløpet er kr 3,6 mill. relatert til korreksjoner i anleggsregistret og aktivering av kostnader som var påløpt i 2022.

Budsjetterte investeringer for 2023 er kr 56,6 mill. hvorav kr 8,1 mill. var planlagt gjennomført i løpet av 1. tertial. Oppdatert investeringsplan i vedlegg 1 viser at det i løpet av 1. tertial er gjennomført investeringer tilsvarende kr 9,2 mill. Overskridelsen på kr 1,1 mill. skyldes at det er påløpt kostnader i 2023 knyttet til noen investeringsprosjekter som skulle vært ferdigstilt i 2022. Årsaken til dette er at nivået på innrapporterte påløpte ikke fakturerte kostnader knyttet til prosjekter gjennomført i regi av Statsbygg i 2022 var for lavt. Investeringer knyttet til IT-anskaffelser er stort sett gjennomført som budsjettert. Med unntak av overskridelsen på kr 1,1 mill. forventes investeringer å bli gjennomført som planlagt både mht. kostnadsramme og tidsplan.

Lønnskostnader

Det er budsjettert med 409,5 årsverk på fastlønnsbudsjettet, mens utarbeidet prognose anslår 396,6 årsverk. Dette forventes å gi et positivt avvik på kr 3,9 mill.

Enhet	Budsjett i kr	Trekk-rettighet kr	Prognose kr	Budsjett årsverk	Tillatt grense årsverk	Prognose årsverk
Vitenskapelig ansatte	208 274	207 798	210 564	183,2	187,0	184,8
TA institutter	20 077		19 294	25,3		24,3
Stipendiater	50 141		48 108	74,0		71,0
TA sentralt	108 066		98 758	127,0		116,5
Refusjon/yrkesskade/AGA	150		150			
Lønnsjustering	7 500		13 400			
	394 207		390 274	409,5		396,6

Som tabellen ovenfor viser, er det antatt at instituttene vil utnytte deler av den tillatte overbookingen av årsverk.

Sentraladministrasjonen ble tildelt flere nye stillinger med helårseffekt i årets og fjorårets budsjett. Flere av disse er besatt - med oppstart til høsten, mens rekrutteringsprosessen ikke er startet ennå for noen av stillingene. Det pågår også en omorganiseringsprosess for å styrke organisasjonens digitale kompetanse og fokus. Når man har de nødvendige avklaringer, vil også flere stillinger bli utlyst.

Basert på historiske tall, forventes et visst fravær blant stipendiatene knyttet til sykdom og fødsel. Dette er i prognosen estimert til tre årsverk.

I fastlønnsbudsjettet var det opprinnelig lagt inn en forutsetning om en lønnsjustering på ca. 3% med virkning fra 01.05.23, tilsvarende kr 7,5 mill. En justering opp til 5,2% innebærer en kostnadsøkning på kr 5,9 mill. Dette er lagt inn i prognosen. Effekten av økt arbeidsgiveravgift var allerede innarbeidet i budsjettet med kr 1,9 mill., og det er foreløpig ikke foretatt en justering av dette beløpet.

Øvrige lønnskostnader forventes foreløpig ikke å avvike vesentlig fra budsjett.

Driftskostnader

Andre driftskostnader forventes å bli kr 4,2 mill. lavere enn budsjettet, og av dette er kr 4,7 mill. relatert til gruppeundervisning og forskningsaktiviteter ved instituttene. Erfaring tilsier at avviket kan bli betydelig større.

Ved administrative enheter er tilbakemeldingen at de fleste enheter forventer å holde seg innenfor tildelt budsjett. Det er imidlertid oppstått et overforbruk på ca. kr 500 000 i løpet av første tertial knyttet til strømkostnaden, og dette er innarbeidet i prognosen. For 2023 er strømkostnadene budsjettet til kr 12,6 mill. NHH er tilknyttet Statsbygg sin avtale der 70% av strømleveransen var prissikret i første kvartal og 100% prissikret i andre kvartal. Resten av året er det knyttet stor usikkerhet til, da Statsbygg i disse dager forhandler ny avtale.

Avsetninger

Som tabellen nedenfor viser, vil høyskolens samlede avsetninger ved utgangen av året være kr 126,9 mill. dersom prognosen slår til, hvorav avsetninger knyttet til ubrukt bevilgning vil være kr 13,5 mill. tilsvarende 2% av årets bevilgning. Dersom ubrukte midler ved instituttene skulle vise seg å bli på størrelse med foregående år – dvs. ca. kr 30 mill., vil ubrukt bevilgning til andre formål enn investeringer øke med kr 25,3 mill., fra kr 4,9 mill. til kr 30,2 mill. Dette beløpet ligger rett under 5% av årets bevilgning.

		Regnskap 30.04.23	Budsjett 30.04.23	Prognose 31.12.23	Budsjett 31.12.23
Resultat av periodens aktiviteter		-2 280	-26 469	-90 347	-109 501
Avregninger KD	IB 2023	UB 202304		UB 202312	
Andre formål	29 165	36 890	12 616	4 877	0
Investeringer	69 391	60 178	61 273	8 632	12 777
Tilført overskudd fra NHHE - sentralt	24 928	24 928	24 928	24 928	6 507
Tilført overskudd fra NHHE - institutter	16 267	15 475	14 465	10 967	10 967
Opptjent overskudd ved NHHE - ufordelt	3 352	8 262	3 352	3 352	3 352
Sum avregninger KD	143 103	145 733	116 634	52 755	33 603
<u>Virksomhetskapskapital</u>					
Virksomhetskapskapital sentralt	51 606	50 996	51 606	50 996	51 606
Virksomhetskapskapital institutter	23 124	23 124	23 124	23 124	23 124
Sum virksomhetskapskapital	74 730	74 120	74 730	74 120	74 730
Sum avsetninger	217 833	219 853	191 364	126 875	108 333

3. NHHE og øvrig BOA – regnskap og prognoser pr. 30.04.23

Tabellen nedenfor viser regnskap og budsjett pr. 30.04.23 og årets budsjett for NHHE og øvrig BOA.

	NHHE			Øvrig BOA		
	Regnskap	Budsjett 30.04.23	Budsjett 31.12.23	Regnskap	Budsjett 30.04.23	Budsjett 31.12.23
Driftsinntekter						
Tilskudd og overføringer	643	667	4 000	26 840	30 772	92 619
Salgs- og leieinntekter	28 299	28 674	79 595	84		0
Andre driftsinntekter	1			433		0
Sum driftsinntekter	28 943	29 340	83 595	27 357	30 772	92 619
Driftskostnader						
Lønnskostnader	11 305	11 951	35 518	25 108	22 905	66 474
Av- og nedskrivninger						
Andre driftskostnader	10 830	11 440	33 182	8 986	14 144	44 488
Sum driftskostnader	22 135	23 391	68 700	34 094	37 049	110 962
Driftsresultat	6 807	5 949	14 895	-6 737	-6 277	-18 342
Finansinntekter				5		
Finanskostnader	2			115		
Sum finansposter	-2	0	0	-110	0	0
Interne overføringer lønn	6			17 591	15 235	42 257
Interne overføringer drift				-92	0	1 000
Indirekte kostnader	-2 512	-2 512	-7 535	-10 652	-8 958	-24 914
Sum interne overføringer	-2 506	-2 512	-7 535	6 847	6 277	18 342
Resultat av periodens aktiviteter	4 299	3 437	7 360	0	-0	0
Oppjent overskudd oppdragsinntekt NHHE	2 976					
Periodens resultat NHHE	7 275					

Ved utgangen av årets første måneder, foreligger ingen informasjon som gir grunn til å anta vesentlige endringer i tallene for NHHE, og det er derfor ikke utarbeidet noen prognose. Påmeldinger til høstens studieprogrammer vil være avgjørende for om budsjettet realiseres. Det vises dessuten til mer detaljert omtale av virksomheten i vedlegg 2.

Årets budsjetterte inntekter i forskningsprosjektene innenfor øvrig BOA, er basert på kontrakter som er inngått. Periodiseringen av budsjetterte inntekter og kostnader er basert på at forskningsaktiviteten blir gjennomført iht. den plan som er beskrevet i kontraktene. Dersom aktivitet blir forsinket, vil årets inntekter og kostnader bli tilsvarende lavere. Dersom det oppstår en kostnadsoverskridelse, vil NHHs egeninnsats i prosjektet måtte økes. Dette vil fremkomme som en økning på en eller begge av regnskapslinjene *Interne overføringer lønn / Interne overføringer drift*. Nye prosjekter vil innebære økte eksternfinansierte inntekter, men også mest sannsynlig økt egeninnsats fra NHH. I den grad dette består av arbeid utført av personer som allerede er fast ansatt, vil ikke dette medføre noen økt kostnad innenfor BFV, men dersom nye prosjekter innebærer egeninnsats i form av finansiering av f.eks. kjøp av forsknings- eller undervisningstjenester, vil dette medføre en økt kostnad innenfor BFV. Det har i hvert av de siste årene kommet flere prosjekter til utover i året. I den grad dette skjer også i inneværende år, vil budsjett-tallene bli oppdatert tilsvarende frem mot rapportering av 2. tertial. Ved utgangen av 1. tertial forventes det at aktiviteten innenfor øvrig BOA blir gjennomført iht budsjett.

Vedlegg:

1. Investeringsplan for 2023-2033 – oppdatert med gjennomførte investeringer hittil
2. Vedlegg 2 - Regnskap pr. 1. tertial 2023 for NHH Executive (u.off. jf. offl § 23 første ledd)
3. Vedlegg 3 - Regnskap pr.1. tertial 2023 til Kunnskapsdepartementet

Sak 29/23 Vedlegg 1

Investeringsplan NHH, pr. 30.04.23 - fremlegges for vedtak i styret

(tall i 1 000 kr.)	Regnskap 2022	1T 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2033	Sum 2023- 2033	Pr. 31.12.22			
											Sum avsatt i note 15	Note 15: Påbegynt	Note 15: Vedtatt, ikke påbegynt	
Ombygging Servicebygget, påbegynte inv.prosjekter	11 258	1 594	8 104	0	0	0	0	0	0	8 104	8 104	8 104	8 104	
Ombygging Servicebygget, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	0	28	6 875	7 150	0	0	0	0	0	14 025	8 867	8 867	8 867	8 867
Ombygging Høyblokken, påbegynte inv.prosjekter	2 313	232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ombygging Høyblokken, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	0	14	4 775	0	0	0	0	0	0	4 775	4 775	4 775	4 775	4 775
Ombygging Nybygget, påbegynte inv.prosjekter	11 054	1 488	153	0	0	0	0	0	0	153	153	153	153	153
Ombygging Nybygget, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	0	0	2 000	12 000	0	0	0	0	0	14 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering bedriftshytte	0	0	1 800	0	0	0	0	0	0	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Sykkelparkering	0	0	100	0	0	0	0	0	0	100	100	100	100	100
El-bil parkering	482	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brannsikkerhet	243	0	4 957	0	0	0	0	0	0	4 957	4 957	4 957	4 957	4 957
Studentarbeidsplasser i leide lokaler	1 611	0	26	0	0	0	0	0	0	26	26	26	26	26
Oppgradering Jebsen senter	0	0	0	11 000	0	0	0	0	0	11 000	0	0	0	0
Ombygging kjeller iht UU-krav	0	0	0	500	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0
Helhetlig skiltplan NHH	0	0	0	1 000	0	0	0	0	0	1 000	0	0	0	0
Oppussing vaktmesterbolig	0	0	0	2 600	0	0	0	0	0	2 600	0	0	0	0
Avfallskomprimator	0	787	1 000	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kompaktlaster	0	0	500	0	0	0	0	0	0	500	500	500	500	500
Oppgradering ammerom, stillerom, hvilerom	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Belysning lesesaler	907	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utsifting av møbler Nybygget	0	0	2 000	0	0	0	0	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utsifting av gamle møbler NHH, arbeidsplassvurdering	1 572	596	1 100	0	0	0	0	0	0	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Reinvestering møbler/inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 220	3 220	3 220	3 220	3 220
Sum eiendom	29 489	4 739	33 390	34 250	0	0	0	0	3 220	70 860	35 704	13 240	22 464	22 464
Oppgradering AV-infrastruktur Servicebygget	1 059	5	150	0	0	0	0	0	0	150	150	150	150	150
Oppgradering AV-infrastruktur Nybygget	6 720	196	5 880	0	0	0	0	0	0	5 880	5 880	5 880	5 880	5 880
Oppgradering AV-infrastruktur Jebsen senter	837	47	1 188	0	0	0	0	0	0	1 188	1 188	1 188	1 188	1 188
Oppgradering AV-infrastruktur campus Oslo	376	152	1 224	0	0	0	0	0	0	1 224	1 224	1 224	1 224	1 224
Oppgradering av Kollokvierom	475	1 035	1 025	0	0	0	0	0	0	1 025	1 025	1 025	1 025	1 025
Oppgradering av AV-utstyr i møterom	1 134	911	316	0	0	0	0	0	0	316	316	316	316	316
Etablering av bærende infrastruktur for AV	1 450	0	1 650	0	0	0	0	0	0	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650
Forskningsinfrastruktur	1 889	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av IT-utstyr i Nybygget (UPS-punkter)	0	0	0	7 500	0	0	0	0	0	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Nettverkskomponenter	6 621	308	8 395	0	0	0	0	0	0	8 395	8 395	8 395	8 395	8 395
Servere til sentral infrastruktur - kapasitetsøkning	0	767	300	0	0	0	0	0	0	300	300	300	300	300
Backupsystem	0	0	300	0	0	0	0	0	0	300	300	300	300	300
IT utstyr / brukerstyr til institutter, avdelinger og stipendiater	3 064	876	2 297	0	0	0	0	0	0	2 297	2 297	2 297	2 297	2 297
Adangkontrollsystem - utbygging og erstatninger	193	177	150	0	0	0	0	0	0	150	150	150	150	150
AV- og utdanningsteknologiutstyr	205	0	350	0	0	0	0	0	0	350	350	350	350	350
Reinvestering IT- og AV-utstyr	0	0	0	0	0	0	0	14 815	0	14 815	2 963	2 963	2 963	2 963
Sum IT	24 023	4 473	23 224	7 500	0	0	0	14 815	0	45 539	33 687	11 432	22 255	22 255
Sum Investeringsplan	53 512	9 212	56 614	41 750	0	0	0	14 815	3 220	116 399	69 391	24 672	44 719	44 719

Sak 29/23 Vedlegg 2

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Regnskap pr. 1. tertial 2023 for NHH Executive

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 23 første ledd

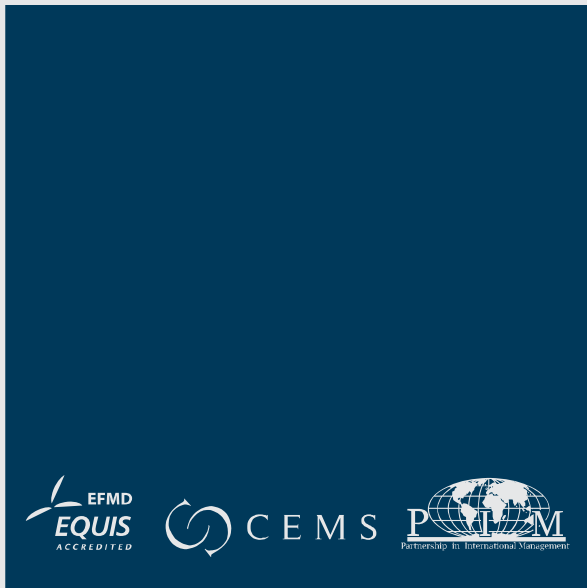
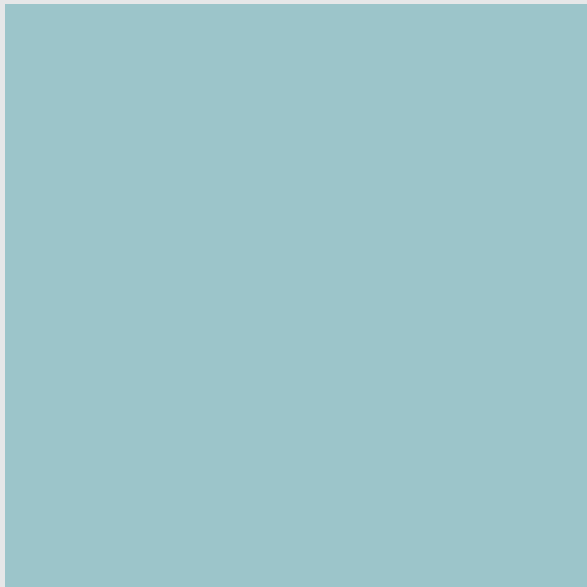
Sak 29/23 Vedlegg 3

REGNSKAP 1. TERTIAL 2023

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Økonomiavdelingen

NHH

CEMS

Resultatregnskap

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Org.nr: 974789523

Beløp i 1000 kroner

	Note	30.04.2023	30.04.2022	31.12.2022
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	202 904	203 994	566 613
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	27 482	30 893	82 375
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	30 030	24 116	84 403
Andre driftsinntekter	1	1 750	1 423	3 839
<i>Sum driftsinntekter</i>		262 166	260 426	737 230
Driftskostnader				
Varekostnader		0	0	0
Lønnskostnader	2	169 666	159 611	461 482
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	8 913	13 392	31 789
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5			0
Andre driftskostnader	3	81 239	63 273	250 021
<i>Sum driftskostnader</i>		259 818	236 276	743 292
Driftsresultat		2 348	24 150	-6 062
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	12	60	334
Finanskostnader	6	341	43	459
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-329	17	-125
Resultat av periodens aktiviteter		2 019	24 167	-6 187
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-2 630	-24 167	13 108
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	610	0	-6 921
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-2 020	-24 167	6 187
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	0	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	0

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	30.04.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	632	662
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		632	662
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	37 978	34 788
Maskiner og transportmidler	5	941	1 016
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	89 468	89 202
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		128 387	125 006
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	457	457
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer	11A	0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		457	457
Sum anleggsmidler		129 476	126 125
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	5 953	3 844
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	859	284
Andre fordringer	14	45 787	19 127
<i>Sum fordringer</i>		52 598	23 255
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	397 533	417 522
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	8 518	8 948
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		406 051	426 470
Sum omløpsmidler		458 649	449 725
Sum eiendeler drift		588 125	575 850
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		588 125	575 850

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	30.04.2023	31.12.2022
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0
Opptjent virksomhetskaper	8	73 982	74 592
Sum virksomhetskaper		73 982	74 592
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	145 733	143 103
Sum avregninger		145 733	143 103
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	129 019	125 669
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		129 019	125 669
Sum statens kapital		348 734	343 364
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	9 030	11 834
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		9 030	11 834
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		13 286	36 840
Skyldig skattetrekk		22 564	25 518
Skyldige offentlige avgifter		17 898	17 073
Avsatte feriepenger		53 011	39 422
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	55 511	50 232
Mottatt forskuddsbetaling	16	6 837	3 897
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	61 252	47 669
Sum kortsiktig gjeld		230 360	220 652
Sum gjeld		239 391	232 486
Sum statens kapital og gjeld drift		588 125	575 850
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning	10B	0	0
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		588 125	575 850

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Kontantstrømpstilling for netto budsjetterte virksomheter (direkte modell)

Belep i 1000 kroner	Note	30.04.2023	31.12.2022	Budsjett 2023T1
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		206 254	583 299	206 254
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		40 915	96 767	31 284
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		17 137	61 022	24 219
innbetaling av refusjoner		0	0	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0
andre innbetalinger		12 821	23 766	6 124
Sum innbetalinger		277 127	764 854	267 880
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		152 927	451 092	186 796
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		129 013	236 796	102 788
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		73	569	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0
andre utbetalinger		3 538	-940	0
Sum utbetalinger		285 552	687 518	289 584
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-8 425	77 337	-21 704
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	-18	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-12 263	-50 975	-6 748
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	139	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		3	101	0
utbetalinger av renter (-)		-33	-25	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-12 293	-50 777	-6 748
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)		0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		299	63	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-20 418	26 622	-28 453
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		426 470	399 848	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		406 052	426 470	-28 453

* Avstemming

	Note	30.04.2023	31.12.2022
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		2 630	-13 108
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)		-610	6 921
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0
ordinære avskrivninger		8 913	31 789
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-12 263	-50 975
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		3 350	19 186
endring i ikke inntektsført bevilgning		0	0
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell		0	0
endring i kundefordringer		-2 108	10 261
endring i leverandørgjeld		-23 554	-6 494
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer		5 279	2 413
effekt av valutakursendringer		-299	-63
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		12 293	50 916
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	0
endring i andre tidsavgrensingsposter		-2 056	26 490
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-8 425	77 337

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2023 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 30.04.2023

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	206 254
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				206 254
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				206 254

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 30.04.2023
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	417 522
Endringer i perioden (+/-)		-19 988
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	397 533
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	8 948
Endringer i perioden (+/-)		-430
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	8 518

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	30.04.2023	31.12.2022	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	397 533	417 522	-19 988
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		8 518	8 948	-430

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	30.04.2023	30.04.2022	Budsjett 2023T1
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	206 254	194 897	206 254
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-12 263	-4 296	-6 748
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	8 913	7 464	8 913
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	5 928	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	202 904	203 994	208 418

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	202 904	203 994	208 418
<i>Gebyrer og lisenser¹⁾²⁾</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	1 598	-3 737	1 489
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	1 598	-3 737	1 489
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	15 213	27 370	20 420
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)			
Periodens netto tilskudd fra NFR	15 213	27 370	20 420
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	16 811	23 633	21 909

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	1 500
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	41	358	783
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1 976	-2 143	2 300
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	986	747	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	3 003	-1 037	4 583
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	4 864	1 799	2 313
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	4 864	1 799	2 313
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	7 867	762	6 897

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	2 804	6 499	2 508
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	2 804	6 499	2 508

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	27 482	30 893	31 314
---	---------------	---------------	---------------

*Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾*

Statlige etater	4 134	3 593	5 100
Kommunale og fylkeskommunale etater	453	0	450
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	2 654	3 903	4 063
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	7 242	7 496	9 614

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Salgsinntekter åpne kurs NHHE	21 026	14 832	19 060
Andre salgsinntekter	577	667	449
Andre leieinntekter	1 186	1 121	1 042
Egenbetaling fra studenter	0	0	0
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	22 789	16 620	20 551

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	30 030	24 116	30 165
--	---------------	---------------	---------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	1 750	1 423	1 119
Øvrige andre inntekter NHHE	0	0	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	1 750	1 423	1 119

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell ørmerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	262 166	260 426	271 016
----------------------------	----------------	----------------	----------------

30.04.2023 **30.04.2022**

Inntekter fra utlandet¹⁾

Inntekter fra EU	11 371	1 799
Inntekter fra næringsliv	0	0
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	286	0
Inntekter fra universiteter	0	0
Andre inntekter utland	1 067	0
Sum inntekter fra utland	12 725	1 799

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2023	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 30.04.2023	0
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 01.01.2023	457
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskaper 30.04.2023	457
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 30.04.2023	457
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2023	74 136
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	-610
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 30.04.2023	73 526
Sum virksomhetskaper 30.04.2023	73 982

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 30.04.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Forskningsstiltak institutter	30 220	0	29 165	1 055
Lønn fast ansatte	6 670	0	0	6 670
Oppgave 2	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	36 890	0	29 165	7 725
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Ombygging Servicebygget, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	8 839	0	8 867	-28
Ombygging Høyblokken, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	4 761	0	4 775	-14
Ombygging Nybygget, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	2 000	0	2 000	0
Oppgradering bedriftshytte	1 800	0	1 800	0
Sykkelparkering	100	0	100	0
Reinvestering møbler/inventar	322	0	322	0
Oppgradering av IT-utstyr i Nybygget (UPS-punkter)	7 500	0	7 500	0
Reinvestering IT- og AV-utstyr	2 963	0	2 963	0
Avfallskomprimator	213	0	1 000	-787
Kompaktlaster	500	0	500	0
Utskifting av møbler Nybygget	2 000	0	2 000	0
Utskifting av gamle møbler NHH, arbeidsplassvurdering	504	0	1 100	-596
Nettverkskomponenter	8 087	0	8 395	-308
Servere til sentral infrastruktur - kapasitetsøkning	-467	0	300	-767
Backupsystem	300	0	300	0
IT utstyr / brukerutstyr til institutter, avdelinger og stipendiater	1 421	0	2 297	-876
Adangskontrollsystem - utbygging og erstatninger	-27	0	150	-177
AV- og utdanningsteknologiutstyr	350	0	350	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	41 166	0	44 719	-3 553
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Ombygging Servicebygget, påbegynte inv.prosjekter	6 510	0	8 104	-1 594
Ombygging Nybygget, påbegynte inv.prosjekter	-1 335	0	153	-1 488
Ombygging Høyblokken, påbegynte inv.prosjekter	-232	0	0	-232
Brannsikkerhet	4 957	0	4 957	0
Studentarbeidsplasser i leide lokaler	26	0	26	0
Oppgradering AV-infrastruktur Servicebygget	145	0	150	-5
Oppgradering AV-infrastruktur Nybygget	5 684	0	5 880	-196
Oppgradering AV-infrastruktur Jepsen senter	1 141	0	1 188	-47
Oppgradering AV-infrastruktur campus Oslo	1 072	0	1 224	-152
Oppgradering av Kollokvierom	-10	0	1 025	-1 035
Oppgradering av AV-utstyr i møterom	-595	0	316	-911
Etablering av bærende infrastruktur for AV	1 650	0	1 650	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	19 012	0	24 672	-5 660
<i>Andre formål</i>				
Formål 1	0	0	0	0
Formål 2	0	0	0	0
Formål 3	0	0	0	0
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
SUM andre formål	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	97 068	0	98 556	-1 488
Andre departementer og finansieringskilder				
Overskudd NHHE - til disposisjon for enhetene	15 475	0	16 267	-792
Overskudd NHHE - til styrets disposisjon	24 928	0	24 928	0
Opptjent overskudd NHHE	8 262	0	3 352	4 910
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	48 665	0	44 547	4 118
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	145 733	0	143 103	2 630
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				2 630

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts**Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:**

	Avsetning pr. 30.04.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Diverse prosjekter	18 907	19 938	-1 031
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	18 907	19 938	-1 031
Norges forskningsråd			
SFF: FAIR	-3 603	-3 755	152
Diverse prosjekter	9 741	8 536	1 205
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	6 138	4 781	1 357
Regionale forskningsfond			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	343	51	291
Næringsliv og private bidragsytere	16 755	18 681	-1 926
Øvrige andre bidragsytere	660	579	81
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	12 709	6 202	6 507
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag²⁾	30 466	25 513	4 953
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	30 466	25 513	4 953
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	55 511	50 232	5 280
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	55 511	50 232	5 280

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 30.04.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsopp-gaver - unntatt investeringsformål			
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnska)	0	0	0
Driftsopp-gaver (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0
Sum tildelinger til driftsopp-gaver	0	0	0
Investeringsformål			
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0
Sum investeringsformål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023 (Hentes fra 2023 (blått hefte))	Avsetning pr. 30.04.2023 i kr	Avsetning pr. 30.04.2023 i pst.
Avsetninger til andre formål	618 765	36 890	6 %
Avsetninger til investeringer	618 765	60 178	10 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	0	97 068	16 %

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter***Beløp i 1000 kroner*

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	30.04.2023	31.12.2022
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	486	284
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	372	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	859	284

DEL II

<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>	30.04.2023	31.12.2022
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	4 207	2 817
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	760	463
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	1 871	617
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum mottatt forskuddsbetaling</i>	6 837	3 897

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett for 30.04.2023	Regnskap pr 30.04.2023	Avvik budsjett/ regnskap pr 30.04.2023	Regnskap pr 31.12.2022
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	208 055	202 904	5 151	566 613
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	31 438	27 482	3 956	82 375
Salgs- og leieinntekter	30 165	30 030	135	84 403
Andre driftsinntekter	1 119	1 750	-631	3 839
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>270 777</i>	<i>262 166</i>	<i>8 611</i>	<i>737 230</i>
Driftskostnader				
Varekostnader	0	0	0	0
Lønn og sosiale kostnader	178 758	169 666	9 092	461 482
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	10 000	8 913	1 087	31 789
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	105 050	81 239	23 811	250 021
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>293 808</i>	<i>259 818</i>	<i>33 990</i>	<i>743 292</i>
Driftsresultat	-23 031	2 348	-25 379	-6 062
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	12	-12	334
Finanskostnader	0	341	-341	459
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-329</i>	<i>329</i>	<i>-125</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-23 031	2 019	-25 050	-6 187
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-2 630	2 630	13 108
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	610	-610	-6 921
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-2 020</i>	<i>2 020</i>	<i>6 187</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	0	0	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett
	31.12.2021	31.12.2022	30.04.2023	2023T1
1. Utgifter				
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	429 402	451 092	152 927	186 796
Varer og tjenester	185 833	236 426	132 625	102 788
Sum driftsutgifter	615 236	687 518	285 552	289 584
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	46 701	50 975	12 263	6 748
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	46 701	50 975	12 263	6 748
<i>Overføringer fra virksomheten</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0
Andre utbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	0	-139	0	0
Andre finansielle utgifter	178	25	33	0
Sum finansielle aktiviteter	178	-114	33	0
SUM UTGIFTER	662 115	738 379	297 848	296 333
2. Inntekter		Regnskap		Budsjett
	31.12.2021	31.12.2022	30.04.2023	2023T1
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	56 820	96 767	40 915	31 284
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0
Andre driftsinntekter	35 215	23 766	12 821	6 124
Sum driftsinntekter	92 035	120 534	53 736	37 407
<i>Inntekter fra investeringer</i>				
Salg av varige driftsmidler	37	-18	0	0
Sum investeringsinntekter	37	-18	0	0
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger til drift	617 877	644 321	223 391	230 473
Innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Andre innbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	617 877	644 321	223 391	230 473
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	18	164	303	0
Sum finansielle aktiviteter	18	164	303	0
SUM INNTEKTER	709 967	765 001	277 430	267 880
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	47 852	26 622	-20 418	-28 453

Kontroller

Netto endring fra kontantstrømoppstillingen

0 26 622 -20 418 -28 453

Samsvarstest tabell/oppstilling

0,00 0,00 0,00

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Inntektstype	Regnskap 31.12.2021	Regnskap 31.12.2022	Regnskap 30.04.2023	Budsjett for 2023T1
Tildelinger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	573 345	583 299	206 254	206 254
Bevilgninger fra andre departement	0	0	0	0
Tildelinger fra andre statlige forvaltningsorganer	8 520	19 258	567	1 489
Tildelinger fra Norges forskningsråd	40 135	41 788	16 571	20 420
Sum tildelinger til statsoppdraget	622 001	644 345	223 391	228 163
Overføringer til virksomheten				
Overføringer fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre virksomheter til tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	0	0	0	0
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner ¹⁾	27 429	-24	5 280	1 500
Bidrag fra private	8 578	12 470	8 248	3 083
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	11 234	4 297	3 020	2 313
Sum bidrag	47 241	16 742	16 547	6 897
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	16 125	18 084	7 855	5 100
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	428	1 070	1 213	450
Oppdrag fra private	16 062	15 474	4 153	4 063
Andre inntekter og tidsavgrensninger	8 110	69 286	24 271	23 207
Sum oppdragsinntekter m.v.	40 725	103 914	37 491	32 820
SUM INNTEKTER	709 967	765 001	277 430	267 880

Tabell 1 - sum inntekter

Undersum

Andre inntekter

765 001

695 715

18 043

277 430

253 159

24 538

267 880

244 673

21 670

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Balansedag 31. desember Beløp i TNOK	Regnskap 31.12.2021	Regnskap 31.12.2022	Regnskap 30.04.2023	Endring 2022 til 2023
Kontanter og kontantekvivalenter				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	390 185	417 522	397 533	-19 988
Beholdning på andre bankkonti	9 663	8 948	8 518	-430
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	399 848	426 470	406 051	-20 418
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :				
Feriepenger m.v.	36 794	39 422	53 011	13 590
Skattetrekk og offentlige avgifter	39 430	42 591	40 462	-2 129
Gjeld til leverandører	43 300	36 556	12 428	-24 128
Gjeld til oppdragsgivere	-9 004	53	885	832
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0	0	0	0
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	3 888	28 543	15 465	-13 077
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	114 407	147 165	122 251	-24 914
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak i fremtidige budsjettår:				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	13 746	4 781	6 138	1 357
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	64 652	24 672	19 012	-5 660
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	26 285	29 165	36 890	7 725
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål ¹⁾	19 695	44 719	41 166	-3 553
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	45 441	44 547	48 665	4 118
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	169 819	147 885	151 872	3 987
Andre avsetninger:				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	38 022	45 451	49 373	3 922
Fri virksomhetskapskapital	67 214	74 136	73 525	-610
Sum andre avsetninger	105 237	119 586	122 898	3 312
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	10 384	11 834	9 030	-2 804
Sum langsiktig gjeld	10 384	11 834	9 030	-2 804
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	399 847	426 470	406 051	-20 418

Balanseoppstilling

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	30.04.2023	31.12.2022	31.12.2021
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	632	662	6 010
<i>II Varige driftsmidler</i>	128 387	125 006	100 473
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	457	457	595
Sum anleggsmidler	129 476	126 125	107 078
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	0	0	0
<i>II Fordringer</i>	52 598	23 255	46 534
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	406 051	426 470	399 848
Sum omløpsmidler	458 649	449 725	446 382
Sum eiendeler drift	588 125	575 850	553 460
<i>IV Fordringer verørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0	0
Sum eiendeler	588 125	575 850	553 460
STATENS KAPITAL OG GJELD	30.04.2023	31.12.2022	31.12.2021
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskapi tal</i>	73 982	74 592	67 810
<i>II Avregninger</i>	145 733	143 103	156 073
<i>III Utsatt inntektsføring av bevilgninger</i>	129 019	125 669	108 983
Sum statens kapital	348 734	343 364	332 866
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>	9 030	11 834	0
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	230 360	220 652	220 594
Sum gjeld	239 391	232 486	220 594
Sum statens kapital og gjeld drift	588 125	575 850	553 460
<i>IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>	0	0	0
Sum statens kapital og gjeld	588 125	575 850	553 460

Kommentarer til regnskapet 1. tertial 2023 – Norges Handelshøyskole

Bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde

Regnskapet for 1. tertial 2023 gir et dekkende bilde av virksomheten. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og i samsvar med statlige regnskapsstandarder som gjelder for virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmal fra Kunnskapsdepartementet.

Institusjonens økonomiske drift i perioden – avvik mellom budsjett og regnskap

Det er budsjettert med et underskudd på i overkant av kr 100 mill. for 2023, med finansiering fra akkumulert ubrukt bevilgning og overskuddsmidler fra NHH Executive fra tidligere år. Dersom regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett (RNB) blir vedtatt, anslås budsjettert underskudd redusert med ca. kr 10 mill. Vedtatt budsjett forutsetter investeringer på kr 56,6 mill. I tillegg forutsettes en fortsatt økning i aktivitetsnivået i forhold til 2022, og det er lagt inn en liten økning i antall faste stillinger både på vitenskapelig og administrativ side. Det er også en ambisjon om å øke eksterntfinansiert aktivitet, og det er estimert at dette vil medføre en netto overføring av midler relatert til egenfinansierte årsverk i forskningsprosjekter på i underkant av kr 11 mill.

På tross av at aktiviteten har vært noe lavere enn planlagt i løpet av årets første måneder, er ambisjonen i de fleste enheter å ta igjen det meste av aktiviteten i løpet av 2. og 3. tertial.

Sammenlignet med 1. tertial 2022, har samlede inntekter økt fra kr 260,4 mill. til kr 262,2 mill. Dette er en økning på 1 %.

Inntektsført bevilgning hittil i år er kr 202,9 mill. mot kr 204 mill. på samme tidspunkt i fjor. Mottatt bevilgning hittil er kr 11,4 mill. høyere enn tilsvarende periode i fjor. Dette er en økning på 6% hvorav halvparten representerer prisjustering. Det har vært en realnedgang i basisbevilgningen, men god uttelling på indikatorene i den resultatbaserte delen bidrar til en realøkning i samlet bevilgning. Høyere investeringstakt for nye investeringer hittil i år, medfører at den inntektsførte bevilgningen allikevel blir lavere enn i 2022. Aktiviteten i noen av forskningsprosjektene har vært litt lavere enn planlagt, og inntektene er derfor noe lavere enn på samme tid i fjor. Inntektene innen etter- og videreutdanningsvirksomheten har hatt en betydelig økning som følge av flere studenter til programmene innen Executive MBA.

Lønnskostnadene har økt med kr 10 mill. i forhold til samme tidspunkt i 2022. Dette tilsvarer en økning på 6% og kan i hovedsak relateres til økning i lønnsnivå samt en liten økning i antall årsverk.

Driftskostnadene er kr 17,9 mill. høyere enn i 2022. Dette er en økning på 28%, og tilskrives både et økt aktivitetsnivå, men også store prisøkninger i kostnader knyttet til eiendomsdrift, og til kjøp av databaser og

annen programvare fra utlandet.

Den økonomiske situasjonen vurderes som tilfredsstillende både på kort og lang sikt.

Langtidsbudsjettet for perioden 2024-2027 viser at kontantstrømmen i løpet av perioden vil kunne få en negativ utvikling, blant annet som følge av at de ekstra studieplassene som ble tildelt under pandemien, fases ut. Det er i tillegg en viss usikkerhet knyttet til hvordan ny finansieringsmodell vil påvirke fremtidige bevilgninger. Det er derfor viktig å sørge for at faste kostnader ligger på et nivå som gjør at høyskolen kan tåle en viss endring i årlige bevilgninger uten at dette i for stor grad påvirker evnen til å kunne gjennomføre strategiske satsninger.

Inntekt fra bevilgninger – negativt avvik kr 5,2 mill.

Investeringskostnader bokføres som en bevilgningsreduksjon i regnskapet. Dersom bokførte investeringskostnader er høyere enn budsjettet, blir samlet inntekt fra bevilgning tilsvarende lavere enn budsjettet. I løpet av 1. tertial har det vært foretatt korreksjoner i anleggsregistret og aktivisering av kostnader som var påløpt i 2022. Det er derfor en tilsvarende reduksjon i driftskostnader. Netto resultateffekt av dette er derfor null i 2023. I tillegg er det påløpt kostnader i 2023 knyttet til noen investeringsprosjekter som skulle vært ferdigstilt i 2022.

Inntekt fra tilskudd og overføringer – negativt avvik kr 3,9 mill.

Avviket er i hovedsak knyttet til forskyvning i aktivitet i noen av prosjektene.

Det er ingen vesentlige avvik i øvrige inntekter.

Lønn og sosiale kostnader – underforbruk kr 9,1 mill.

Lønnskostnadene innen BFV viser et samlet underforbruk på 10,6 mill. kr. Av dette skyldes ca. kr 4,5 mill. forsinkelser i rekruttering til administrative stillinger. Det forventes at dette avviket vil øke til ca. kr 10 mill. på årsbasis. Samtidig forventes årets lønnsjusteringer å bli høyere enn opprinnelig budsjettet, og netto underforbruk forventes å bli ca. kr 4 mill. ved årets slutt.

Øvrige avvik er ikke vesentlige, og representerer periodiseringsavvik.

Andre driftskostnader – underforbruk kr 23,8 mill.

Innenfor BFV er det et samlet underforbruk på kr 18 mill., hvorav kr 10,2 mill. er knyttet til faglige aktiviteter. En del av avviket antas å være periodiseringsavvik, men basert på erfaringer fra tidligere år, forventes en høy andel av budsjettmidlene knyttet til faglig aktivitet å være ubrukt ved utgangen av året. I tillegg er kr 3,6 mill. relatert til korreksjoner i anleggsmidlene som nevnt i avsnittet om bevilgninger ovenfor. Øvrig avvik på kr 4,2 mill. er jevnt fordelt på øvrige driftskostnader, og antas å være periodiseringsavvik.

Innen øvrig bidrags- og oppdragsaktivitet ekskl. NHHE er det et underforbruk på kr 5,2 mill. Reise- og seminaraktivitet har vært noe lavere enn planlagt. Som en følge av forsinkelser i rekruttering av prosjektansatte, oppstår også forsinkelser i planlagte forskningsaktiviteter. Prosjektene har foreløpig ambisjon om å ta igjen det meste av utsatt aktivitet i løpet av årets siste måneder.

Øvrige avvik er ikke vesentlige, og representerer periodiseringsavvik.

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

Ved utgangen av 2022 var ubrukt bevilgning kr 98,6 mill. og avsetning knyttet til overskudd generert ved NHHE kr 44,5 mill. – til sammen kr 143,1 mill. Samlet avsetning ved utgangen 1. tertial 2023 er økt til kr 145,7 mill., fordelt på kr 97 mill. i ubrukt bevilgning og kr 48,7 mill. i akkumulert overskudd generert ved NHHE.

Ubrukt bevilgning på kr 97 mill. ved utgangen av 1. tertial 2023 utgjør 15% av årets bevilgning. Avsetninger relatert til påbegynte og planlagte investeringer utgjør kr 60,2 mill., tilsvarende 10% av årets bevilgning. Øvrige avsetninger på kr 36,9 mill. tilsvarer 6% av årets bevilgning. Som det fremgår av note 15, er ubrukte midler i hovedsak relatert til planlagte forskningstiltak ved instituttene, og til lønnsbudsjettet for fast ansatte. Sistnevnte underforbruk forventes som nevnt ovenfor redusert innen utgangen av året. Det rettes en betydelig innsats mot å løfte forskningsaktiviteten opp til et nivå som bidrar til å holde avsetningene innenfor et forsvarlig nivå på årsbasis.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Planlagte investeringer for 2023 er kr 56,6 mill. hvorav kr 8,1 mill. var planlagt gjennomført i løpet av 1. tertial. Oppdatert investeringsplan viser at investeringer knyttet til IT-anskaffelser stort sett er gjennomført som budsjettert, mens investeringer relatert til eiendom har en overskridelse på ca. kr 1,1 mill. Dette skyldes at nivået på innrapporterte påløpte ikke fakturerte kostnader knyttet til prosjekter gjennomført i regi av Statsbygg i 2022 var for lavt.

Med unntak av overskridelsen på kr 1,1 mill. forventes investeringer å bli gjennomført som planlagt både mht. kostnadsramme og tidsplan.

Det er ved utgangen av 1. tertial 2023 gjennomført investeringer knyttet til IT-anskaffelser på kr 4,5 mill. (budsjett 4,3) og investeringer knyttet til eiendom på kr 4,7 mill. (budsjett 3,9).

Det bekreftes at NHHs revisor er Riksrevisjonen.

Bergen, 30.05.2023

Øystein Thøgersen
Rektor

Kari Blom
Økonomisjef

REVISJON AV KVALITETSSYSTEM FOR UTDANNING

Saksbehandler Kjetil Larssen
Arkivreferanse 23/03227-1

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	15.06.2023	30/23

Forslag til vedtak:

Styret vedtar revidert kvalitetssystem for utdanning. Rektor gis fullmakt til å godkjenne mindre endringer i systembeskrivelsen, og til å godkjenne endringer som følger av vedtak i styret eller i andre organer der disse får følger for omtalen i systembeskrivelsen.

Bakgrunn:

I henhold til Lov om universiteter og høyskoler (uhl) § 1-6 skal NHH ha «*et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen*». Dette kvalitetssystemet, ved NHH kalt *KS Utdanning*, ligger til grunn for NHHs institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole. NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga) fører tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid gjennom periodisk tilsyn med maksimalt åtte års mellomrom.

I henhold til uhl § 9-1 har styret ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonen drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet. Kvalitetssystemet er med på å sikre at dette er tilfelle når det gjelder utdanningsvirksomheten. Systemet skal også sikre at styret blir forelagt tilstrekkelig informasjon til å ivareta sin kontrollfunksjon for dette området.

NHHs nåværende system ble vedtatt av NHHs styre i desember 2017. Systembeskrivelsen ble utarbeidet i forbindelse med overgang til enhetlig ledelse, og som svar på oppdateringer i *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* og *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*. [1 oktober 2018 godkjente NOKUT kvalitetsarbeidet ved NHH](#), etter periodisk tilsyn bestående av både dokumentgjennomgang og stedlig besøk av sakkyndig komité.

Basert på erfaringene som er gjort siden den gang og utviklingen i organisasjonen, er det behov for å gjøre oppdateringer og endringer i kvalitetssystemet. Dagens struktur på kvalitetssystemet, med én sentral beskrivelse og tre underliggende dokumenter med utfyllende bestemmelser, har vist seg å ikke være formålstjenlig da det innebærer at det finnes fire

relativt omfattende dokumenter med mye gjentakelser. Enkelte bestemmelser har også vist seg å være uklare ved operasjonalisering.

I den reviderte systembeskrivelsen er det ingen vesentlige endringer i roller og ansvarsfordeling. De største endringene er gjort i forbindelse med struktur, presiseringer og presentasjon, samt endring av enkelte rapporteringsstrukturer.

Vedlagte systembeskrivelse legger rammer og føringer for gjennomføringen av det systematiske kvalitetsarbeidet ved NHH.

Endringer

Struktur

Som nevnt ovenfor består eksisterende kvalitetssystem av en sentral systembeskrivelse og utvidede bestemmelser for henholdsvis BØA og MØA, ph.d.-programmet og etter- og videreutdanningen. Dette har gjort beskrivelsen av systemet unødige omfattende og detaljrikt med mye gjentakelser, noe som har gått på bekostning av oversikten.

I revidert kvalitetssystem kuttes de utvidede bestemmelsene og overfører sentrale rutiner i egne rutinebeskrivelser tilpasset de enkelte utdanningene. Det reviderte systemet vil bestå av vedlagte systembeskrivelse, rutinebeskrivelser og mandater for sentrale roller i kvalitetsarbeidet. Videre er det forsøkt å ha en strammere struktur på systembeskrivelsen, med mål om å finne balansen mellom oversikt over det overordnede kvalitetsarbeidet på den ene siden og nok detaljer til å forstå hvordan man skal jobbe på den andre. Rutinebeskrivelser og mandater blir revidert ved behov gjennom vedtak hos rektor/prorektor, og legges ikke frem for vedtak i styret. Dette er i tråd med tidligere delegasjonsvedtak gjort i styret.

Kvalitetsområder

Utdanningskvalitet er et mangefasettert uttrykk, og en inndeling av utdanningskvalitet i kvalitetsområder er ment å bidra til at høyskolens systemer systematisk fanger opp og overvåker alle sentrale og viktige variabler som til sammen ivaretar helheten. I eksisterende system er det seks kvalitetsaspekter. I samråd med prorektor for utdanning og programlederne foreslås det å redusere antallet fra seks til fem, og samtidig revidere benevnelsen og til dels beskrivelsen av disse.

Nye elementer

Kvalitetsrapport

I eksisterende kvalitetssystem inngår en kvalitetsrapport og en programmelding fra programlederne for BØA, MØA og MRR til prorektor for utdanning. Disse rapporteringspunktene skulle etter planen foregå parallelt med utarbeidelse av årsrapporten til Kunnskapsdepartementet (KD), og intensjonen var å ha en effektiv rapportering fra programlederne til prorektor for utdanning (og videre til styret) som tillot å gå mer i detalj enn det som er naturlig å gjøre i en rapport til KD. I praksis har dette ført til mye dobbelrapportering på mer eller mindre samme tidspunkt, og rapporten oppleves å ha liten tilleggsverdi. Det er likevel ønskelig å ha en systematisk rapport på kvalitetsutvikling i studieprogrammene som går til prorektor for utdanning og videre til styret som orientering. Kvalitetsrapporten vil fra nå av foreligge i høstsemesteret, og basere seg på data for foregående skoleår. Den vil inkludere programmeldingen fra programlederne, og i tillegg en oversikt over gjennomførte og utestående aktiviteter i kvalitetsarbeidet.

Reakkreditering

NHH har som selvakkrediterende institusjon ansvar for systematisk å dokumentere at

eksisterende studieprogram fortsatt tilfredsstillende alle lovpålagte krav. Dette gjøres i en reakkrediteringsprosess. Det er både i eksisterende og nytt system lagt opp til at reakkreditering skal gjennomføres i forbindelse med den periodiske programevalueringen. I praksis har imidlertid ikke rutinen for reakkreditering vært klar nok, og det har ikke vært fattet eksplisitte vedtak av styret. Det er påkrevd å tydeliggjøre denne, slik at styret aktivt reakkrediterer studieprogrammet. Styret vil i fremtiden få forelagt vedtakssaker om reakkreditering av de ulike studieprogrammene. Normalt vil dette skje i samme styremøte som programevalueringen legges frem, men ved behov kan prosessen gjøres utenom dette. For å synliggjøre viktigheten av reakkreditering er dette løftet fram som et eget punkt under sentrale prosesser, og det vil bli utarbeidet en egen rutine for gjennomføring av reakkreditering.

Fullmakter

For å unngå at systembeskrivelsen må legges frem for styret ved mindre fremtidige endringer, foreslås det at rektor gis fullmakt til å foreta endringer i systembeskrivelsen:

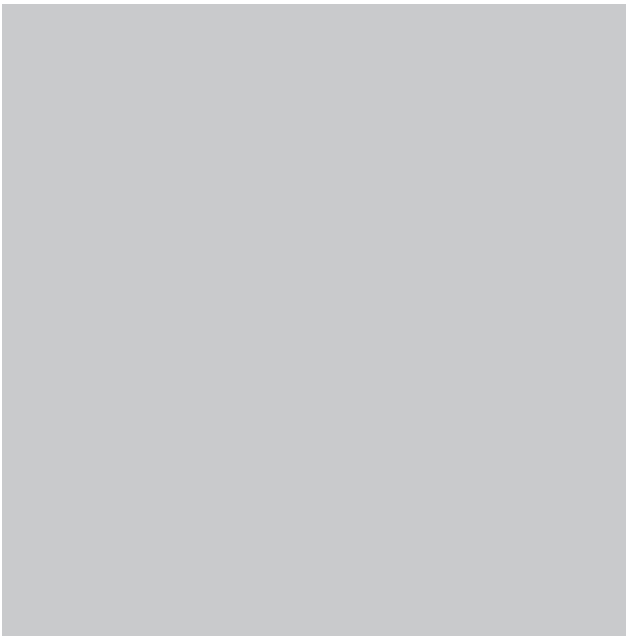
- a) hvis det er ønskelig å gjøre mindre endringer i systembeskrivelsen som ikke endrer systemet vesentlig
- b) hvis det fattes vedtak i styret eller i andre organ som innebærer behov for oppdatering av systembeskrivelsen. Det tenkes spesielt på endringer i organisasjonskart, enhets-/utvalgsnavn og stillingstitler med mer.

Vedlegg: Kvalitetssystem for utdanning - systembeskrivelse

Sak 30/23 Vedlegg

Kvalitetssystem for utdanning

SYSTEMBESKRIVELSE

NHH

Forslag til styremøtet
15. juni 2023

INNHOOLD

1. INNLEDNING	1
1.1 Kvalitetssystemets oppbygning	1
1.2 Rammer og føringer	1
1.3 Formål	2
1.4 Forkortelser	2
2. ORGANISERING OG ANSVARFORDELING	3
3. KVALITETSOMRÅDER	5
4. SENTRALE PROSESSER	7
5. KUNNSKAPSGRUNNLAG	8
5.1 Sentrale styringsdata	8
5.2 Evalueringer	8
5.2.1 Evalueringer på programnivå	8
5.2.2 Evalueringer på emnenivå	9
5.3 Undersøkelser	9
5.4 Si fra – varslingsrutiner	10
6. RAPPORTERINGSLINJER	11
7. OPPFØLGING	13
8. VEDLEGG	14

1. INNLEDNING

I henhold til Lov om universiteter og høyskoler (uhl.) § 1-6 skal NHH ha «*et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen*».

Dette dokumentet beskriver kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten ved NHH. Systemet omfatter alle vesentlige forhold av betydning for utdanningskvaliteten, fra informasjonen som gis til mulige søkere, til kandidatens oppnådde læringsutbytte ved endt studium.

NHH er en middels stor vitenskapelig høyskole med få program og korte linjer mellom nivåene. Dette muliggjør en aktiv og levende debatt om utdanningskvalitet både i formelle og uformelle fora. Det uformelle kvalitetsarbeidet foregår blant annet som en naturlig del av planlegging og gjennomføring av undervisning og veiledning, og i møter mellom enkeltindivider, både mellom student og ansatt og mellom ansatte. Dette utgjør en sentral og viktig del av kvalitetsarbeidet ved NHH, men er ikke en del av det formelle kvalitetssystemet.

Kvalitetssystemet som beskrevet i dette dokumentet, og tilhørende dokumenter, beskriver det formelle kvalitetsarbeidet og gjelder for hele studietilbudet ved NHH. Ph.d.-programmet er i en særstilling ved at ph.d.-studentene er både studenter og ansatte, og ved at forskerutdanningen inneholder elementer som faller utenfor kvalitetssystemet for utdanning. Det er kun utdanningsdelen av ph.d.-programmet som i sin helhet dekkes av kvalitetssystemet for utdanning.

1.1 Kvalitetssystemets oppbygning

Kvalitetssystemet består av tre hovedkomponenter:

1. Systembeskrivelse

Systembeskrivelsen definerer ansvarsområder og angir minimumskrav for kvalitetsarbeidet og evaluering av utdanningen.

2. Rutinebeskrivelser

Rutinebeskrivelsene for sentrale prosesser skal angi

- hvordan aktivitetene gjennomføres
- hvem som er ansvarlig for gjennomføringen
- hvordan resultatene behandles (formelle fora)
- hvem (hvilke roller) som er ansvarlig for oppfølging

3. Mandater

Det skal finnes mandater for sentrale roller og for formelle organer med en rolle i kvalitetsarbeidet. Disse angir ansvar for gjennomføring og oppfølging av aktivitetene i kvalitetssystemet.

Kvalitetssystemet skal være tilgjengelig på NHHs nettsider.

1.2 Rammer og føringer

Følgende nasjonale krav og føringer setter rammer for høyskolens kvalitetsarbeid:

- [Lov om universiteter og høyskoler](#)

- [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#)
- [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#)
- [Forskrift om krav til mastergrad](#)
- [Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler](#)
- [Forskrift om opptak til høyere utdanning](#)
- [Forskrift om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse](#)
- [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring](#)

Høyskolens tre internasjonale akkrediteringer (AACSB, AMBA og EQUIS) stiller ytterligere krav til kvalitetssystemet.

1.3 Formål

Kvalitetssystemet skal ivareta den formelle delen av kvalitetsarbeidet og bidra til at NHH

- oppnår de utdanningsrelaterte målene i høyskolens strategi
- oppfyller kravene som følger av nasjonale og internasjonale akkrediteringer
- utøver systematisk kvalitetssikring og kontinuerlig forbedring av alle studietilbud
- sikrer etterlevelse og dokumentasjon

1.4 Forkortelser

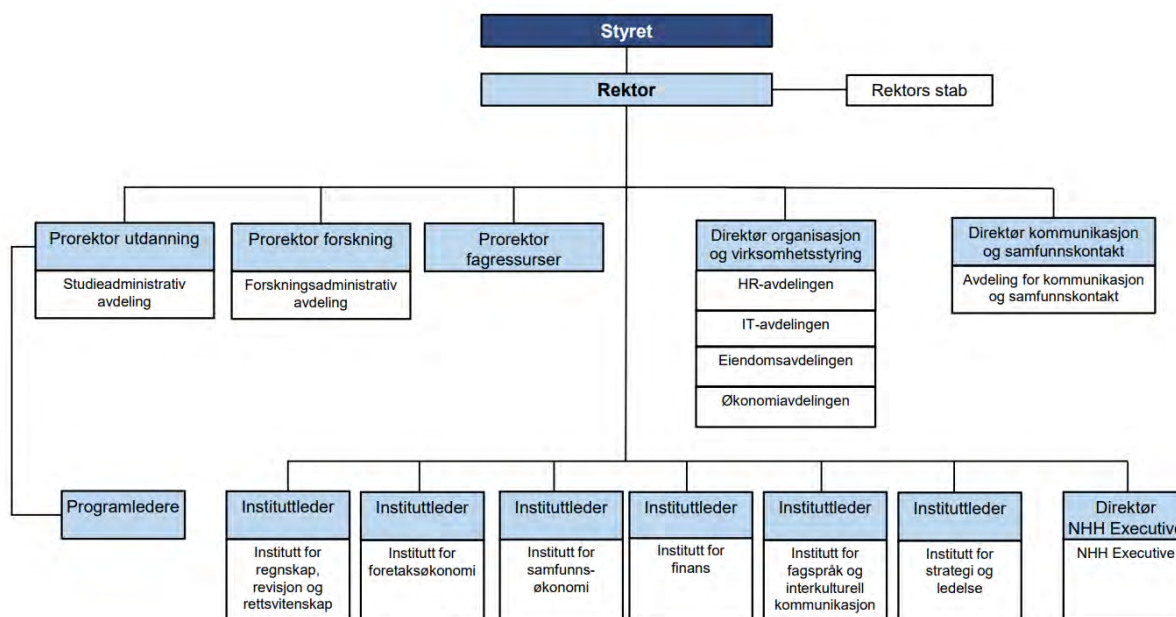
Følgende forkortelser blir benyttet i dette dokumentet:

Forkortelse	Forklaring
FAA	Forskningsadministrativ avdeling
NHHE	NHH Executive
STA	Studieadministrativ avdeling
SUK	Seksjon for utdanningskvalitet
FFU	Utvalg for forskning og forskerutdanning
LMU	Læringsmiljøutvalget
UU	Utdanningsutvalget
EMBA	Executive MBA
BØA	Bachelor i økonomi og administrasjon
MRR	Master i regnskap og revisjon
MØA	Master i økonomi og administrasjon
uhl	Lov om universiteter og høyskoler

2. ORGANISERING OG ANSVARFORDELING

Organisering

NHH har enhetlig ledelse med ekstern styreleder og tilsatt rektor. Styret er høyskolens øverste styringsorgan, mens rektor er øverste faglige og administrative leder. NHH har tre prorektorer for henholdsvis utdanning, forskning og fagressurser, jf. figur nedenfor.

Fulltidsutdanningene (bachelor/master/ph.d.) er organisert sentralt, og tilhører ikke spesifikke institutt eller fagmiljø. Programmene er faglig organisert i en matrisemodell. Det betyr at hvert program har en ansvarlig programleder, som i utdanningssammenheng står over instituttene. Instituttene er leverandører av emner (tilbudssiden), mens programlederne ivaretar etterspørselssiden.

Programlederne for bachelor- og masterprogrammene rapporterer til prorektor for utdanning, mens programlederrollen for ph.d.-utdanningen ivaretas av prorektor for forskning.

NHH Executive (NHHE) er organisert som en avdeling under rektor. NHHE ledes av en direktør som har faglig, organisatorisk og økonomisk ansvar for studietilbudet. Hvert studietilbud har en programleder/fagansvarlig som rapporterer til direktøren.

Ansvarsfordeling studietilbud

Styret har det overordnede ansvaret for at NHH driver et systematisk kvalitetsarbeid. Ansvaret for gjennomføring av kvalitetsarbeidet er forankret i NHHs ledelsesmodell, der rektor, prorektorer, programledere, instituttledere og direktør NHHE har ansvar for at kvalitetsarbeidet gjennomføres i henhold til høyskolens kvalitetssystem for de ulike delene av studietilbudet, jf. tabell nedenfor.

Rolle	Ansvar studietilbud
Rektor	Studieporteføljen
Prorektor for utdanning	Bachelor- og masterprogram
Prorektor for forskning	Ph.d.-program
Ph.d.-koordinator	Ph.d.-spesialisering
Programleder	Program
Instituttleder	Instituttets emner
Direktør NHHE	Etter- og videreutdanningene

Forankring og involvering

For å ivareta forankring og involvering av fagmiljø og studenter, har flere av beslutningsnivåene rådgivende organer, jfr. tabell nedenfor.

Rolle	Rådgivende organ
Prorektor for utdanning	Utdanningsutvalget
Prorektor for forskning	Utvalg for forskning og forskerutdanning
Programleder BØA	Referansegruppe BØA
Programleder MØA	Referansegruppe MØA
Programleder MRR	Referansegruppe MRR, Rådgivende organ for MRR
Profilkoordinatorer MØA	Referansegruppe <profil>
Direktør NHHE	NHHE Strategic Board

Studenter og ansatte er representert i NHHs styre, Utdanningsutvalget (UU), Utvalg for forskning og forskerutdanning (FFU), Læringsmiljøutvalget¹ (LMU) og i alle referansegruppene. De deltar videre i strategiarbeid og arbeidet med programevalueringer, og er naturlige medlemmer av prosjektgrupper som vurderer og utvikler ulike aspekter av utdanningsområdet, for eksempel opprettelse av nye studietilbud.

Det er et tett samarbeid mellom rektoratet og studentforeningen gjennom regelmessige møter. I tillegg har NHH et bredt samarbeid med arbeidslivet og med representanter fra andre universiteter. Det er eksterne representanter i NHHs styre, NHH Advisory Board², NHHE Strategic Board, Referansegruppe BØA, Referansegruppe MRR og referansegruppene for profilene på MØA.

Felles koordinering av kvalitetsarbeidet

Seksjon for utdanningskvalitet i Studieadministrativ avdeling (STA) er systemeier for kvalitetssystemet og gir støtte til rektoratet, programledelsen, andre administrative enheter og instituttene i arbeidet med utdanningskvalitet. STA har overordnet ansvar for forvaltning av administrative støttefunksjoner for fulltidsstudier på bachelor- og masternivå. Forskningsadministrativ avdeling (FAA) og NHHE ivaretar, med støtte fra STA, dette ansvaret for henholdsvis ph.d.-programmet og etter- og videreutdanningsporteføljen.

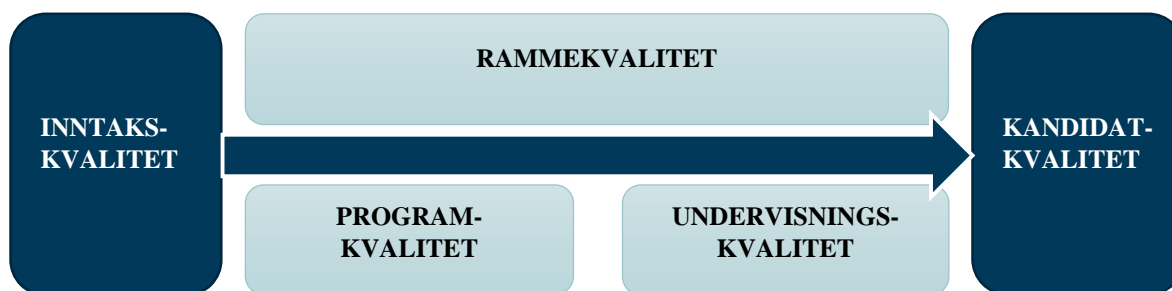
En nærmere beskrivelse av roller og ansvar i kvalitetsarbeidet framgår av vedlegget til systembeskrivelsen.

¹ Læringsmiljøutvalget gir råd til ledelsen og rapporterer direkte til styret.

² NHH Advisory Board er et internasjonalt sammensatt, rådgivende organ for NHHs ledelse.

3. KVALITETSOMRÅDER

Utdanningskvalitet er ikke et entydig begrep. For å kunne jobbe med sentrale deler av utdanningskvaliteten på en systematisk måte har høyskolen derfor valgt å dele begrepet opp i fem kvalitetsområder. Disse fem områdene dekker kvalitetsarbeidet fra informasjon til potensielle søkere til kandidatens oppnådde læringsutbytte etter endt studium.

Inntakskvalitet

beskriver studentenes forutsetninger for å studere, og deles inn i individuell og kollektiv inntakskvalitet.

- *Individuell inntakskvalitet* er de forkunnskapene og ferdighetene den enkelte student har når vedkommende starter studiene ved NHH.
- *Kollektiv inntakskvalitet* handler om sammensetningen av studentmassen med tanke på mangfold.

Rammekvalitet

beskriver forutsetningene for studentenes læring, og inkluderer studentenes fysiske og psykososiale læringsmiljø, de ansattes faglige og pedagogiske kompetanse samt hensiktsmessige administrative funksjoner, informasjonssystemer og bibliotekstjenester.

Programkvalitet

beskriver hvordan programmet er utformet og strukturert for at studentene skal oppnå læringsutbyttet på programnivå. Programkvalitet inkluderer både god programledelse og et godt programdesign.

- *Programledelse* omfatter både kvalitetssikring, kvalitetsutvikling og drift av programmene enkeltvis, samt NHHs overordnede studietilbud.
- *Programdesign* handler om at det er god sammenheng mellom emnene og de enkelte læringsutbyttene, og at innholdet er relevant. Dette inkluderer samsvar, variasjon og progresjon i og mellom emnene, og tiltak som letter overgangen mellom semestre og studieår.

Undervisningskvalitet

beskriver de læringsaktivitetene som skal bidra til at studentene oppnår læringsutbyttet i emnet. Dette omfatter undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer, samt pedagogiske virkemidler.

Kandidatkvalitet

beskriver de kunnskapene, ferdighetene og den generelle kompetansen kandidatene har tilegnet seg når de uteksamineres fra NHH. Relevans og forberedelse til både arbeidsmarked og master- og ph.d.-programmer nasjonalt og internasjonalt står sentralt.

Innenfor hvert av disse fem områdene skal kvalitetssystemet bidra til både kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av utdanningstilbudet. Dette gjøres ved hjelp av

- **sentrale prosesser** som sikrer at NHH oppfyller kravene og gjør det som formelt sett skal gjøres
- systematisk innhenting av informasjon som danner et solid **kunnskapsgrunnlag** til bruk i kvalitetsarbeidet
- gode rapporteringsrutiner og klare **rapporteringslinjer**

4. SENTRALE PROSESSER

Som vitenskapelig høyskole er NHH selvakkrediterende³, noe som innebærer et ansvar for å ivareta alle formelle krav knyttet til etablering, akkreditering og reakkreditering av gradsgivende studieprogram. Følgende sentrale prosesser, med tilhørende rutinebeskrivelser, bidrar til å sikre etterlevelse av kravene:

Akkreditering og etablering av gradsgivende studieprogram

Rektor, i samarbeide med prorektor for forskning (ph.d.-nivå), prorektor for utdanning (fulltidsutdanningene på bachelor- og masternivå) og direktør NHHE (etter- og videreutdanningsporteføljen), har ansvar for å iverksette og følge opp arbeidet med å utvikle nye, gradsgivende studieprogram. Dette gjøres i henhold til fastsatte rutiner som har til hensikt å sikre at studietilbud etableres i henhold til gjeldende strategi og relevante forskrifter. Styret akkrediterer studiet og vedtar etablering.

Reakkreditering av gradsgivende studieprogram

Det gjennomføres en reakkreditering av gradsgivende studieprogram hvert femte år. Reakkrediteringen har til hensikt å sikre at programmet fortsatt oppfyller alle formelle krav gitt i relevante forskrifter. Styret reakkrediterer studiet. Reakkreditering gjøres normalt i sammenheng med programevalueringen.

Nedleggelse av studietilbud

Beslutningsmyndighet for nedleggelse av studietilbud ligger hos samme organ/rolle som myndigheten for etablering ligger.

Endringer i fastsatte studieplaner

Mindre endringer i fastsatte studieplaner skal godkjennes av prorektorene, mens vesentlige endringer må godkjennes av styret.

Etablering av nye profiler/spesialiseringer

Rektor, prorektor for utdanning og prorektor for forskning vedtar, på grunnlag av anbefaling fra den aktuelle programleder, etablering av nye profiler/spesialiseringer i henholdsvis etter- og videreutdanningsporteføljen, bachelor- og masterprogrammene og ph.d.-programmet.

Godkjenning av emneportefølje og -beskrivelser

Programleder skal sikre at sammensetningen av emner i studieprogrammet bidrar til at studentene oppnår programmets læringsutbytte. Emneporteføljen utvikles i samarbeid med instituttene, som har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av sine emner. Programleder godkjenner videre emnebeskrivelsene for sitt program og sikrer sammen med STA at de er i henhold til fastsatte maler og interne retningslinjer.

³ Jf. uhl § 3-3 (2)

5. KUNNSKAPSGRUNNLAG

NHH innhenter regelmessig, via ulike kilder, informasjon om status for de fem kvalitetsområdene. Denne informasjonen brukes til å avdekke sviktende kvalitet og er utgangspunkt for kontinuerlig forbedring av utdanningskvaliteten. Hovedkildene for informasjon er sentrale styringsdata, evalueringer og undersøkelser.

5.1 Sentrale styringsdata

Student- og studiedata er sentrale for oppfølging av utdanningskvalitet. Disse brukes aktivt i oppfølgingen av studenter, emner og programmer, både i faste leveranser og som *ad hoc*-bestillinger fra programledere, institutt eller enkeltundervisere. I tillegg innhentes relevante data om de vitenskapelige ansatte. Dette håndteres av administrasjonen.

5.2 Evalueringer

Det gjennomføres regelmessig evaluering av studietilbud på alle nivå. Resultatene fra evalueringene vurderes og følges opp av den ansvarlige. NHH gjennomfører følgende evalueringer:

5.2.1 Evalueringer på programnivå

Periodisk programevaluering

Det skal gjennomføres periodisk programevaluering av alle studietilbud, minimum hvert femte år. Denne skal dekke vesentlige forhold av betydning for utdanningskvaliteten. Programevalueringen utarbeides på bakgrunn av rapporter og datagrunnlag for perioden, samt eventuelle undersøkelser og analyser gjort spesifikt for programevalueringen. Innspill fra eksterne representanter og studenter skal inngå i programevalueringen i henhold til rutinebeskrivelsen. Evalueringen oppsummeres i en offentlig rapport, og i samråd med rektor oversendes denne til styret til orientering. Evalueringen er å betrakte som programleders statusrapport for det aktuelle programmet. Programevalueringen skal kunne ut i en *handlingsplan* som godkjennes av prorektor for utdanning (bachelor og master), prorektor for forskning (ph.d.) eller direktør NHHE (etter- og videreutdanning), og i samråd med rektor oversendes denne til styret til orientering.

Assurance of Learning (AoL)

AoL-prosessen evaluerer studentenes måloppnåelse av utvalgte mål på programnivå. Om måleresultatene ikke er tilfredsstillende, fastsetter programleder endringer som implementeres for senere kull. Dette gjentas til programmet bidrar til studentenes måloppnåelse på en tilfredsstillende måte. Resultater og prosess diskuteres i AoL-komiteen⁴, og i respektive programleders rådgivende organer, men det er programlederne som har ansvar for gjennomføringen på mandat fra prorektor.

Evaluering av utveksling

Alle inn- og utreisende studenter blir bedt om å evaluere utvekslingsoppholdet sitt. Evalueringene brukes aktivt i kvalitetssikringen av studentutvekslingsavtalene, er tilgjengelig for studenter som er interessert i utveksling og internasjonale muligheter, og for programlederne.

⁴ AoL-komiteen er beskrevet nærmere i vedlegget til systembeskrivelsen.

5.2.2 Evalueringer på emnenivå

Emneevalueringer (bachelor og master)

Det gjennomføres en studentevaluering av alle emner i henhold til fastsatte rutiner. Resultatene oppsummeres og oversendes emneansvarlig, institutt og programleder. Emneansvarlig utarbeider en rapport som inneholder kommentarer til studentenes evalueringer og sine forslag til endringer og forbedringer. Rapporten oversendes instituttet og programleder for det aktuelle programmet. STA har ansvar for den praktiske gjennomføringen av evalueringen. Resultatene er tema i årlige dialogmøter mellom programleder og institutt. Det er ingen krav om en underviseevaluering i kvalitetssystemet, men de emneansvarlige oppfordres til å gjennomføre dette på eget initiativ. De kan selv velge hvilket format de ønsker å anvende.

Emneevalueringer (ph.d.)

Ph.d.-emner som tilbys mer enn én gang, evalueres hver gang de går. Resultatene fra emneevalueringene, for hver enkelt ph.d.-spesialisering, oppsummeres og oversendes det respektive institutt. Resultatene er tema i årlige dialogmøter mellom prorektor for forskning og institutt.

Emneevalueringer (NHHE)

NHHE gjennomfører underviseevalueringer ved hjelp av evaluering av samlinger. I tillegg gjennomfører studentene en sluttevaluering ved gjennomførte moduler og andre ikke-gradsgivende studietilbud.

5.3 Undersøkelser

For å få viktig og relevant informasjon om de ulike kvalitetsområdene, gjennomføres regelmessige undersøkelser. Resultatene fra undersøkelsene vurderes og følges opp av relevante roller og organer. NHH gjør nytte av følgende faste undersøkelser:

	UNDERSØKELSE	MÅLGRUPPE	FREKVENNS	ANSVAR
Tilfredshetsundersøkelser	Tilfredshetsundersøkelsen	Alle studenter, også innreisende, bachelor og master	Hvert 3. år	NHH
	Studiebarometeret	2. års studenter, bachelor og master	Hvert år	NOKUT
	SHoT-undersøkelsen	Alle studenter, også innreisende, bachelor og master	Hvert 4. år	FHI
Kandidatundersøkelser	Arbeidsmarkedsundersøkelsen	Uteksaminert for seks mnd. siden, master	Hvert år	NHH
	Kandidatundersøkelsen – ph.d.	Tidligere ph.d.-studenter	Hvert 5. år	NHH
	Kandidatundersøkelsen	Uteksaminert for seks mnd. siden, master	Hvert 2. år	NIFU
	SAMMENs kandidatundersøkelse	Uteksaminert for to år siden, bachelor og master	Hvert 2. år	SAMMEN
	Kandidatundersøkelsen – EMBA	Tidligere EMBA-studenter	Tre år etter avsluttet studium	NHH
Tidsbruk og undervisning	Underviserundersøkelsen	Vitenskapelige ansatte	Hvert 4. år	NOKUT

5.4 Si fra – varslingsrutiner

Studenter og ansatte har gjennom nettløsningen «Si fra» mulighet til å varsle høyskolens ledelse hvis de opplever, observerer eller mistenker kritikkverdige forhold som påvirker læringsmiljøet ved høyskolen. Varsling kan også gjøres via e-post eller telefon, og kan skje anonymt eller under fullt navn.

Rapporteringslinjer

6. RAPPORTERINGSLINJER

Gode rapporteringsrutiner er avgjørende i arbeidet med utdanningskvaliteten. NHH har en rekke faste rapporter som bidrar på ulikt vis. Rapportene viser status for utdanningskvaliteten for ulike kvalitetsområder, så vel som analyser og forslag til forbedringer. Rapporteringslinjene oppover følger samme tjenestevei som myndighet og ansvar er delegert nedover.

Ved NHH utarbeides følgende rapporter:

Årsrapport til Kunnskapsdepartementet (KD)

I forbindelse med årsrapport til KD rapporteres en rekke parametere for alle programmene. I rapporten vurderes måloppnåelse, og videre tiltak og planer blir definert. Rapporten godkjennes av styret før den sendes til KD.

Rapporteringslinje: Fra NHH til KD

Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget (LMU)

LMU rapporterer om gjennomførte tiltak og planer for framtidige tiltak innenfor utvalgets ansvarsområde. Rapporten legges fram som en orienteringssak for styret.

Rapporteringslinje: Fra LMU til NHHs styre

Årsrapport for ph.d.-programmet

Årsrapport for ph.d.-programmet er en årlig orientering til styret om status til NHHs ph.d.-program. Rapporten dekker alle sider ved programmet og inneholder oppdatert statistikk og en oversikt over relevante saker som er tatt opp i løpet av fjoråret.

Rapporteringslinje: Fra prorektor for forskning til rektor og NHHs styre

Kvalitetsrapport

Kvalitetsrapporten utarbeides etter hvert skoleår, og inneholder programmeldinger fra programlederne, samt en status for kvalitetsarbeidet.

*Rapporteringslinje: Fra SUK og programledere til prorektor for utdanning
Sendes rektor og videre til styret til orientering*

Periodisk programevaluering

Programevalueringen oppsummeres i en offentlig rapport.

*Rapporteringslinje: Fra programleder til prorektor for utdanning/forskning
Sendes rektor og videre til styret til orientering*

Emnerapport (bachelor og master)

Emneansvarlig utarbeider sin rapport basert på studentenes emneevalueringer og egen opplevelse av gjennomføringen av emnet. Rapporten brukes som utgangspunkt for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av emnet, og oversendes instituttet og programleder for det aktuelle programmet.

Rapporteringslinje: Fra emneansvarlig til instituttene og den aktuelle programleder

Opptaksrapport (bachelor og master)

Opptaksrapporten sammenfatter arbeidet med markedsføring av studietilbudene og gjennomføringen av selve opptaksprosessen. Den presenterer relevante nøkkeltall og utvikling av disse over tid, samt spesielle tiltak som er gjennomført for å øke både søkertall og møtt-tall, og blir forelagt

Utdanningsutvalget som orienteringssak. Årets opptakstill vurderes opp mot gjennomførte rekrutteringstiltak.

*Rapporteringslinje: Fra Seksjon for opptak og Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt til prorektor for utdanning
Sendes rektor og videre til styret til orientering*

Opptaksrapport (ph.d.)

Opptaksrapporten inkluderer data om søkning, resultater fra søkersurvey, en evaluering av markedsføringen og en samlet vurdering/oppsummering av årets hovedopptak, og blir forelagt Utvalg for forskning og forskerutdanning som orienteringssak. Resultatene følges opp av prorektor for forskning, som vedtar tiltak.

Rapporteringslinje: Fra FAA til prorektor for forskning

Framdriftsrapport (ph.d.)

Ph.d.-studenten og dennes veileder gir hvert år tilbakemeldinger på programmet, i tillegg til at det rapporteres om progresjon og arbeidet med artiklene/monografien i doktorgradsavhandlingen.

Rapportene diskuteres i dialogmøtet (ph.d.) hvor også eventuelle tiltak vedtas.

Rapporteringslinje: Fra ph.d.-student og veileder til aktuelle institutt og prorektor for forskning

Programleders rapport (NHHE)

Programleder utarbeider en rapport etter at et program er gjennomført. Denne inneholder en oppsummering av studentenes samlingsevalueringer, samt programleders egne betraktninger og vurderinger av eventuelle behov for forbedringer og endringer.

Rapporteringslinje: Fra programleder til direktør NHHE

ANDRE RAPPORTERINGS-PUNKTER

I tillegg til de skriftlige rapportene beskrevet over, har vi følgende rapporteringspunkter hvor utdanningskvalitet er sentrale temaer:

Dialogmøter (bachelor og master)

Programleder møter instituttledelsen ved hvert av instituttene minimum én gang i året der evalueringresultatene for de emnene instituttet har ansvar for, sammen med relevante nøkkeltall, blir gjennomgått.

Dialogmøter (ph.d.)

Prorektor for forskning har årlige dialogmøter med hvert institutt representert ved ph.d.-koordinator og administrasjonssjef. I tillegg møter representanter fra Seksjon for forskerutdanning og HR-avdelingen. I møtene vurderes progresjonen til hver enkelt student, i tillegg til at man diskuterer emneevalueringene og eventuelle utfordringer knyttet til den aktuelle ph.d.-spesialiseringen.

Oppfølging

7. OPPFØLGING

Kunnskapsgrunnlaget som er etablert gjennom systematisk innhenting av informasjon, beskrevet i kap. 5.1-5.4, anvendes i arbeidet med kvalitetssikring og -utvikling av de enkelte kvalitetsområdene.

Tabellen under viser hvordan de enkelte elementene i kunnskapsgrunnlaget kan bidra i så måte.

Inntakskvalitet	Rammekvalitet	Programkvalitet	Undervisningskvalitet	Kandidat-kvalitet
Studentdata	Ansattdata	Studentdata	Studentdata	Kandidatdata
Opptaksrapporter	Studentdata	Periodiske program-evalueringer	Underveis-evalueringer	Arbeidsmarkedsundersøkelsen
	Tilfredshetsundersøkelsen	Assurance of Learning	Emneevalueringer	Kandidatundersøkelsene
	SHoT-undersøkelsen	Evaluering av utveksling	Studiebarometeret	
	Studiebarometeret	Studiebarometeret	Si fra – varsling	
	Si fra – varsling	Emnerapport	Emnerapporter	
	Årsrapport LMU	Framdriftsrapport (ph.d.)	Programleders rapport (NHHE)	
		Programleders rapport (NHHE)	Dialogmøter	
	Dialogmøter			

8. VEDLEGG

Oversikt over roller og ansvar i kvalitetsarbeidet

Tabellen under viser en oversikt over sentrale roller, både personroller og ulike fora, og hvilket ansvar de har i kvalitetsarbeidet. Roller merket * har eget mandat. Lenke til mandatene finnes under hver rollebeskrivelse her: [Roller og ansvar i kvalitetsarbeidet | NHH](#)

STYRE, UTVALG og RÅDGIVENDE ORGANER

ROLLE	ANSVAR I KVALITETSARBEIDET	
NHHs styre	NHHs styre er høyskolens øverste styringsorgan. Styret har en ekstern styreleder, og rektor er sekretær for styret.	Styret har det overordnede ansvaret for at NHH driver et systematisk kvalitetsarbeid, og at dette er i henhold til krav og retningslinjer gitt av nasjonalt lovverk, NOKUT og internasjonale akkrediteringsorganer. Styret har et spesifikt ansvar i forbindelse med akkreditering, reakkreditering og nedleggelse av gradsgivende studieprogram.
Utdanningsutvalget*	Utdanningsutvalget er et rådgivende utvalg for prorektor for utdanning, og består av programlederne for bachelor- og masterprogrammene, de undervisningsansvarlige, representanter fra Studieadministrativ avdeling og studenter.	Utvalget skal gi innspill og råd i strategiske og utdanningspolitiske saker knyttet til bachelor- og masterprogrammene.
Utvalg for forskning og forskerutdanning*	Utvalg for forskning og forskerutdanning er et rådgivende utvalg for prorektor for forskning, og består av én representant fra hvert institutt, avdelingsleder for Forskningsadministrativ avdeling og to ph.d.-studenter.	Utvalget skal blant annet gi råd om forskerutdanningen, inkludert kvalitetsiltak, og bidra til at den til enhver tid er faglig og pedagogisk best mulig tilpasset nåværende og framtidige behov i forskning og samfunnet for øvrig.
NHH Advisory Board	NHH Advisory Board er et internasjonalt sammensatt, rådgivende organ for NHHs ledelse, og består av ledere fra næringslivet, offentlige institusjoner og akademia.	NHH Advisory Board skal bidra med eksterne perspektiver på NHH og gi råd til rektor og rektors ledergruppe om strategiske problemstillinger for å sikre NHHs posisjon som en ledende internasjonal handelshøyskole.
Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)	NHHs Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) inngår i Kompetanseforum Vestland, som er et samarbeidsorgan for kompetansearbeid i regionen. Kompetanseforum Vestland består av representanter fra Universitet i Bergen, Høgskolen på Vestlandet, Norges Handelshøyskole, Fagskolen Vestland, Vestland fylkeskommune (leder), NHO, LO, KS, NAV og Helse Vest.	

NHHE Strategic Board	NHHE Strategic Board er et rådgivende organ for direktør NHHE.	NHHE Strategic Board skal bidra til at NHHE til enhver tid har en programportefølje som er relevant og attraktiv, og som bidrar til at NHH når sine strategiske målsettinger.
NHHE Fagråd*	NHHE Fagråd er et rådgivende utvalg for rektor.	Fagrådet skal bidra til at studietilbudene ved NHHE holder et høyt faglig nivå og sikre at de tilfredsstiller relevante lover, forskrifter, retningslinjer og krav gitt av KD, NOKUT og internasjonale akkrediteringsorganer.
Læringsmiljøutvalget	Læringsmiljøutvalget er et rådgivende organ for NHHs styre når det gjelder studentenes fysiske og psykiske læringsmiljø, helse, trygghet og velferd.	Læringsmiljøutvalget skal bidra til at bestemmelsen i uhl. § 4-3 om læringsmiljøet blir fulgt, og sikre studentenes medvirkning i prosesser som berører læringsmiljøet.
Referansegrupper bachelor og master	Programleiderne for fulltidsstudiene på bachelor- og masternivå har hver sin referansegruppe. Sammensetningen er beskrevet i de respektive mandatene.	Referansegruppene er rådgivende organ for programleiderne.
Rådgivende organ for MRR	Organet er et rådgivende organ for programleder MRR, og består av ett medlem fra ledelsen i hvert av revisjonsfirmaene BDO, Deloitte, EY, KPMG og PwC. NHH er representert ved instituttleder for Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap og programleder MRR.	Organet skal bidra til at NHH når sitt mål om et attraktivt MRR-studium av høy faglig kvalitet som gir relevant kompetanse for utdanningen av statsautoriserte revisorer.
Referansegrupper profilene	Profilkoordinatorene i MØA har hver sin referansegruppe. Den består av et utvalg representanter fra bredden i fagmiljøet ved NHH, minst én student og minst én representant fra arbeidslivet.	Referansegruppene er rådgivende organ for profilkoordinatorene.
AoL-komiteen	AoL-komiteen koordinerer arbeidet med å etablere gode AoL-system for alle gradsgivende studieprogram. Komiteen ledes av prorektor for utdanning, og består av programledere, direktør NHHE og AoL-koordinator.	AoL-systemene tester studentens oppnåelse av læringsutbytte på programnivå.
Ansettelsesutvalget*	Ansettelsesutvalget fatter vedtak om tilsetting i vitenskapelige stillinger. Utvalget ledes av prorektor for fagressurser, og består av instituttlederne, én representant for midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger, én representant for de tillitsvalgte og to studentrepresentanter.	Utvalget skal blant annet sikre de vitenskapelig ansattes faglige og utdanningsfaglige (UH-pedagogiske og didaktiske) kompetanse.
Pedagogisk akademi*	Det pedagogiske akademiet består av NHHs meritterte undervisere og er en del av læringsinfrastrukturen ved NHH.	Det pedagogiske akademiet skal bidra til et godt læringsmiljø og kollegial undervisningskultur, gjennom å delta i det pedagogiske utviklingsarbeidet.

PERSONROLLER

ROLLE		ANSVAR I KVALITETSARBEIDET
Rektor	Rektor er høyskolens øverste faglige og administrative leder.	Rektor har det overordnede ansvaret for kvaliteten og kvalitetsarbeidet i utdanningene. Det operative ansvaret for bachelor- og masterprogrammene på fulltid er delegert til prorektor for utdanning, for ph.d.-programmet til prorektor for forskning, og for etter- og videreutdanningene til direktør NHHE.
Prorektor for utdanning*	Prorektor for utdanning inngår i rektors ledergruppe, er øverste leder for Studieadministrativ avdeling, leder av Utdanningsutvalget og faglig ansvarlig for bachelor- og masterprogrammene på fulltid.	Prorektor har den faglige og administrative beslutningsmyndigheten for bachelor- og masterprogrammene på fulltid, og det overordnede ansvaret for programkvaliteten.
Prorektor for forskning*	Prorektor for forskning inngår i rektors ledergruppe, er øverste leder for Forskningsadministrativ avdeling, leder av Utvalg for forskning og forskerutdanning, og programleder for ph.d.-programmet.	Prorektor har den faglige og administrative beslutningsmyndigheten for ph.d.-programmet og det overordnede ansvar for programkvaliteten.
Programleder for bachelor- og masterprogrammene på fulltid*	Programleder er studieprogrammets faglige leder og koordinator, har en egen referansegruppe, er med i programledermøtene og er medlem av Utdanningsutvalget.	Programleiderne har ansvar for at de respektive programmene holder et høyt faglig nivå, og at de tilfredsstiller relevante lover, forskrifter, retningslinjer og krav gitt av KD, NOKUT og internasjonale akkrediteringsorganer, og at bestemmelsene nedfelt i NHHs kvalitetssystem blir etterfulgt.
Direktør NHHE*	Direktør NHHE er øverste faglige leder for NHHs etter- og videreutdanningstilbud, NHH Executive (NHHE).	Direktør NHHE har ansvar for at etter- og videreutdanningene holder et høyt faglig nivå, og at de tilfredsstiller relevante lover, forskrifter, retningslinjer og krav gitt av KD, NOKUT og internasjonale akkrediteringsorganer, samt at bestemmelser nedfelt i NHHs kvalitetssystem blir etterfulgt.
Instituttleder	Instituttleder er instituttets øverste faglige og administrative leder, og er leder av Instituttstyret.	Instituttleder er øverste ansvarlige for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning og vurdering i de emnene instituttet leverer. Videre har instituttleder ansvar for å følge opp evalueringene og sørge for at nødvendige endringer blir gjennomført.
Undervisningsansvarlig*	Hvert institutt har en undervisningsansvarlig som inngår i instituttledelsen og er medlem av Utdanningsutvalget.	Undervisningsansvarlige skal legge til rette for planlegging, gjennomføring og evaluering av de emnene instituttet har ansvaret for.
Emneansvarlig*	Hvert emne har en emneansvarlig.	Emneansvarlig har ansvar for innholdet og kvaliteten i emnet, herunder evaluering og kontinuerlig forbedring. Emneansvarlige har videre ansvar for å planlegge og gjennomføre undervisning og vurdering på en god og pedagogisk måte.

Vedlegg

Profilkoordinator*	Alle profilene i MØA har en egen koordinator.	Profilkoordinator har ansvar for sammensetningen av profilens emneportefølje, samt profilens faglige helhet, indre sammenheng og progresjon.
Ph.d.-koordinator	Hvert institutt har en ph.d.-koordinator som inngår i instituttets ledelse.	Ph.d.-koordinator har faglig ansvar for å følge opp ph.d.-studentene ved instituttet, for sammensetningen av instituttets emneportefølje på ph.d.-nivå og for spesialiseringens faglige helhet.
Ph.d.-studenter	Ph.d.-studenter er representert i Utvalg for forskning og forskerutdanning.	Ph.d.-studentene forventes å rapportere årlig om egen framdrift m.m. til prorektor for forskning og til instituttene, og å delta aktivt i ulike undersøkelser.
Student bachelor og master	Studentene er representert i NHHs styre, instituttstyrene, Læringsmiljøutvalget, Utdanningsutvalget, referansegruppene og i ulike arbeidsgrupper.	Studentene forventes å delta i interne og nasjonale undersøkelser og evalueringer, gi løpende tilbakemelding om utdanningskvaliteten, og være representert i ulike fora der utdanningskvalitetsrelaterte problemstillinger belyses og drøftes.

ANDRE FORA

SAMMENSETNING		ANSVAR I KVALITETSARBEIDET
Rektors ledergruppe	Rektors ledergruppe er øverste ledergruppe ved NHH, og består av rektor, prorektorene, direktør for organisasjon og virksomhetsstyring og direktør for kommunikasjon og samfunnskontakt	
Faglig ledergruppe	Faglig ledergruppe består av rektors ledergruppe, direktør NHHE og avdelingsleder for Forskningsadministrativ avdeling og instituttlederne.	I faglig ledergruppe tar høyskolens ledelse opp saker/temaer som er av strategisk, faglig, drifts- og budsjettmessig karakter.
Rektorkaffe	Rektoratet har jevnlig møter med representanter fra Kjernestyret (studentforeningens styre) og studentmedlemmene i NHHs styre.	Ved rektorkaffen utveksler man generell informasjon og diskuterer saker som studentene er opptatt av, samt saker som rektoratet ønsker å ta opp med studentene.
Programledermøter	Programledermøtene er regelmessige møter mellom prorektor for utdanning, programleiderne for bachelor- og masterprogrammene på fulltid og representanter fra Seksjon for utdanningskvalitet.	I programledermøtene diskuteres saker som er relevante for fulltidsstudiene på bachelor- og masternivå.
Allmøter	Allmøte for alle ansatte ved NHH	Høyskolens ledelse inviterer jevnlig alle ansatte for å informere om pågående saker av bred allmenn interesse, samt nyheter fra styremøtene.

Sak 31/23

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Statusrapport - Arbeid med data- og informasjonssikkerhet

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13

CAMPUSUTVIKLINGSPLAN FOR NHH - ANDREGANGSBEHANDLING

Saksbehandler Eivind Drange
Arkivreferanse 21/01332-9

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	15.06.2023	32/23

Forslag til vedtak:

Styret vedtar Campusutviklingsplan for NHH med de merknader som ble gitt i møtet. Rektor i samråd med styreleder får fullmakt til å ferdigstille Campusutviklingsplanen.

Bakgrunn:

Kunnskapsdepartementet har pålagt alle statlige utdanningsinstitusjoner å utarbeide en Campusutviklingsplan (CUP). CUP er utarbeidet som et felles plandokument i samarbeid mellom NHH og Statsbygg. Planen er et strategisk verktøy som skal bidra til prioriteringer for den videre utvikling av campus. CUP skal bidra til effektiv arealutnyttelse, vurdere og sikre funksjonelle arealer for alle formål, samt vurdere eiendommens utviklingspotensial. Planen er forankret i høyskolens overordnede strategi. Den strategiske planen vil følges av handlings- og tiltaksplaner.

Styret hadde planen til førstegangsbehandling i møtet 27.04.2023 (sak 20/23), og fattet følgende vedtak:

«Styret tar saken til etterretning og legger til grunn at momentene som ble trukket frem i styrebehandlingen, ivaretas i det videre arbeidet frem til sluttbehandling i styremøtet i juni».

Som oppfølging av styrets vedtak er saken forelagt Læringsmiljøutvalget (LMU) og Arbeidsmiljøutvalget (AMU), med vekt på utvalgenes respektive ansvarsområder. Planen ble godt mottatt i både LMU og AMU, og begge utvalgenes vedtak legger til grunn at deres relaterte brukergrupper blir involvert i det kommende arbeidet med handlings- og tiltaksplaner.

Styret adresserte også høyskolens arealutfordringer i førstegangsbehandling av planen. Utfordringene erkjennes i planen, og det påpekes også at videre effektivisering av arealbruk kan være krevende i en eldre bygningsmasse. Areal situasjonen er løftet i diskusjon med våre eiere, og ledelsen vil arbeide videre med denne problematikken, både med et kortsiktig og langsiktig perspektiv.

Fremtidig oppfølging av planen bør ses i sammenheng med langsiktig investeringsplan og høyskolens budsjett. Det kan derfor være formålstjenlig at styret orienteres om aktiviteter som følger av planen i tilknytning til styrets behandling av budsjett og investeringsplan.

For å sikre CUPs samsvar med høyskolens overordnede målsettinger vurderes justeringer i planen ved hver strategiperiode.

Vedlegg: Campusutviklingsplan for NHH

Sak 32/23 Vedlegg

 STATSBYGG

NHH

Campusutviklingsplan 2023-2036

Norges Handelshøyskole

Forord

Norges Handelshøyskole (NHH) er Norges eldste vitenskapelige høyskole innen økonomiske og administrative fag og fyller hundre år i 2036. Mye har forandret seg siden da høyskolen ble etablert, men ambisjonene har alltid vært høye og innrettet mot å være en drivkraft for nærings- og samfunnsutvikling. NHH skal være en ledende europeisk handelshøyskole, noe som reflekteres i internasjonale akkrediteringer og deltagelse i omfattende internasjonale nettverk.

NHHS campus har en lang og rik historie som et studiested med en av Norges mest aktive studentforeninger, som en arbeidsplass for et fremragende fagmiljø og som en møteplass for studenter, ansatte og aktører i nærings- og samfunnslivet. Det er viktig å forvalte et slikt utgangspunkt og samtidig legge til rette for en videre utviklingen av campus i årene fremover.

Denne campusutviklingsplanen tar utgangspunkt i dagens bygg, infrastruktur, arbeidsmåter og undervisningsformer. Samtidig er planen fremtidsrettet og viser NHHS utviklingspotensial frem mot 2036. Campusutviklingsplanen er forankret i NHHS strategi 2022-2025 «Sammen for bærekraftig verdiskaping». NHHS ressurser skal forvaltes og utvikles på en måte som både hensyntar endringer i undervisningsformer, klima- og miljøutfordringene som samfunnet står overfor, og øvrige krav og forventninger til en ledende handelshøyskole. Med prioriterte strategiske grep, som bygger opp under hovedmålene for NHHS campus, bærekraftig – levende – verdiskapende – samlende, kan høyskolen ytterligere befeste sin posisjon som en fremragende forsknings- og utdanningsinstitusjon.

Det er mange som har bidratt i utviklingen av campusutviklingsplanen. Jeg vil spesielt takke styringsgruppen og prosjektgruppen for campusutviklingsprosjektet med representanter fra Statsbygg og NHH. Jeg har stor tro på at vi også gjennom utvikling av campus kan videreutvikle NHH som en drivkraft for bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling.

Rektor Øystein Thøgersen

NHH Campusutviklingsplan 2023-2036

1. Formål, utfordringsbilde og anbefalt innsats s. 4

- 1.1. Campusutviklingsplanen som et strategisk verktøy
- 1.2. Leseveiledning
- 1.3. Dagens campus – utfordringer, arealkapasitet
- 1.4. Anbefalt innsats for videre campusutvikling
- 1.5. Videre bruk av campusutviklingsplanen

2. Hovedmål, NHH campus s.10

- 2.1. NHH sin strategi for 2022-2025
- 2.2. De 4 hovedmålene for NHH campus bygger opp om NHH sin strategi
- 2.3. Hovedmål og strategiske grep, NHH campus
- 2.4. Mål 1 Bærekraft
- 2.5. Mål 2 Levende
- 2.6. Mål 3 Verdiskapende
- 2.7. Mål 4 Samlende

3. Brukerdialog s. 18

- 3.1 Om brukerdialogen
- 3.2 Hovedfunn arbeidsplassarealer for ansatte
- 3.3 Hovedfunn undervisningsarealer
- 3.4 Hovedfunn fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser

4. Funksjonsareal s. 24

- 4.1 Presentasjon av funksjonsareal ved NHH
- 4.2 Analyse av funksjonsareal ved NHH

5. Eks. på muligheter, utvalgt areal s. 27

- 5.1 Oversiktsbilde
- 5.2 Forslag til tiltak – arbeidsplassarealer for ansatte
 - Forslag til tiltak – undervisningsareal
 - Forslag til tiltak – fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser

- 5.3 Presentasjon av muligheter (dypdykk, utvalgt areal)

- Studentkantine og vrirlesone
- Grupperom og studentarbeidsplasser

- 5.4 Leseveileder, øvrige eksempler
- 5.5 Utdrag fra eksempelbank (Vedlegg D)

6. Utvikling av NHH-tomten s. 51

- 6.1 Eksisterende situasjon
- 6.2 Forslag til fremtidig utbygging
- 6.3 Illustrasjoner

7. Vedlegg s. 55

1. Formål, utfordringsbilde og anbefalt innsats

1.1. Campusutviklingsplanen som et strategisk verktøy

Formål og mandat

Campusutviklingsplanen skal være et langsiktig og strategisk verktøy med et perspektiv frem mot NHHs 100 års jubileum i 2036. Planen skal gi NHH grunnlag for å gjøre prioriteringer i den videre utviklingen på campus, forankret i høyskolens strategi for 2022-2025.

Planen skal 1) identifisere og vurdere potensialet for økt arealutnyttelse, 2) vurdere hvordan undervisnings-, arbeidsplass- og fellesarealer kan ivareta og få sikres funksjonalitet og attraktivitet for brukere, herunder studenter og ansatte, og 3) identifisere utviklingspotensialet for eiendommen.

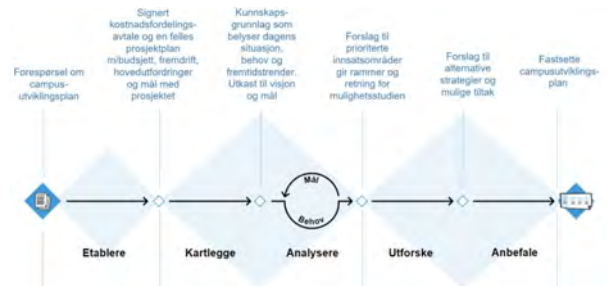
Illustrasjon(Statsbygg): Verdien i arbeidet med campusutviklingsplaner

5

Framdrift og Forankring

Figuren under viser prosjektplanen for campusutviklingsprosjektet, fra forespørsel om prosjekt fra KD i desember 2021 til styrebehandling av planen i april 2023. Prosjektet har vært inndelt i tre faser; etablerings-, kartleggings- og utforskningsfasen. Kartleggingsfasen resulterte i en delrapport (Vedlegg 1, Kunnskapsgrunnlag). Denne er anvendt i utforskningsfasen hvor brukerbehov er undersøkt nærmere og det er gjennomført mulighetsstudier knyttet til NHHs arealer og tomt.

Prosjektet har vært organisert med rektor ved NHH som prosjekteier, og styrings- og prosjektgruppe fra NHH og Statsbygg. Prosjekteier har hatt tett dialog med Styringsgruppen og vært koblingspunktet mot høyskolens styre. Styringsgruppen har hatt jevnlig møter med Prosjektgruppen, godkjent mandater, planer og forslag og sikret nødvendige ressurser. Prosjektgruppen har hatt ansvaret for gjennomføring, inkl. organisering, framdrift, kvalitetskontroll og produksjon.

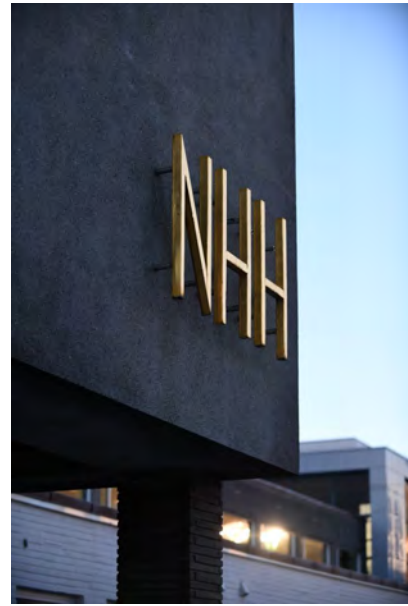
Skjematisk prosessplan for utvikling av campusutviklingsplaner (Statsbygg, 2021)

1.2. Leseveiledning

Campusutviklingsplanen er delt inn i seks kapitler, fra hovedmål for campusutvikling ved NHH, og redegjørelse av brukerperspektiver og -behov, til konkrete eksempler på tiltak og muligheter for utvikling av arealer og tomt. De prioriterte områdene på dagens campus er valgt ut i fellesskap av Prosjektgruppen og er basert på innsikt fra kunnskapsgrunnlaget, samtaler med brukere og ekstern rådgivning fra fageksperter. Områdene er valgt ut fordi det vurderes at det er mulig å oppnå betydelige gevinster ved å foreta bygningsmessige endringer i disse områdene.

Til grunn for valg områder for mulighetsstudier, analyser og vurderinger er NHHs strategi for 2022-2025 og hovedmål for campusutvikling ved NHH: bærekraftig, levende, verdiskapende og samlende. Innledningsvis i planen (kap. 2) er hovedmålene tydeliggjort med en kort beskrivelse av tilknyttede strategiske grep som skal bidra til realisering av hovedmålet. Les mer om mål og strategiske grep i Vedlegg A til campusutviklingsplanen.

En helhetlig analyse av både brukerdialog og mulighetsstudier, opp mot målene, har resultert i noen anbefalt innsats for videre campusutvikling. Anbefalingene er fordelt på arealkategoriene arbeidsplasser, undervisningsareal og fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser. Arealkategoriene følger kategoriseringen i de ulike delene av planen.

1.3. Dagens campus – utfordringer, arealkapasitet

NHH har en kompakt campus preget av et høyt aktivitetsnivå, både knyttet til høyskolens kjernevirksomhet, undervisning og forskning, men også til studentforeningens virke. Det overordnede inntrykket til NHH selv, er at både studenter og ansatte trives på campus og ser at campus har en rekke gode kvaliteter - men også et potensiale for utvikling. NHH ønsker å tilby gode arbeidsplasser for studenter og ansatte, og undervisningsarealer tilpasset ønsket pedagogikk. I dag opplever høyskolen at aktivitetsnivået utfordrer arealkapasiteten og dermed også høyskolens mulighet til møte studenter og ansattes forventninger om tilgjengelig areal og kvalitet på dette.

Utviklingsavtalen for NHH 2023- 2026 har et mål om fortsatt økt andel studentaktiv undervisning, samt økt volum eksterntfinansiert forskning. Målsettingene bidrar til et ytterligere press på arealene. En ev. fremtidig vekst i antall studenter og ansatte vil forsterke dette.

NHH har lyktes godt med å tiltrekke seg eksternt finansierte forskningsprosjekter. Prosjektene kommer med stillinger – typisk for en treårsperiode – som skal innlemmes i høyskolens fagmiljø. Det er helt nødvendig at prosjektmedarbeiderne samlokaliseres med relatert fagmiljø på campus. Det oppleves i dag å være utfordrende å få til slik samlokalisering. Med en forventning om ytterligere vekst forventes at knapphet på areal blir enda mer krevende.

NHH opplever å ha hatt en positiv utvikling med å øke den studentaktive undervisningen. Samtidig ser man at denne pedagogikken er vesentlig mer arealintensiv enn den klassiske auditorieundervisningen. Erfaringsmessig ser man at arealbehovet per student i undervisningssammenheng doubles. Tilpassing av klassiske læringsrom til ny pedagogikk antas derfor å medføre redusert undervisningskapasitet, og høyskolen er allerede nær en grense for hvor mye som kan tilbys av ønsket pedagogikk.

NHH tilbyr sine 3700 studenter ca. 240 kurs, hvorav ca. 170 på masternivå og ca. 70 på bachelornivå. Campus har 21 undervisningsrom, hvorav 13 er tilrettelagt for studentaktiv undervisning. De fleste av rommene oppleves å ha svært lav kapasitet. En omgjøring av resterende undervisningsareal til areal for studentaktiv undervisning har NHH estimert å ville redusere eksisterende undervisningskapasitet med 30 til 40 prosent.

Endret pedagogikk påvirker også studentens studieaktivitet ved at høyskolen stiller økte krav og forventninger om samarbeid og gruppearbeid. I tillegg til den klassiske leseplassen for konsentrasjonsarbeid, viser blant annet brukerprosessene i campusutviklingsprosjektet at studentene har en forventning om at det tilrettelegges gruppearbeidsplasser i årene fremover. I 2022 måtte NHH leie eksternt areal for å møte dette behovet.

Studentforeningen NHHS fremholdes som en av de mest aktive studentforeningene i landet, med en svært høy grad av deltakelse og engasjement fra studentene. Foreningen har ett sentralt styre, 24 undervalg, tre prosjektorganisasjoner, og mer enn 100 interessegrupper. Studentforeningens aktivitet er viktig for studentenes trivsel, og for å skape en god studietid i et godt læringsmiljø. NHHS opplever en betydelig mangel på areal for å drive sin organisasjonsvirksomhet.

NHH oppgir at både ansatte og studenter ved høyskolen etterspør flere arealer for sosial aktivitet og samhandling. Dette fremkommer også gjennom brukerundersøkelser gjennomført i forbindelse med Campusutviklingsplanen.

1.4. Anbefalt innsats for videre campusutvikling

Arbeidsplasser for ansatte

- A. Optimalisere arbeidsplassarealer som har utfordringer i dag mtp. kapasitet, bruksfrekvens/ deling og fysiske tiltak som forbedrer arbeidsmiljøet. Tiltakene bør bygge på brukerdialogen som er gjennomført i campusutviklingsplanen, samt hente ideer fra mulighetsstudiene og eksemplene i kap. 5.
 - Sikre tilgang på lydette stillerom og grupperom
 - Sikre ergonomiske forhold og tilstrekkelig med lyd/luft mv. for samtlige arbeidsplasser
 - Øke innsikt i faktisk bruk og vurdere tiltak for merbruk av eksisterende arbeidsplassareal
- B. Foreta grundige vurderinger av ulike hensyn og muligheter for å sikre effektiv bruk av eksisterende arealer. Eventuelt vurdere leie av andre lokaler for å tilfredsstille behov og møte kapasitetsutfordringer fremover
- C. I et lengre perspektiv anbefales det å planlegge for arealutvidelse og bruk av arealer med utgangspunkt i volumstudier (tomt A).

Undervisningsareal

- A. Foreta nærmere kartlegging av brukerfrekvens i eksisterende undervisningsarealer gjennom hele campus åpningstid. Basert på kartleggingen, iverksette kortsiktige tiltak for å øke bruksfrekvens og fleksibilitet. F.eks. bruk av tiliggende lokaler og flerbruk/annen bruk utenom undervisning.
- B. På kort sikt bør eksisterende teknologi i undervisningsrom kartlegges og vurderes opp mot brukerbehov og brukervennlighet. Investering i teknologi bør være forankret i overordnet digitaliseringsstrategi og ønsker for bl.a. sentraliserte/desentraliserte løsninger.
- C. Campus møtes av en trend mot mer dialogbasert (gruppe)undervisning, som vil være mer plasskrevende enn tradisjonell forelesning. NHH har i dag relativt lite tilgjengelig areal for undervisning sammenliknet med flere andre universiteter. Det anbefales å øke areal for undervisning for å bedre tilretteleggingen for utvikling i undervisningsformer. På kort sikt anbefales å vurdere flerbruk av disponible arealer med f.eks. utvidelse av eksisterende brukstid gjennom dagen og/eller inngrep i øvrige arealkategorier.
- D. På lengre sikt bør undervisningsarealene inngå i helhetlig planlegging for arealutvidelse med utgangspunkt i volumstudier (tomt A). Nye undervisningsarealer bør sikres en sentral plassering i forhold til fellesarealer og arbeidsplasser. Dette er også vesentlig for å fremme et levende campusområde.

Fellesarealer (inkl. studentarbeidsplasser)

- A. På kort sikt har NHH et potensial til å utvikle fellesarealene ved å legge til rette for flere studentarbeidsplasser og økt bruksfrekvens og fleksibilitet i eksisterende fellesarealer. Det anbefales at tiltakene bygger på brukerdialogen som er gjennomført i mulighetsstudiene og eksempelbanken utviklet i campusutviklingsprosjektet.
 - Sikre flere studentarbeidsplasser og særlig konsentrasjonsplasser/lesesalsplasser på campus i eksamensperiode. Vurder muligheter for fleksible arealer som kan fungere til konsentrasjonsarbeid/egenstudier i eksamensperiode og til annet formål tidligere i semesteret. I tillegg sikre fungerende booking- og avbookingsystemer for grupperom.
 - Oppgrader studentkantin for å gjøre arealet mer «trivelig» og øke brukerfrekvens i hele åpningstiden. Vurder bruk til ulike formål f.eks. gruppearbeidsplasser og sosial sone
 - Bedre utnyttelse av uteområder gjennom fysiske grep som flere benkebord. Prioritere knutepunkt-områder og områder med gode lysforhold og utsikt, samtidig som estetiske hensyn ivaretas
- B. På lengre sikt bør fellesarealene økes der funksjoner er plassert i nærheten av hverandre og tett opp til undervisningsarealene for å bygge opp under målet om en levende campus.

Anbefalt innsats for videre campusutvikling er basert på funn, analyser og vurderinger i kap. 3-6. Anbefalingene bygger derav på hovedmålene for NHH Campus, *bærekraftig – levende – verdiskapende – samlende*, funn fra brukerdialogen, samt analyser og vurderinger knyttet til utvalgt areal på campus og NHH-tomten. Anbefalingene omhandler innsats både på kort og lang sikt, hvor det er utforsket muligheter for god utnyttelse av dagens arealer, samt helhetlig planlegging ifb. arealutvidelse.

Utfordringsbildet knyttet til campusutvikling ved NHH er komplekst med potensielt iboende dilemmaer. Campusutviklingsplanen har ikke som formål å løse problemer eller beslutte tiltak, men skal tydeliggjøre behov og muligheter knyttet til areal og tomt ved NHH.

1.5. Videre bruk av campusutviklingsplanen

Campusutviklingsplan skal gi beslutningsstøtte når NHH skal vedta budsjetter, eller foreta større investeringer som skal meldes inn til Departementet. Planen skal også bidra til at campusutviklingstiltak skal vurderes ut fra et helhetlig perspektiv og opp mot de fire hovedmålene for campusutvikling ved NHH.

Føringer fra Kunnskapsdepartementet, bl.a. omkring rasjonell og effektiv bruk av arealer*, er retningsgivende for campusutviklingen og de fire hovedmålene som er identifisert i campusutviklingsprosjektet.

Campusutviklingsplanen er samtidig ikke en handlingsplan med beskrivelse av konkrete tiltak og ansvar for oppfølging. Planen alene vil ikke bidra til ønsket campusutvikling ved NHH og angir ikke en fast prosedyre for vurdering av innsats. Utviklingstiltak som iverksettes i årene fremover er kontekstavhengige og begrunnelse for innsats må vurderes konkret. Hvert tiltak må ta i betraktning en rekke hensyn som ofte kan komme til å stå helt eller delvis i konflikt, og selv hovedmålene for campusutviklingen kan i situasjoner være lite forenlige med hverandre. I slike situasjoner skal campusutviklingsplanen være et hjelpemiddel i de konkrete, skjønnsmessige vurderingene som foretas og gjøre det mer tydelig for beslutningstakere og øvrige interessenter hvilke overordnede hovedmålene for NHHs campusutvikling som foreligger. Planen skal tydeliggjøre ulike interessenters oppfatninger og ønsker for utviklingen, samtidig som den gir en tydelig felles retning forankret i NHHs strategi for 2022-2025 og NHHs verdier. På den måten bidrar planen til at beslutninger er objektivt begrunnet og ivaretar ulike interesser så langt det er mulig.

* Gjengitt i Meld. st. 4 (2018-2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028 og Langtidsplanen for forskning og utdanning, Meld. St. 5 (2022-2023).

2. Hovedmål for NHH campus

2.1. NHH strategi 2022-2025

Campusutviklingsplanen skal støtte opp under NHH sine faglige og strategiske prioriteringer. I lys av NHH strategi skal institusjonen drive utdanning, forskning og formidling av høy kvalitet, bl.a. gjennom aktiv interaksjon med næringsliv og samfunnet, for å realisere eksistenserkleringen: «Sammen for bærekraftig verdiskaping».

Det fremgår av NHH strategi for 2022-2025 at Bærekraftsutfordringene skal adresseres i forskning, utdanning og formidling og etterleves i driften av NHHs virksomhet. Som handelshøyskole skal NHH særlig prioritere innsats for innovasjon, omstilling og politikk som bidrar til bærekraftig verdiskaping og en inkluderende vekst.

NHH skal være en ledende europeisk handelshøyskole, det foretrukne økonomistudiet i Norge og rekruttere fremragende ansatte med høye internasjonale ambisjoner. En sterk kvalitetskultur innebærer forventninger om at all forskning, undervisning og formidlingsaktivitet er relevant og holder et faglig høyt nivå. Administrative funksjoner skal være effektive og preget av høy faglig kompetanse og profesjonalitet.

Et av delmålene i strategien omhandler tidsmessig infrastruktur og campusutvikling. Utvikling av bygg og uteområder skal ha høyeste prioritet i en campusutviklingsplan, og delmålet inneholder følgende punkter:

- Bygg, eiendom og infrastruktur skal holde høy standard og bygge opp under ambisjonene om å skape et fremragende arbeids- og læringsmiljø
- Campus skal være tilpasset studenter og ansattes behov for plass og samhandling
- Læringsarealer skal tilrettelegges for varierende undervisnings- og læringsformer
- En digital infrastruktur skal effektivt og hensiktsmessig støtte opp under faglig og administrativ virksomhet
- En relevant og oppdatert forskningsinfrastruktur skal være tilpasset gjeldende krav for å produksjon av forskning av høy kvalitet
- NHHs virksomhet skal bidra til bærekraftig verdiskaping med en bevisst holdning til ansvarlig drift- og forvaltning for å redusere NHHs klimaavtrykk. Tiltak skal være målrettede og forholdsmessige

Lenke til NHHs strategi 2022-2025 i PDF [her](#).

2.2. De 4 hovedmålene for NHH Campus bygger opp om NHH sin strategi

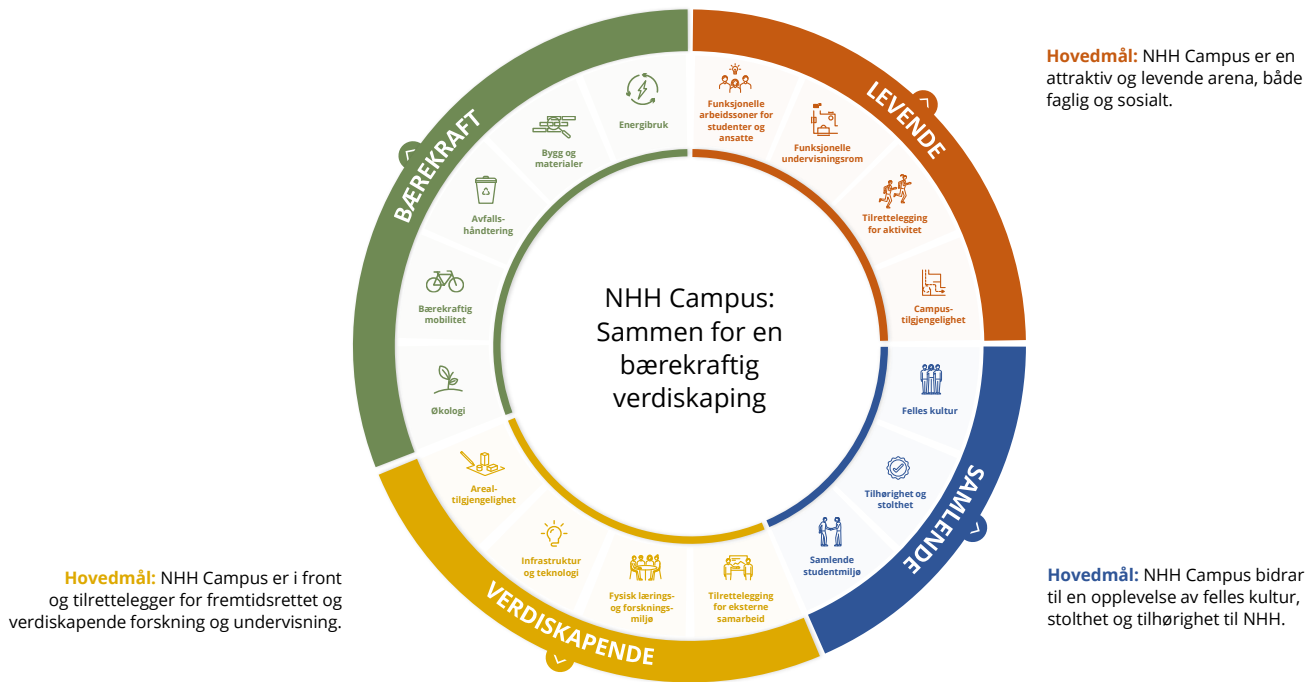
Hovedmål: NHH Campus ivaretar miljø og reduserer sitt klimagassutslipp gjennom fysisk utforming og tiltak for eiendomsdrift, organisasjon og brukernes handlinger.

Hovedmål: NHH Campus er en attraktiv og levende arena, både faglig og sosialt.

Hovedmål: NHH Campus er i front og tilrettelegger for fremtidsrettet og verdiskapende forskning og undervisning.

Hovedmål: NHH Campus bidrar til en opplevelse av felles kultur, stolthet og tilhørighet til NHH.

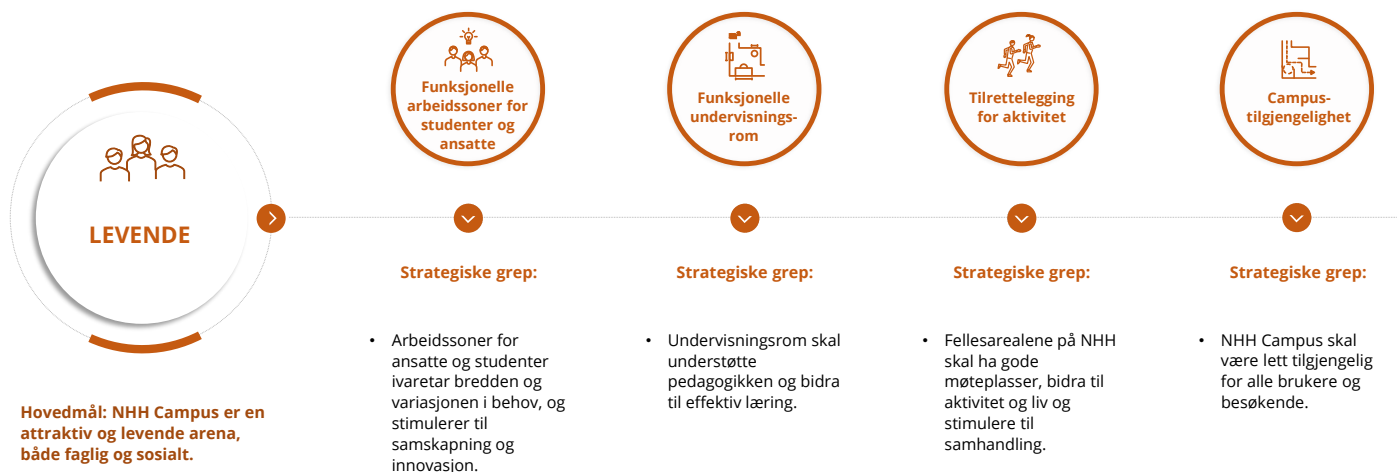
2.3 Hovedmål og strategiske grep, NHH Campus

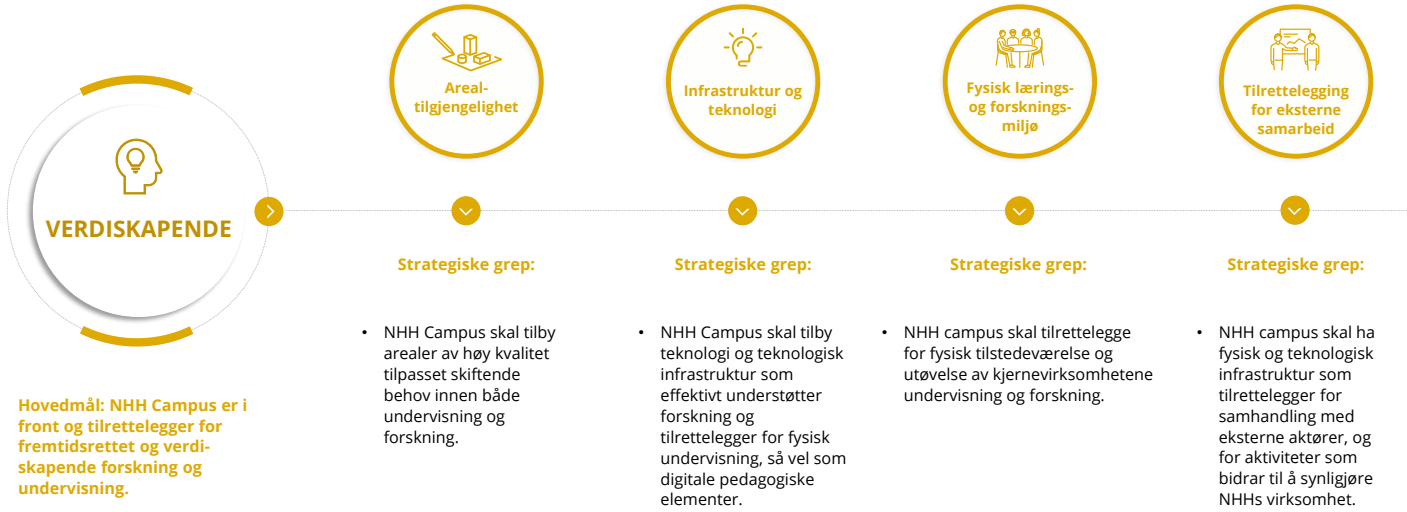
2.4. Mål 1 Bærekraft

2.5. Mål 2 Levende

2.6. Mål 3 Verdiskapende

2.7. Mål 4 Samlende

3. Brukerdialog

3.1. Om brukerdialogen

I det følgende kapittel presenteres hovedfunn fra brukerdialogen fordelt på arealkategoriene arbeidsplasser, undervisningsareal og fellesareal, inklusive studentarbeidsplasser. Oppsummeringen gir et overblikk over utfordringsbildet i arealkategoriene fra et brukerperspektiv. Sammen med NHH hovedmål for campus, og øvrige bidrag i CUP, danner bildet danner grunnlaget for anbefalt innsats for videre arbeid per arealkategori.

Om brukerprosessene

I utforskningsfasen av campusutviklingen ble først 15 individuelle intervjuer med utvalgte vitenskapelige og administrative ansatte gjennomført, samt 4 intervjuer med master- og bachelorstudenter. De ansatte representerte alle institutter og en bredde innen forskning og undervisning. Disse var fordelt ca. 50/50 etter om de hadde eget kontor, eller satt i et åpent landskap/en aktivitetsbasert arbeidsplass.

Etter de første intervjuene ble 3 gruppemøter med 17 nye vitenskapelige og administrative ansatte gjennomført, samt 27 nye individuelle samtaler med studenter, for å validere og supplere funn. Flere samtaler ble blant annet gjennomført med internasjonale studenter, og med studenter som ikke er aktive i studentorganisasjonen NHHS.

Resultatene av brukerdialogen i utforskningsfasen understøtter i stor grad funn fra kartleggingsfasen av campusutviklingen, som er gjengitt i Kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 1). I kartleggingsfasen ble det gjennomført fokusgruppeintervjuer og gåturer med til sammen 17 administrative og vitenskapelige ansatte og 4 studenter.

3.2. Hovedfunn arbeidsplassarealer for ansatte

Dagens arbeidsplasser:

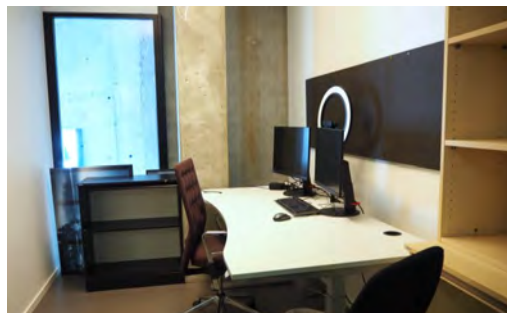
- Ansatte med cellekontor er stort sett fornøyde
- Eget kontor anses som idealet av både administrativt og vitenskapelig ansatte
- Det er stor misnøye om dagens arbeidsplassutforming blant flere ansatte som sitter i åpent landskap
- Mulighet for å se inn på cellekontorene er viktig for å skape åpenhet og tilrettelegge for faglig og sosialt fellesskap
- Forskningscenteret FAIR et godt eksempel på et kontorlandskap med cellekontorer
- Godt eksempel på åpent landskap: Seksjon for utdanningskvalitet
- Det viktigste er at arbeidsplassen legger til rette for: Konsentrasjon, nærhet til stillerom og møterom, gode lys-, temperatur-, og ergonomiske forhold, god plass, enkel oppkobling til teknisk utstyr, begrenset innsyn (skjerm)
- Tilfredshet blant ansatte i åpne landskap knyttes til at de nevnte behovene nevnt over er dekket, spesielt mulighet for konsentrert arbeid, og god tilgang på gruppe- og stillerom uten lydsmitte

Fremtidens arbeidsplasser:

- Behov for konsentrasjon vil vedvare i fremtiden
- Digitalisering og digitale møter forventes å vedvare og ev. tilta i årene fremover. Påvirker behov for lydtette rom
- Campus foretrekkes som arbeidssted pga. faglig og sosiale hensyn, men mulighet for hjemmekontor er ønskelig også for fremtiden. Dette kan påvirke hvor mange ansatte som er på campus til enhver tid. En informant trekker frem en mulig løsning med flere delekontorer for ansatte
- Tverrfaglighet i forskning antas å øke som følge av komplekse samfunnsproblemer mv., men uenighet blant ansatte om konsekvenser for samarbeid på tvers av institutter

Ønsker om grep fremover:

- Investere i eksisterende åpne landskap for å forbedre disse iht. opplevde utfordringer. Sikre tilstrekkelig med lys og god luft på kontorer og i åpne landskap, tilgang på stillerom og sosiale rom, god lydisolering. Tiltak for å tilrettelegge for bevegelse bør sees opp mot behov for skjerming av støy

3.3. Hovedfunn undervisningsarealer

Dagens undervisningsareal:

- Stor variasjon i undervisningsformer krever variasjon i undervisningsareal. Variasjonen i undervisningsformer henger sammen med bl.a. klassesørrelse og studentenes faglige modenhet. Generelt høyt innslag av tradisjonell undervisning i kombinasjon av gruppeundervisning/caseundervisning
- Arealer bør tilrettelegge for dialog. Forelesere ønsker mulighet for øyekontakt med alle og hestekoform fremfor rette rekker er en mulig løsning
- Arealer egnet for gruppearbeid og diskusjon mellom studentene er utformet på en måte som gjør det enkelt for studentene å snu seg mot hverandre og for foreleser å bevege seg rundt. Dagens lokaler er ofte ikke godt nok tilrettelagt for interaksjon.
- Auditoriene bør ha korte avstander mellom studenter/foreleser, ikke for bratte eller brede. Aud max/Aud D oppleves som lite funksjonelle
- Gode lysforhold med solskjerming og luft pekes på som viktig
- Viktig med velfungerende og brukervennlige tekniske løsninger og tilbakemeldingen på eksisterende teknologi varierer. Enkelte auditorier oppleves som for «høyt teknologiske». Teknologi i undervisningsrom bør være brukervennlig

Fremtidens undervisningsareal:

- Bred enighet om at tradisjonelle forelesninger ikke vil bli borte, men at det blir en utvikling mot mer interaksjon og delaktighet fra studenter. Flere tror på en dreining mot «flipped classroom» (studentene jobber med digitale eller analoge læringsressurser før de samles, mens tiden på samlingen brukes til aktiv læring)
- Både vit. og adm. ansatte tror på mer digital undervisning og digitale kurs, samtidig som flere ser viktigheten av fysisk tilstedeværelse av særlig pedagogiske hensyn
- Delte meninger om bruk av store auditorier fremover. Virker å være oppfatning av et vedvarende behov for å samle mange studenter i ett rom, dersom undervisningen skal være fysisk. De store auditoriene oppfattes imidlertid ikke å vært godt egnet for utvikling i undervisningsform

3.4. Hovedfunn fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser

Studentarbeidsplasser:

- Studenter ønsker helst å studere på campus, ev. hjemmefra. Kortere avstander til undervisningsrom, servicetilbud og sosiale soner gjør campus mer attraktivt enn Bontelabo – som først og fremst tiltrekkes studenter i nærområdet og generelt når det er liten kapasitet på studieplasser på campus. NHHs hovedintensjon ved Bontelabo er nettopp å sikre plasser i presstider for studenter bosatt i nærheten.
- NHH-studentene studerer der hvor det er plass med stor variasjon i behov for støy/stillhet. De med stort behov for stillhet velges oftest lesesal. Andre konsentrerer seg best med «litt støy» og velger biblioteket. I tillegg opplever mange biblioteket som for bråkete og lesesalene for stille. Sitteplasser med veggskjerming/ «båser» i fellesarealene velges ofte av disse fordi plassene oppleves som passe stille. Enkelte sier de også får en sosial gevinst ved å sitte i båsene, f.eks. når kjente kommer forbi på vei fra A til B og man kan være spontant sosiale sammen
- Studenter og ansatte opplever sprenget kapasitet på studentarbeidsplasser og særlig på lesesalsplasser sent i semesteret. Allerede i dag oppleves det å være for få gruppearbeidsplasser og endringer i undervisningsformer med mer gruppearbeid, tilsier behov for mer gruppearbeidsplasser fremover
- Studenter ser muligheter for å frigjøre areal med bedre utnyttelse av «tomrom» i ganger, auditorier, kantiner og potensielt også ansattkontorer
- Mange studenter erfarer at bookingsystem for grupperom er lite funksjonelle med tekniske feil. Flere ønsker gode avbookingsystemer og oppdaterte digitale romtavler utenfor rommene for å bedre oversikten over ledige rom

Øvrig fellesareal:

- Fellesarealer bør være imøtekommende, hyggelige og trivelige med god estetikk for å skape liv
- Fleksible fellesarealer (og undervisningsrom) kan møte utfordringen med få leseplasser i perioder
- Behov for (flere) soner hvor ansatte på tvers av institutter kan møtes
- Veiledningsrom for fysiske møter mellom ansatte og studenter bør være god tilrettelagt og lydtette
- Områder kan tilrettelegges bedre for bruk med flere sitteplasser og bedre utnyttelse av utsikt, f.eks. uteareal på frem- og bakside, miljørom, og gangene utenfor auditoriene
- Inngangspartiet er et viktig og fint område. Enkelte mener det kunne vært utnyttet bedre for å skape et mer «levende» campus med f.eks. kaffebar og flere sitteplasser. Enkelte savner flere behagelige «lounge» områder som kan brukes av flere mennesker og grupper av mennesker samtidig
- Flere studenter ønsker arbeidsplasser og «båsene» i gangene oppleves som funksjonelle
- Den nye personalkantinen er et godt og populært lokale. Studentkantinen oppleves derimot som lite inviterende og enkle grep som behagelige møbler, sittegrupper, planter og farger kan gjøre lokalet mer innbydende for både spising og arbeid
- Flere studenter og ansatte er opptatt av klimatiltak ved NHH. Mulige tiltak som trekkes fram er særlig effektivt bruk av arealer og mindre energiforbruk, tydelighet rundt avfallshåndtering og karbonfangst, f.eks. med grønne planter på tak/fasader
- NHHs vokser og driften profesjonaliseres. Påvirker deres ønsker om mer disponible arealer/kontorer

4. Funksjonsareal

4.1. Presentasjon av funksjonsareal ved NHH

Arealoppstillingen er i henhold til veiledningen fra Statsbygg, PA 0502 – Areal og volum. Denne veilederen er benyttet i dette tilfelle for å få et mer nøyaktig bilde av utnyttelsen av arealene på campus og hvor mye areal som totalt går med på de ulike arealkategoriene.

Analysen gir en indikasjon på utnyttelsesgrad på de ulike arealkategoriene sett opp mot antall studenter og ansatte, og brukes til å sammenligne med gjennomsnittet fra andre Campus.

Faktoren vil påvirkes av ulikheter mellom prosjektene når det gjelder geometri, etasjestørrelse, ytterveggykkelser, lokalisering av tekniske føringsveier o.a. BTA/FUA suppleres derfor med en redegjørelse om forutsetningene.

Andre campus som er brukt til sammenligning er sammenlignbare med NHH når det gjelder studietype og arbeidsmetodikk. Campus som er ulike er ikke medtatt i denne sammenstillingen. Eksempler på dette er Fakultet for Kunst, Musikk og Design og Helsecampus ved UIB, som har høyere grad av spesialareal og andre typer undervisning enn ved NHH.

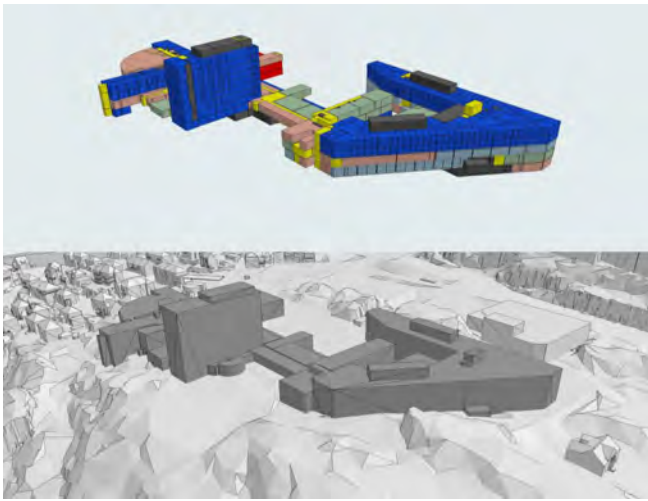
Arealtype	SAMMENSTILLING U7/21			NHH CAMPUS		
	AREAL	DELSUM	ANDEL BTA	AREAL	DELSUM	ANDEL BTA
FUA Undervisningsrom	10 445		12 %	7 564		8 %
Sumareal	9 889		22 %	0		0 %
FUA Studentarb.pl.	10 205		12 %	4 039		13 %
FUA Arbeidsplassareal	15 471		18 %	9 274		30 %
SUM FUA-H		46 010	55 %		15 877	51 %
FUA-Fellesarealer	7 975		9 %	4 277		14 %
SUM FUA		53 985	64 %		20 154	65 %
TEA Teknisk og drift	7 677		9 %	3 128		10 %
SUM FUA+TEA		61 662	73 %		23 282	75 %
KOA Kommunikasjon	14 911		18 %	4 876		16 %
SUM NTA Nettoareal (FUA+TEA+KOA)		76 573	91 %		28 158	90 %
KA-I (konstr. innv.)	3 446		4 %			
SUM BRA Bruksareal (NTA + KA-I)		80 019	95 %			
KA-O (konstr. omst.)	4 193		5 %			
SUM KA Konstruksjoner og vegger		7 639	9 %		3 010	10 %
SUM BTA Bruttoareal		84 212	100 %		31 168	100 %
Programmert areal BTA/FUA - Faktor						
Arealpåslagsfaktorer ("brutto/netto"-faktorer)						
AP1: B/FT-faktor = BTA/(FUA+TEA)		1,37			1,34	
AP2: B/F-faktor = BTA/FUA		1,56			1,55	
Nøkkeltall studentarealer (FUA:H ekskl arbeidsplassareal)						
Antall studenter (fulltid)/areal BTA pr student	10 130			3575		
Studentareal som andel av FUA	66 %			42 %		
Studentareal BTA og FUA/Student	5,5	3,5		3,6	2,3	
Antall årsverk				460,0		
Sambruksarealer/annen lok BTA/stud						
BTA/Student (m2)		8,3			8,7	
BTA/årsverk (m2)					67,8	
Arbeidsplassareal/årsverk					20,2	
Samlet FUA studentareal/student					1,846993	

*U7/21 = Gjennomsnittet arealberegning fra 7 universitetsbygg benchmarket i 2021

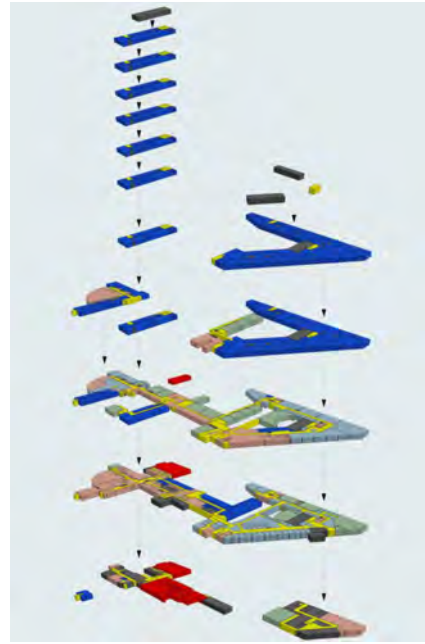
4.1. Presentasjon av funksjonsareal ved NHH

Bildene på denne siden viser arealfordeling per etasje.

De røde arealene, Studentarealene i kjelleren til Hovedbygg og Aulaen, er ikke inkludert. Tilsvarende studentarealer er heller ikke tatt med i beregninger av andre campus.

25

4.2. Analyse av funksjonsareal ved NHH

Oppsummering/analyse av arealene på NHH campus. Beregningsmetoden er basert på veiledningen PA-0502 Areal og volum fra statsbygg:

Begrepsforklaring:

FUA: Den delen av nettoarealet som svarer til bygningens formål og bruk. Funksjonsareal brukes i måling av næring –og formålsbygg. Måles som nettoareal.

KOA: Nettoarealet for kommunikasjon i bygningen. Kommunikasjonsarealet av heissjakter og innebygde transportanlegg for alminnelig kommunikasjon (f.eks. rulletrapper) på hvert plan inngår i kategorien kommunikasjonsareal.

- FUA undervisningsrom ligger lavere enn snitt (NHH 8%, Snitt 12% andel BTA). For tilsvarende campusbygg varierer det fra 15-20% (NTNU Handelshøgskolen, HVL K2 Kronstad, BI campus Trondheim).
- FUA arbeidsplassareal (30%, snitt 18% andel BTA) er høyt sammenlignet med andre tilsvarende Campus (NTNU Handelshøgskolen, HVL K2 Kronstad som ligger rundt snitt). En mulig grunn kan være at cellekontorløsninger generelt krever mer plass enn f.eks. aktivitetsbaserte arbeidsplasser, og det er relativt høy andel areal av cellekontorer ved NHH. Videre vil et campus som NHH, som har utviklet seg over lang tid, ofte ikke være like arealeffektivt som et nybygg.

- Det kan heller ikke forventes at arealet per ansatt tilsvarer den til enhver tid gjeldende normen for nybygg i eldre bygg. Denne normen er i dag på ca.13m2 eks. fellesfunksjoner (kantine, møtesenter, osv.). For andre nybygg blir dette arealet ca.15m2/årsverk. Arbeidsplassarealet for NHH ligger på 20,2m2 per årsverk for campus totalt. Av alle NHHs bygg, er det Nybygget som er lettest å sammenligne med andre nyere campusbygg. Basert på tegningsgrunlaget for Nybygget ser det ut til å være ca. 240 arbeidsplasser i dette bygget, hvilket tilsvarer 18,1m2 per arbeidsplass.
- KOA Kommunikasjon for NHH ligger ca. på snitt (NHH 16% mot et snitt 18% andel BTA). Det er lite variasjon i mengden kommunikasjonsarealer mellom campusene.
- FUA studentarbeidsplass ligger rundt snitt (13% ved NHH totalt mot et snitt på 12% andel BTA). Nyere bygg på sammenliknbare campus har et høyere tall. F.eks. ligger NTNU Handelshøgskolen på 17%. Nybygget ved NHH har tilsvarende areal som NTNU. Det er med andre ord forskjeller mellom byggene på NHH som henger sammen med byggenes alder.
- FUA fellesarealer ved NHH er merkbart høyere enn snitt (16% på NHH totalt, mot et snitt 9% andel BTA). Fellesarealet til NHH Nybygget ligger nærmere snitt. Fellesarealer varierer generelt veldig mellom campus og påvirkes av en bygnings geometri. NTNU Handelshøgskolen har tilsvarende fellesareal til NHH. Fellesarealet til NHH Nybygget ligger nærmere snitt og kan sammenlignes med HVL K2 Kronstad.

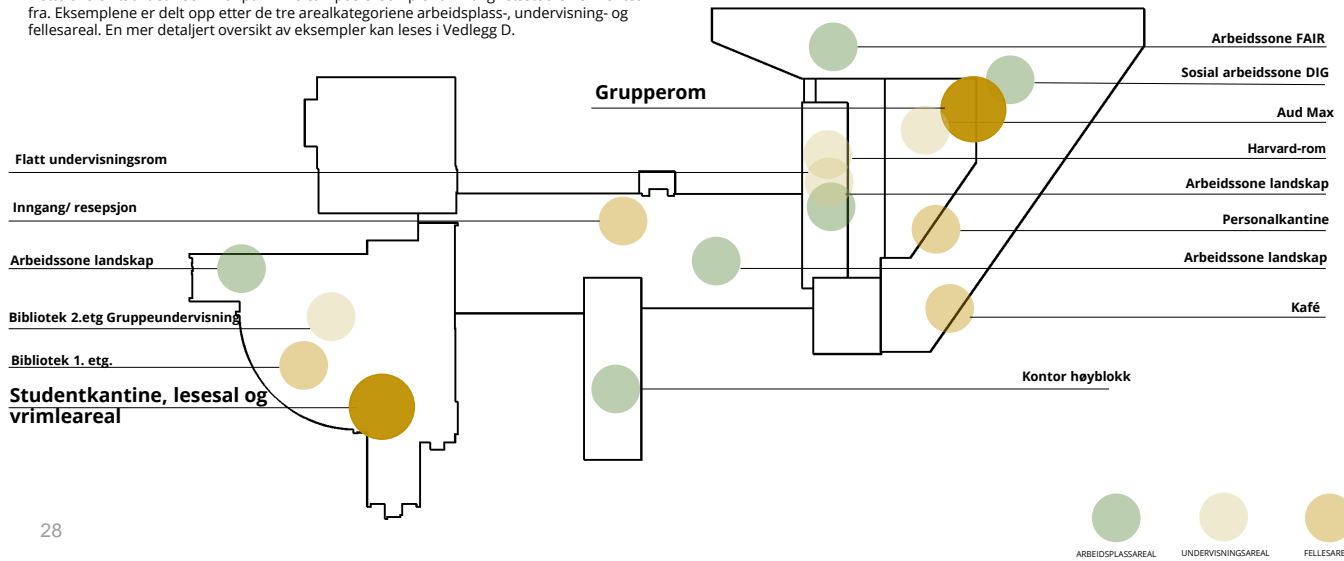
Arealtype	SAMMENSTILLING U7/21			NHH CAMPUS			NHH - NYBYGGET		
	AREAL	DELSUM	ANDEL BTA	AREAL	DELSUM	ANDEL BTA	AREAL	DELSUM	ANDEL BTA
FUA Undervisningsrom	10 445		12 %	2 564		8 %	1 191		9 %
Utsatte	9 889		12 %	0		0 %	0		0 %
FUA Studentarb.pl.	10 205		12 %	4 039		13 %	2 292		18 %
FUA Arbeidsplassareal	15 471		18 %	9 174		30 %	4 332		35 %
SUM FUA:H		46 010	55 %		15 877	51 %		7 815	60 %
FUA-Fellesarealer	7 975		9 %	4 277		14 %	884		7 %
SUM FUA		53 985	64 %		20 154	65 %		8 699	67 %
TEA Teknisk og drift	7 677		9 %	9 128		10 %	1 554		12 %
SUM FUA+TEA		61 662	73 %		23 282	75 %		10 253	79 %
KOA Kommunikasjon	14 911		18 %	4 876		16 %	1 739		13 %
SUM NTA Nettoareal (FUA+TEA+KOA)		76 573	91 %		28 158	90 %		11 992	92 %
KA-1 (konstr. innv.)	3 446		4 %						
SUM BRA Bruksareal (NTA + KA-1)		80 019	95 %						
KA-O (konstr. omsl.)	4 193		5 %						
SUM KA Konstruksjoner og vegger		7 639	9 %		3 010	10 %		979	8 %
SUM BTA Bruttoareal		84 212	100 %		31 168	100 %		12 971	100 %

5. Eksempler på muligheter, utvalgt areal

5.1. Oversiktsbilde

I det følgende kapitlet presenteres eksempler på muligheter i eksisterende areal ved NHH campus. Eksemplene er valgt ut av prosjektgruppen i fellesskap på bakgrunn av at områdene vurderes å ha et særlig utviklingspotensial eller viser gode eksempler som allerede finnes på Campus. Til grunn for valget er blant annet ønsker om forbedring av visse type arealer på campus gjennom brukerprosessene, og ikke minst de fire hovedmålene til NHH Campus; bærekraftig, levende, verdiskapende og samlende.

Dette oversiktsbildet viser hvor på NHHs campus eksemplene i mulighetsstudien er hentet fra. Eksemplene er delt opp etter de tre arealkategoriene arbeidsplass-, undervisning- og fellesareal. En mer detaljert oversikt av eksempler kan leses i Vedlegg D.

5.2. Forslag til tiltak – arbeidsplassarealer for ansatte

I det følgende presenteres konkrete forslag til tiltak innen arealkategorien arbeidsplasser (for ansatte). Tiltakene er kun ment å gi støtte i beslutninger om konkret innsats, og punktlisten er verken obligatorisk eller uttømmende.

Tiltakene er hentet fra mulighetsstudiene som er gjennomført i campusutviklingsprosjektet og utredning av eksemplene på muligheter gjengitt i kapittel 5.

Forslag til tiltak:

- Innlemme korridorer i arbeidssoner der det er hensiktsmessig. Dette forventes å gi mer plass til et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept.
- Sosiale soner/sofagrupper i enkelte kontorlandskap kan være et forstyrrende og plasskrevende element, og kan fjernes eller flyttes til de separate sosiale sonene.
- Forbedre lydteetting på eksisterende stillerom/telefonrom.
- Gjøre om enkelte cellekontorer til mindre landskap med 4-6 arbeidsstasjoner. Dette krever at det også finnes støtterom (multirom i umiddelbar nærhet) som fungerer for konsentrasjonsarbeid. Se et mulig eksempel på ombygget areal i sentralblokken i eksempellbanken (kap. 5).
- For å skape mer arealeffektive og fleksible arbeidsplasser med rom for samhandling, kan antallet cellekontorer reduseres til fordel for større landskaper. Dette krever at det også finnes støtterom (multirom i umiddelbar nærhet) for konsentrasjon, slik som eksempel fra ombygget areal i sentralblokken. Dette vil gi høyere arealutnyttelse kun der bygningskroppen har en slik form at man kan utnytte dybden bedre for arbeidsplass enn dagens oppdeling. Det gjelder f.eks i Nybygget.
- For å sikre en god arbeidshverdag, kan det også settes av mer plass til støttefunksjoner som miljørom/multirom, møterom og sosiale soner. Det vil da være mulig å implementere en plassbesparende aktivitetsbasert løsning.
- Skjerme noen av stillerommene for innsyn f.eks. for amning, eller fortrolige samtaler.

29

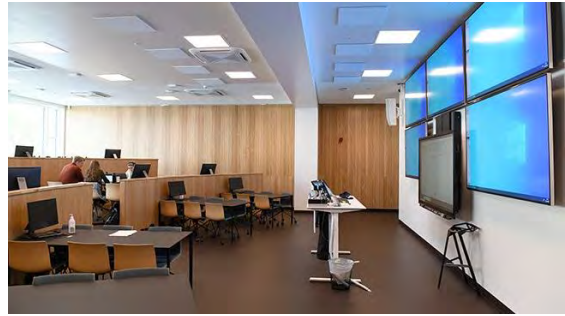
5.2. Forslag til tiltak - undervisningsareal

I det følgende presenteres konkrete forslag til tiltak innen arealkategorien undervisningsareal. Tiltakene er kun ment å gi støtte i beslutninger om konkret innsats, og punktlisten er verken obligatorisk eller uttømmende.

Tiltakene er hentet fra mulighetsstudiene som er gjennomført i campusutviklingsprosjektet og utredning av eksemplene på muligheter gjengitt i kapittel 5.

Forslag til tiltak:

- Etablere systemer for deling av informasjon via skjerm.
- Møblere med mindre bord i gruppearbeidssoner. De vil kunne settes sammen for å tilrettelegge for grupper av ulike størrelser, og dermed optimalisere kapasitet.
- Se på muligheter for oppdeling av auditorium for bedre utnyttelse og funksjonalitet.
- Undersøke bruken av undervisningsaler, og se om det kan gjøres organisatoriske bruksendringer som øker bruksfrekvens.
- Etablere flere undervisnings rom etter Harvard-malen.
- Kartlegge teknologibehov blant undervisere med vekt på fremtidsutvikling og sikre tilpasninger. Vurderer manuelle tavler som supplement til digitale.

5.2. Forslag til tiltak - fellesarealer, inkl. studentarbeidsplasser

I det følgende presenteres konkrete forslag til tiltak innen arealkategorien fellesarealer. Arealkategorien omfatter studentarbeidsplassene ved NHH, herunder lesesaler og gruppearbeidsplasser. Tiltakene er kun ment å gi støtte i beslutninger om konkret innsats, og punktlisten er verken obligatorisk eller uttømmende.

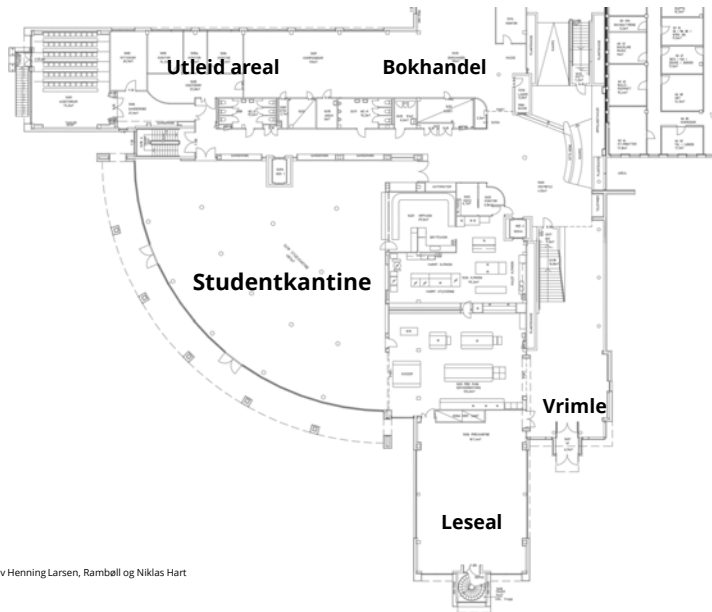
Tiltakene er hentet fra mulighetsstudiene som er gjennomført i campusutviklingsprosjektet og utredning av eksemplene på muligheter gjengitt i kapittel 5.

Forslag til tiltak:

- Ha en tydelig soneinndeling for individuelt arbeid og gruppearbeid, for å legge til rette for flere typer arbeidsplasser for studentene.
- Tilrettelegge for flere arbeidsplasser som egner seg for gruppearbeid, med romslige bord
- Mer flyttbar, variert og fleksibel møblering kan tilrettelegge for variert bruk på dag- og kveldstid.
- Behagelige sittegrupper, planter og farger kan skape opplevelse av hygge og trivsel i fellesarealer.
- Sikre skjerming mot støy mellom fellesarealer og arbeidssoner.
- Skape en inviterende og representativ inngangssone til Campus.
- Justere romstørrelser eller bruk der de ikke er gunstige for nåværende bruk.
- Se på mulighet for å benytte mer av gangarealer. Disse sonene fungerer som møteplasser for studenter, og kunne derfor vært møblert med oppholds- og arbeidsplasser for studentene, som for eksempel sittebåser som allerede er etablert flere steder på campus
- Uteområdene kan ved enkle grep gjøres mer tilgjengelig. Ved å legge treverk i trappetrinn og på murer, kan disse brukes til sitteplasser.
- Uteområder mellom bebyggelse kan møbleres ytterligere for bruk til pauser og for å skape attraktive oppholdsrom ute på campus. Planter og trær kan bidra til en bedre opplevelse, i uterom, og skape visuell kontakt med natur fra innsiden, med mulighet for en biofilisk designløsning
- Etablere grønne fasader og tak, som vil kunne bidra til bedre naturmangfold, og gi opplevelsesverdi og gode oppholdssoner for studenter og ansatte. Takhager kan gi produksjon av råvarer til kantine.
- Grønne tak/fasader kan i tillegg bidra til å regulere temperaturen i bygg og gi et redusert behov for oppvarming og/eller kjøling. Dette er spesielt relevant for bygg med dårlig isolasjon. Grønne tak/fasader kan også kombineres med energiproduksjon fra solceller.

5.3. Presentasjon av muligheter (dypdykk, utvalgt areal)

Studentkantine og vrimleareal

Bilder i denne delen: av Henning Larsen, Rambøll og Niklas Hart

32

Dagens situasjon

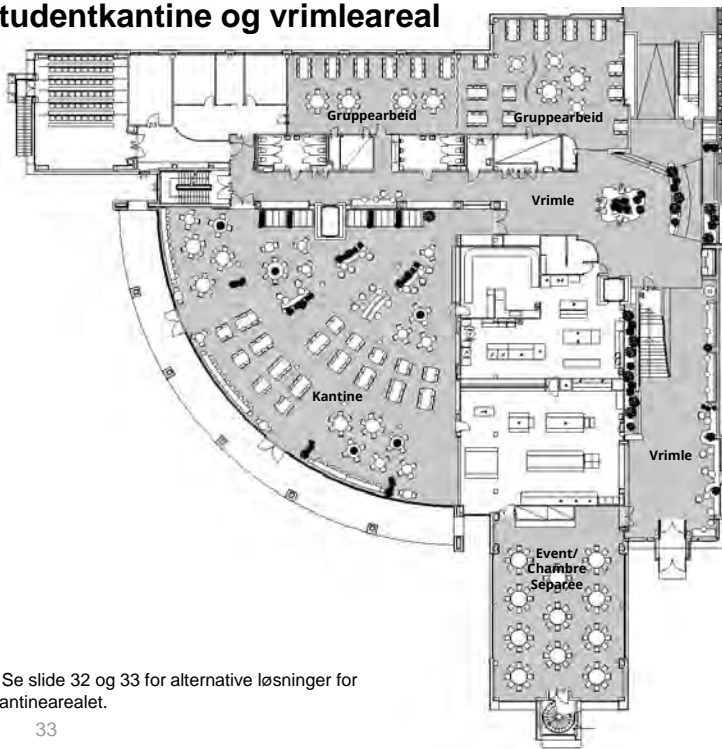
Studentkantin, lesesalen og det omkringliggende vrimlearealet er en viktig del av studentenes hverdag på campus. I dag oppleves kantinen av brukerne som mørk og lite hyggelig å oppholde seg i. Vrimlesonene er store og åpne, men med lite møblering egnet for flerbruk.

Antall sitteplasser nåværende løsning:
 Kantine: 300
 Leseal: 60
 Vrimleareal: 26

Mulighetsstudie 1

Studentkantine og vrimleareal

* Se slide 32 og 33 for alternative løsninger for kantinearealet.

33

Fra ensidig bruk til mangfoldig arena med fleksibilitet og høy bruksfrekvens

Mulighetsstudien viser et forslag til løsning med en kantine med variert møblering, som sammen med god belysning vil kunne bidra til at arealet vil bli mer attraktivt, både på dag og kveldstid og bidrar til å gi større muligheter for flerbruk. Den tidligere ansattkantine er i dette eksempelet møblert til en formell middag. All møblering er flyttbar, noe som gir mulighet for flerbruk i begge arealene, både separat og samlet.

Vrimlesone er også her møblert med mange ulike typer sitteplasser med ulik grad av skjerming.

Bokhandel og deler av utleid areal er gjort om til gruppearbeidsrom med foldevegg, som gir ekstra fleksibilitet. Rommet kan også brukes til undervisningsrom eller lesesal.

Antall sitteplasser :

Kantine: 255

Lesesal/Event: 66

Lesesal/Gr.arb.: 144

Vrimlesoner: 36

Støtter opp under følgende av NHHs hovedmål for campus og strategiske grep:

Bærekraft

Bygg og materialer

Levende

Campus-tilgjengelighet

Tilrettelegging for aktivitet

Samlende

Felles kultur

Samlende studentmiljø

Tilhørighet og stolthet

Studentkantine og vrimleareal

Skape en fleksibel møteplass

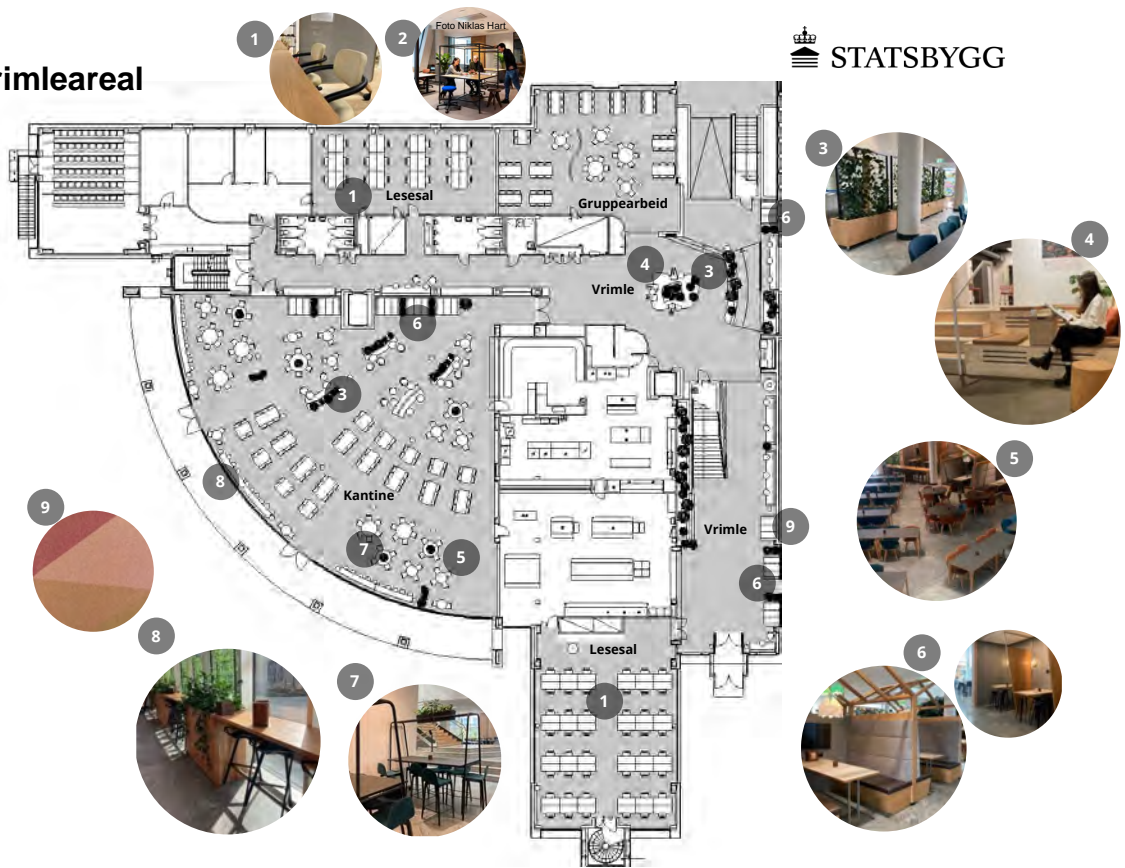
Variert møblering i kantine for å tilrettelegge for bruk utenom lunsjtid.

Flyttbare møbler og plantekasser skaper vertikal soneinndeling og fleksibilitet/mulighet for flerbruk.

Sitteplasser for kortere opphold og uformelle møter skaper liv i rommet.

Funksjoner og innhold:

1. Tradisjonell lesesal
2. Varierte gruppearbeidsplasser
3. Sonedelende planter - opplevelsesverdi
4. Sitteatrium med skjermende planter
5. Variert og komfortabel kantinemøblering
6. Sittebåser med varierende grad av skjerming
7. Eksempel på flyttbar møblering med mulighet for flerbruk
8. Høybord med utsikt mot havet
9. Vegghegte dekorative lydabsorbenter

Studentkantine

Løsningsforslag 2 Antall sitteplasser: 209 + 58 i skjermet området

En fleksibel møteplass

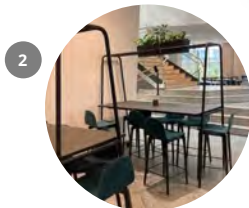
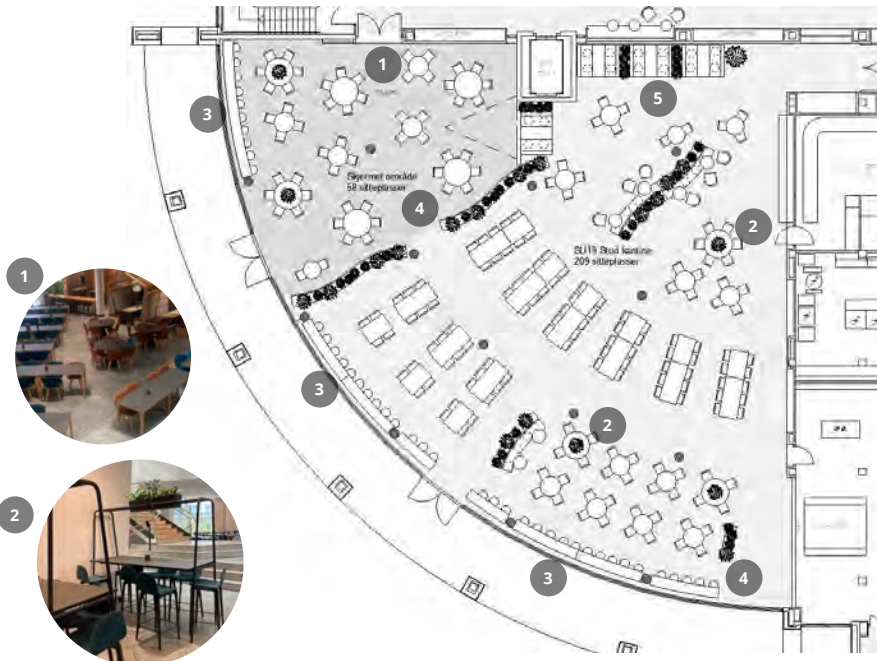
Variert møblering for å tilrettelegge for bruk utenom lunsjtid.

Flyttbare romdelere og plante-kasser for å skape soneinndeling, som vil skape et lunere uttrykk.

Flyttbare møbler, slik at møblering kan tilpasses til rommets bruk.

Beskrivelse

1. Variert møblering som skaper soner
2. Flyttbare bord og benker med planter for å skape horisontal soneinndeling og visuell kontakt med natur
3. Høye bord ved vindu mot havet. Kan også flyttes og brukes ved arrangementer som karrieredag osv.
4. Plantekasser som skjermende elementer. Kan også brukes som soneinndelere ved arrangementer.
5. Sittebåser

Studentkantine

En fleksibel møteplass

Variert møblering for å tilrettelegge for bruk utenom lunsjtid.

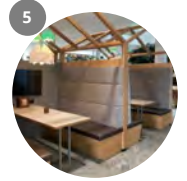
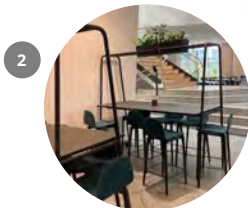
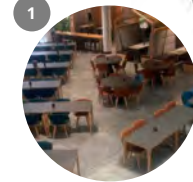
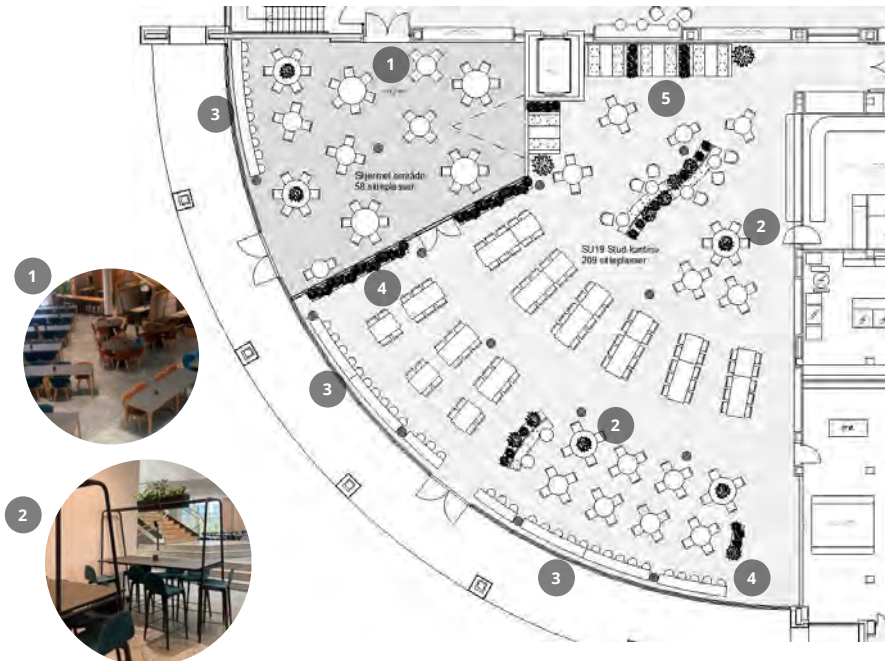
Flyttbare romdelere og plante-kasser for å skape soneinndeling, som vil skape et lunere uttrykk.

Flyttbare møbler, slik at møblering kan tilpasses til rommets bruk.

Beskrivelse

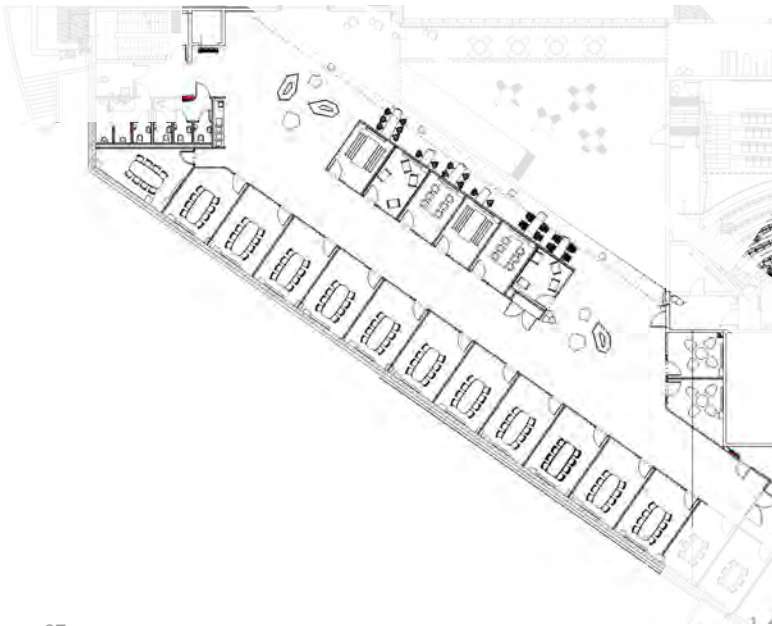
1. Variert møblering som skaper soner
2. Flyttbare bord og benker med planter for å skape horisontal soneinndeling og visuell kontakt med natur
3. Høye bord ved vindu mot havet. Kan også flyttes og brukes ved arrangementer som karrieredag osv.
4. Plantekasser som skjermende elementer. Kan også brukes som soneinndelere ved arrangementer.
5. Lette sittebåser.

Løsningsforslag 3 Antall sitteplasser: 209 + 58 i skjermet området med glassvegger

Mulighetsstudie 2

Grupperom og studentarbeidsplasser

Dagens situasjon

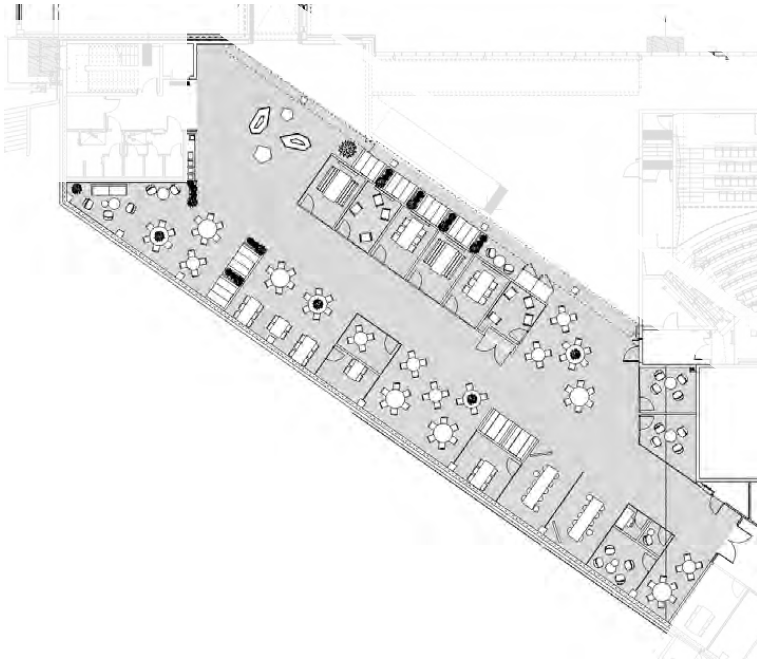
Rommene oppleves som for store for grupper på et par studenter. Det er i dag sitteplasser for 178 personer, men plassene utnyttes sjelden fullt ut og benyttes oftest av et par studenter av gangen. Grupperommene totalt sett er derfor overdimensjonerte til sitt formål og er lite arealeffektivt.

Fra intervjuprosessen fremkommer det ønske om flere arbeidsplasser til gruppebasert arbeid fra studentenes side.

Antall sitteplasser nåværende løsning:
178

Grupperom og studentarbeidsplasser

Fra store grupperom til mangfoldig arena med fleksibilitet og valgmuligheter

Mulighetsstudien viser et forslag til hva man vil kunne oppnå ved å åpne opp noen av de nåværende grupperommene. I denne løsningen blir de fleste grupperommene langs ytterveggen åpnet opp, og det blir etablert mindre grupperom og åpne samarbeidszoner. Løsningen legger til rette for mer variasjon, og gir plass til ulike former for gruppearbeid og ulike gruppestørrelser.

Antall sitteplasser ny løsning: 225

Forventet økning i kapasitet: 26 %

Støtter opp under følgende av NHHs hovedmål for campus og strategiske grep:

Verdiskapende

Fysisk lærings- og forskningsmiljø

Levende

Campus-tilgjengelighet

Funksjonelle undervisningsrom

Tilrettelegging for aktivitet

Samlende

Samlende studentmiljø

Grupperom og studentarbeidsplasser

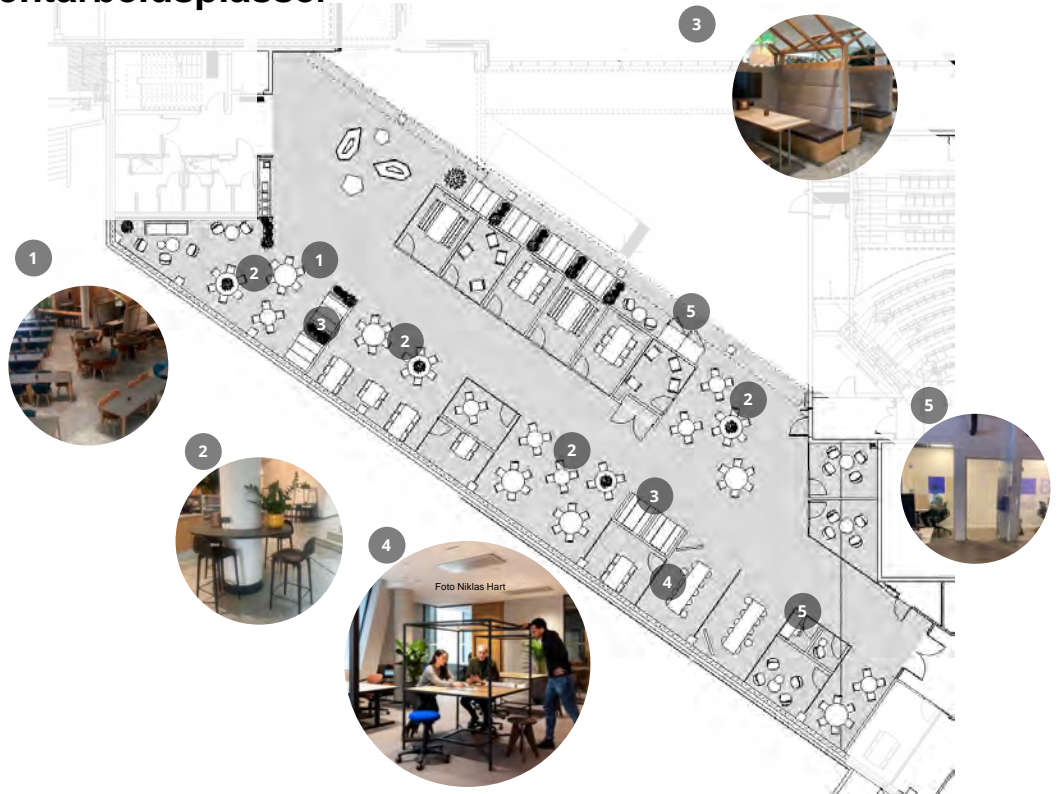
Aktive studentarbeidsplasser

Sonen legger til rette for variert bruk. De mindre eksisterende grupperommene er bevart, mens de større er åpnet opp, eller delt opp i mindre rom.

De åpne sonene er oppdelt av mindre grupperom eller multirom.

Funksjoner og innhold:

1. Sosial- og arbeidssone
2. Høye bord med planter
3. Båser
4. Åpne gruppearbeidssoner
5. Små multirom og Podder

5.4 Leseveileder, øvrige eksempler:

Eksempelene i dette kapitlet kan leses på følgende måte:

Plassering: Viser hvor på NHH campus-eksempleet befinner seg. I noen tilfeller vises dette flere steder på campus, f.eks. hva gjelder eksempleet som omhandler uteområder.

Kapasitet: Beskriver enten antall sitteplasser i en bestemt sone, eller antall m2.

Nåværende situasjon: Beskrivelsen er basert på befaringer foretatt i Mai 2022 og Januar 2023, innspill fra NHH, samt informasjon som har fremkommet i intervjuer med brukere (studenter og ansatte).

Bilder i svart-hvitt viser nåværende situasjon.

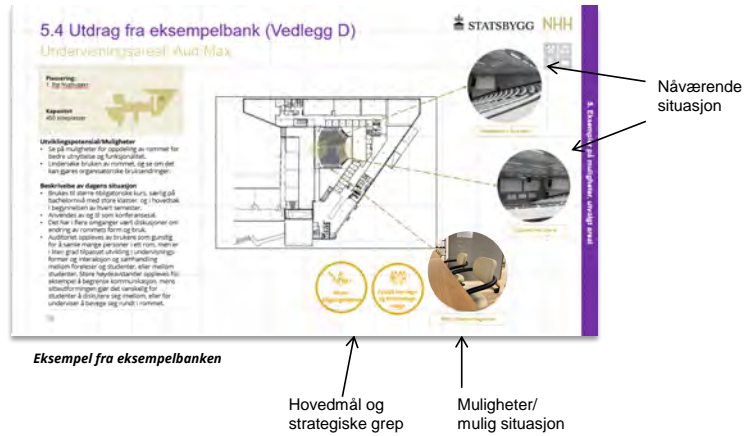
**Utviklingspotensial/
Muligheter:**

I denne posten foreslår vi muligheter for å forbedre arealene basert på utfordringer i nåværende situasjon.

Inspirasjonsbilder som illustrerer muligheter er vist i farge.

Hovedmål- og strategiske grep:

Hovedmål og strategiske grep for campusutvikling ved NHH som er relevante for de ulike eksemplene er sistert i fargede bobler under hvert eksempel.

5.4 Utdrag fra eksempelbank (Vedlegg D)
Undervisningsareal, Aud Max

Plassering: [Map]

Kapasitet: [Text]

Utviklingspotensial/Muligheter:

- Se på muligheter for utbygging av rommer for andre aktiviteter og funksjoner.
- Undersøke bruk av rommet, og se om det kan gi nye organisatoriske muligheter.

Beskrivelse av dagens situasjon:

- Brukes til større utgavekurs, særlig på høsten og våren.
- Begrenset av hvert semester.
- Avbrudd av og til store konferanser.
- Det har flere ganger vært diskusjoner om å endre av rommet, f.eks. til:
- Auditorium, som er i stort rom, men er lite godt tilpasset til store konferanser.
- Rom for interaksjon og samarbeid mellom foreleser og studenter, eller studenter.
- Store høyttalere brukes til å lytte til forelesninger, men situasjonen gjør det vanskelig for studenter å diskutere og snakke, eller for foreleseren å se og høre rundt i rommet.

Eksempel fra eksempelbanken

Hovedmål og strategiske grep

Muligheter/mulig situasjon

Nåværende situasjon

Nåværende situasjon

5.5 Utdrag fra eksempelbank (Vedlegg D)

Undervisningsareal: Aud Max

Plassering:
1. Etg Nygbygget

Kapasitet
450 sitteplasser

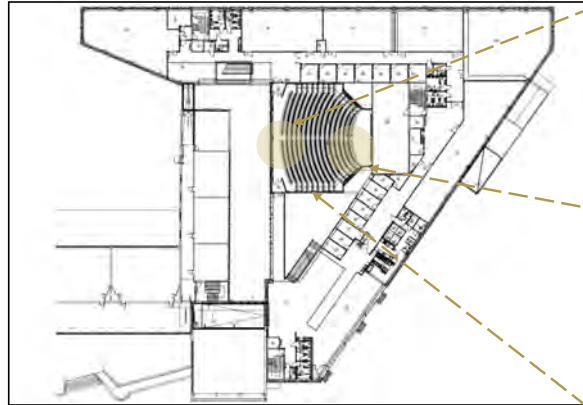

Utviklingspotensial/Muligheter

- Se på muligheter for oppdeling av rommet for bedre utnyttelse og funksjonalitet.
- Undersøke bruken av rommet, og se om det kan gjøres organisatoriske bruksendringer.

Beskrivelse av dagens situasjon

- Brukes til større obligatoriske kurs, særlig på bachelornivå med store klasser, og i hovedsak i begynnelsen av hvert semester.
- Anvendes av og til som konferansesal.
- Det har i flere omganger vært diskusjoner om endring av rommets form og bruk.
- Auditoriet oppleves av brukere som gunstig for å samle mange personer i ett rom, men er i liten grad tilpasset utvikling i undervisningsformer og interaksjon og samhandling mellom foreleser og studenter, eller mellom studenter. Store høydeavstander oppleves for eksempel å begrense kommunikasjon, mens sitteutformingen gjør det vanskelig for studenter å diskutere seg imellom, eller for underviser å bevege seg rundt i rommet.

Sitteplasser i Aud Max

Oppsett ved scene

Flatt undervisningsareal

Undervisningsareal: Harvard-rom

Plassering:

1. etg Hovedbygget

Kapasitet

1 stk med 72 plasser
1 stk med 56 plasser

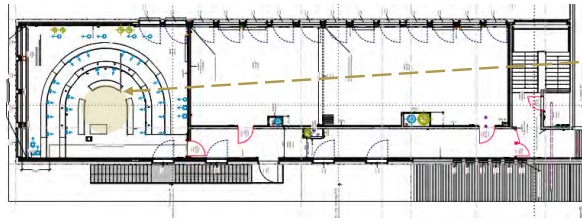

Utviklingspotensial/Muligheter

- Etablere flere rom av denne typen undervisningsrom. Se på trinnhøyde.
- Se på bruksmuligheter utenom undervisning.
- Kartlegge teknologibehov blant undervisere med vekt på fremtidsutvikling og sikre tilpasninger. Vurdere manuelle tavler som supplement til digitale.

Beskrivelse av dagens situasjon

- Undervisningsrom der studentene sitter i en U-form rundt underviser. I dag er det 2 Harvard-rom på NHHs campus.
- Trekkes frem som populære rom blant undervisere og studenter, fordi formen gir rom for samhandling og diskusjoner.
- Noen opplever at disse rommene har litt for høy trinnforskjell, og utfordringer med de tekniske løsningene.
- Digitale hjelpemidler på disse rommene oppleves av flere undervisere å være lite brukervennlige og «høyt teknologiske»

Sitteplasser i U-form

Undervisningsareal: Rom med flatt gulv

Plassering:

F.eks. i 1 etg. av Hovedbygget

Kapasitet

Varies med romstørrelse

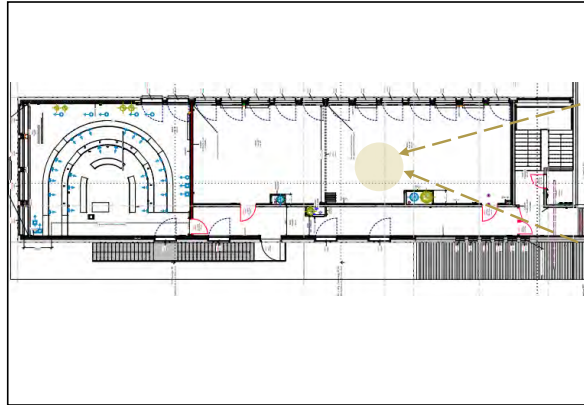

Utviklingspotensial/Muligheter

- Etablere flere av denne typen undervisningsrom. Rom som kan deles opp etter behov sikrer også fleksibilitet.
- Brukes som lesesal/ flerbruk/ gruppearbeidsrom utenom undervisningstid
- Viktig å sikre optimal tilrettelegging av teknologi for fleksibelt bruk, f.eks. strømuttak/stikkontakter.

Beskrivelse av dagens situasjon

- Utformet som klassisk klasserom, med løse stoler og pulter som kan flyttes og oppstilles etter behov.
- To av rommene kan deles på midten etter behov, noe som gir økt fleksibilitet når det gjelder kapasitetsbehov.
- Opplevs som funksjonelle og praktiske, og er populære blant studenter og undervisere.

Flatt undervisningsrom

Flatt undervisningsrom

Arbeidsarealer for ansatte: Sone 1, Hovedbygg

Plassering:
I underetasjen av
Hovedbygget.

Kapasitet
11 arbeidsplasser

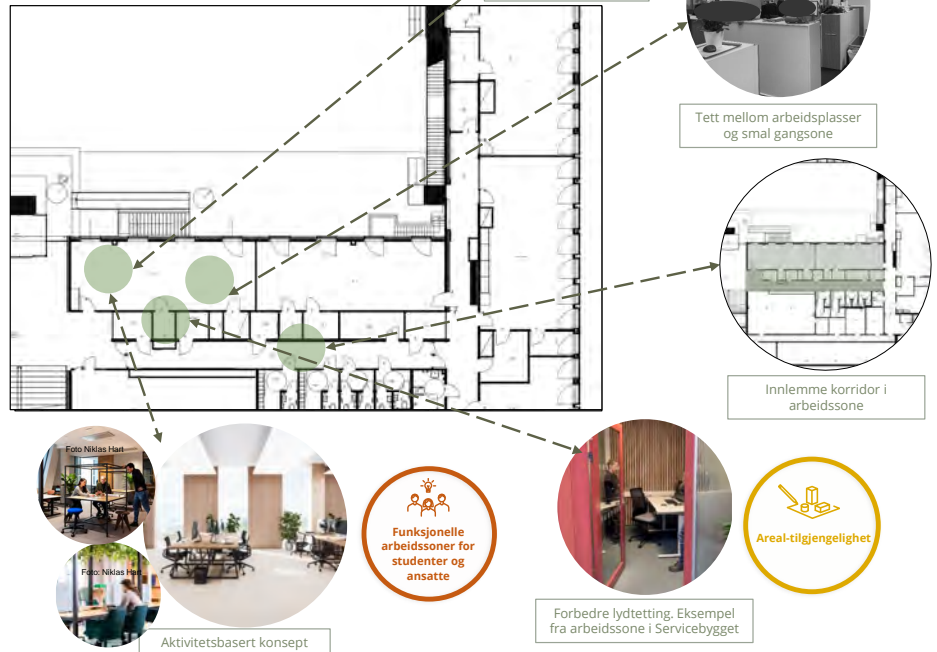

Utviklingspotensial/Muligheter

- Innlemme korridor i arbeidssonen, som vil gi mer plass til et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept.
- Forbedre lydsetting på eksisterende stillerom/telefonrom.

Beskrivelse av dagens situasjon

- Opplevs som trangt. Har lav takhøyde og mange arbeidsplasser med høye sideskjermer som hindrer innslipp av dagslys. Overlys hjelper noe når det gjelder dagslys.
- Det er utfordringer med dårlig lydisolering av små stillerom/telefonrom i umiddelbar nærhet av kontorplasser i åpne landskap. Det oppleves å være støy og lydlekasje mot arbeidssone og korridor. Noen stillerom/telefonrom er derfor blitt stengt, eller anvendes som kontorer.
- Enkelte åpne landskap oppleves som for trange og ansatte plages av støy i landskapet

Arbeidsplassarealer for ansatte: Sone i Servicebygget

Plassering:
2.Etg Servicebygget

Kapasitet
15 arbeidsplasser

Utviklingspotensial/Muligheter

- Legge inn flere typer arbeidsplasskonsept i en slik løsning underdekning, og dermed også legge til rette for fleksibilitet med tanke på variasjon i antall ansatte.

Beskrivelse av dagens situasjon

- Fremhevet som en av de mest velfungerende arbeidssonene på NHH.
- Består av 14 arbeidsplasser i åpent landskap, 1 arbeidsplass på kontor, adskilt sosial sone, og fire miljørom/stillerom for konsentrert arbeid.
- Opplevs som romslig og lyst, med vinduer på begge sider av lokalet, og god himlingshøyde.
- Har sosial sone i nærheten, men adskilt fra selve arbeidssonen

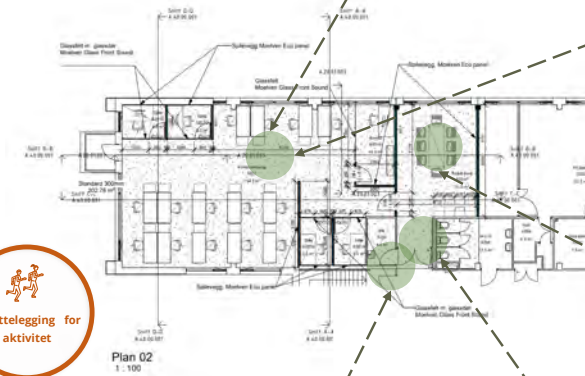
Aktivitetsbasert arbeidsplass

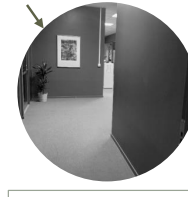
Landskap

Adskilt sosial sone

Lydtett, romslig miljørom

Inngang: oppdeling av soner

Arbeidsplassarealer for ansatte: Sone i Høyblokken

Plassering:

I 2-9. Etg. av Høyblokken

Kapasitet

Ikke telt plasser

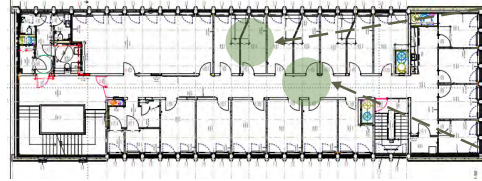
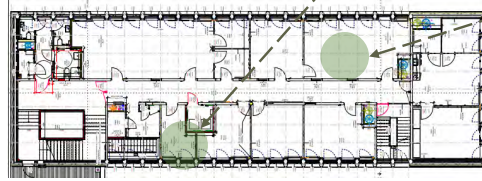

Utviklingspotensial/Muligheter

- For å skape mer arealeffektive og fleksible arbeidsplasser med rom for samhandling, kan antallet cellekontorer reduseres til fordel for romsligere åpne landskap. Korridorer kan også innlemmes i arbeidsarealet der det er mulig
- For å sikre en god arbeidshverdag, kan det settes av mer plass til støttefunksjoner som miljørom/multirom, møterom og sosiale soner. Det vil da være mulig å implementere en plassbesparende aktivitetsbasert løsning.
- Vurdere mulighet for dører med innsynsfunksjon

Beskrivelse av dagens situasjon

- Det er ulik planløsning i etasjene i Høyblokken. Noen har kun arbeidsplasser, mens andre har sosiale soner og/eller møterom i tillegg til arbeidssoner.
- Brukere har påpekt at åpne landskap i blokken oppleves som trange, og at det mangler møterom i umiddelbar nærhet til arbeidsplass.
- I enkelte etasjer oppleves kontorlandskapet å gi en følelse av isolasjon pga. stengte dører uten mulighet til å se inn.

Eksempler: 2. etg. (øverst) og 3. etg. (nederst). Bildet viser ulike planløsninger for etasjene.

Grupperom

Åpent landskap

Cellekontor med skråvegg

Areal-tilgjengelighet

Funksjonelle arbeidssoner for studenter og ansatte

Foto: Niklas Hart

Foto: Niklas Hart

Aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept

Fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser: Grupperom i Nybygget

Plassering:
U. Etg Nybygget

Kapasitet:
178 plasser

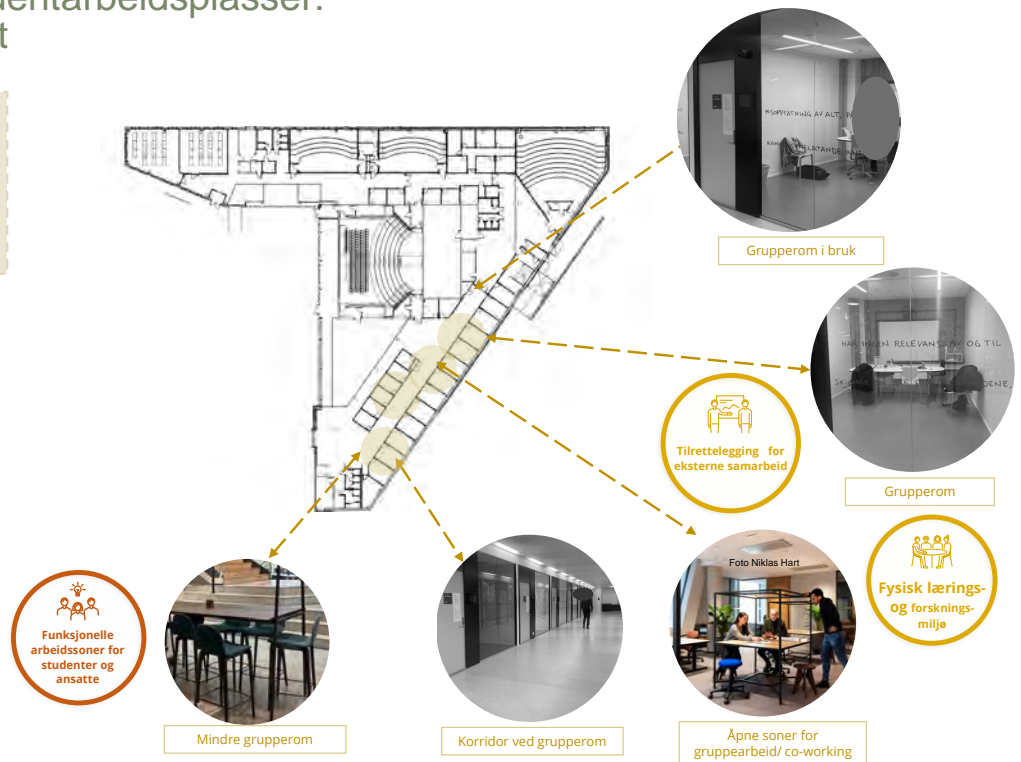

Utviklingspotensial/muligheter

- En mer variert planløsning som gir rom for ulike arbeidsformer, f.eks co-working sone eller åpne rom for gruppearbeid. Beholde grupperom, men dele opp for å få rom med mer passende størrelse.
- Se på mulighet for å benytte mer av gangarealet.

Beskrivelse av nåværende situasjon

- Opplevs som for store for grupper på et par studenter, men benyttes ofte av et par studenter av gangen. Grupperommene totalt sett er derfor overdimensjonerte til sitt formål.

Fellesarealer inkl. studentarbeidsplasser: Studentkantine, lesesal og vrimleareal

Plassering:
U. Etg Servicebygget

Kapasitet
Kantine: 300
Lesesal: 60
Vrimleareal: 26

Utviklingspotensial/Muligheter

- Vrimlearealet har mye uutnyttet plass. Mulighet for å åpne opp mellom soner, og for skape møteplasser og arbeidsplasser mellom undervisning.
- Mer flyttbar, variert og fleksibel møblering kan tilrettelegges for variert bruk på dag- og kveldstid.
- Behagelige sittegrupper, planter og farger kan skape opplevelse av hygge og trivsel

Beskrivelse av nåværende situasjon

- Åpent vrimleareal utenfor kantine er lite brukt på grunn av utformingen, med flere ulike gulvhøyder
- Studentkantine oppleves av brukerne som mørk, kald og lite hyggelig å oppholde seg i.
- Arealet benyttes til mange formål, som f.eks. ved større arrangementer eller karrieredag.
- Tidligere separat personalkantine omgjort til lesesal for studenter
- De finnes uteområder i direkte tilknytning til kantine, men er umøblert og lite brukt.

Vrimleareal

Møteplasser og arbeidsplasser

Bygg og materialer

Campus-tilgjengelighet

Tilrettelegging for aktivitet

Studentkantine

Fleksibel og variert møblering

Tilhørighet og stolthet

Samlende studentmiljø

Felles kultur

Lesesal

Uteområder

Plassering:
Ved studentkantinen, mellom
Hovedbygg og Nybygg,
Rundt Hovedbygg

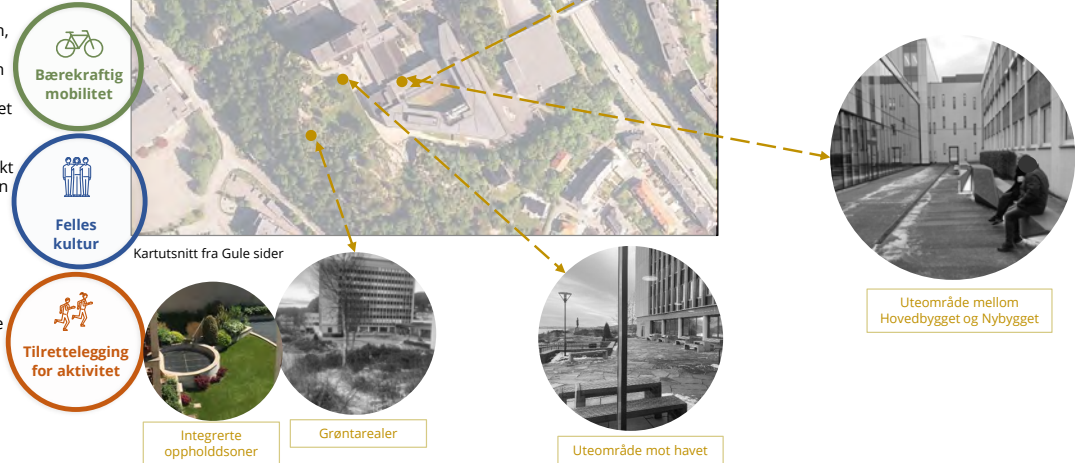

Utviklingspotensial/Muligheter

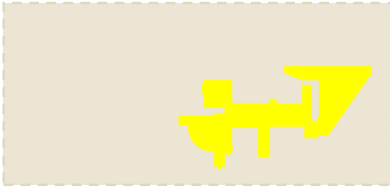
- Uteområdet kan ved enkle grep gjøres mer tilgjengelig. Ved å legge treverk i trappetrinn, kan trappen brukes til sitteplasser. Uteplassen kan også utvides, og gjøres til en del av kantinen.
- Uteområde mellom Hovedbygget og Nybygget kan møbleres ytterligere for bruk til pauser. Planter og trær kan bidra til en bedre opplevelse, i uterom, og skape visuell kontakt med natur fra innsiden, med mulighet for en biofilisk designløsning.
- Mer attraktive og praktiske løsninger for sykkelparkering

Beskrivelse av dagens situasjon

- Varierende bruk av uteområder.
- Også varierende grad av møblering i de ulike uteområdene. Noen ligger i direkte tilknytning til byggene

Tak og fasader

Utviklingspotensial/Muligheter

- Produksjon av energi
- Grønne tak
- Se på mulighet for å etablere takhager til produksjon av råvarer til kantine.
- Produsere energi ved hjelp av solcellepaneler på fasade
- Grønne fasader som bidrar til bedre naturmangfold.

Beskrivelse av dagens situasjon

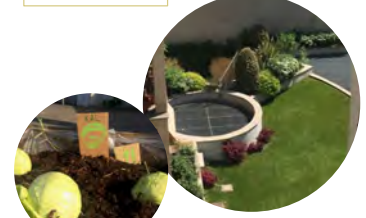
- Tak og fasader ikke benyttet til produksjon av energi, eller som grønne tak.

Takterrasse

Økologi

Energibruk

Energiproduksjon

Grønne fasader

Takterrasse

6. Utvikling av NHH-tomten

6.1 Eksisterende situasjon

Muligheter for utbygging

Utbygging av eksisterende grønt areal i sør og vest

Det er ingen fordeler med utbygging i dette området.

Ulemper med utbygging:

- Regulert grønt og reduksjon av eksisterende grøntareal.
- Lang avstand til offentlig transport.
- Lang avstand til resten av campus.
- Bratt terreng

Utbygging av Jægerbakken og eksisterende grøntarealer i nærheten

Fordeler med utbygging:

- Nærhet til Nybygget
- Delvis regulert for utbygging
- Avstand til eksisterende verneverdige campusbygg
- Eventuell utbygging er mer egnet til boligformål. U3 er regulert til bolig for personale eller andre med tilknytning til høyskolen.

Ulemper med utbygging:

- Reduksjon av grøntarealet
- Et stort volum i nærhet til boligene i sør er ikke til fordel
- Lang avstand til offentlig transport
- Delvis regulert grøntområde

I den gjeldende reguleringsplanen er det regulert parkering i 4 områder over bakken (P1, P2, P3 og P4). Det er i disse områdene at det foreslås fremtidig utbygging av campus.

Utbygging av eksisterende plass foran Hovedbygget

Fordeler med utbygging:

- Kort avstand til andre bygg på campus
- Kort avstand til offentlig transport og bybane

Ulemper med utbygging:

- Regulert som gatetun og grønt areal
- Reduksjon av eksisterende grøntareal
- I konflikt med eksisterende varelevering

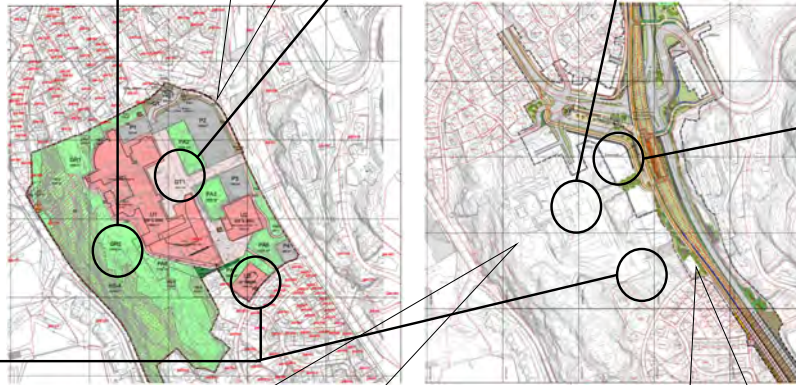
Utbygging ved siden av fremtidig bybanestopp

Fordeler med utbygging:

- Transformasjon av parkeringsområdet istedenfor utbygging av eksisterende grønt areal. Dette er i tråd med grønn strategi for Bergen kommune og bærekraftsmålene til NHH.
- Nytt "ansikt" til NHH. Synlig inngang til campus.
- Rett ved siden av bybanestopp
- Fungerer som støyskjerm til campus
- Gir plass til verneverdige campusbygg.
- Bevaring av plassen foran Hovedbygget. Plassen kan bli "hjerter" av campus etter og et mer aktivt uteareal.
- Siktlinjene kan bevares/forsterkes med åpninger i nord og fra bybanestoppen.
- Kan bygges ut i faser.
- Plasseringen gir mulighet som sambruk og utleie

Ulemper med utbygging:

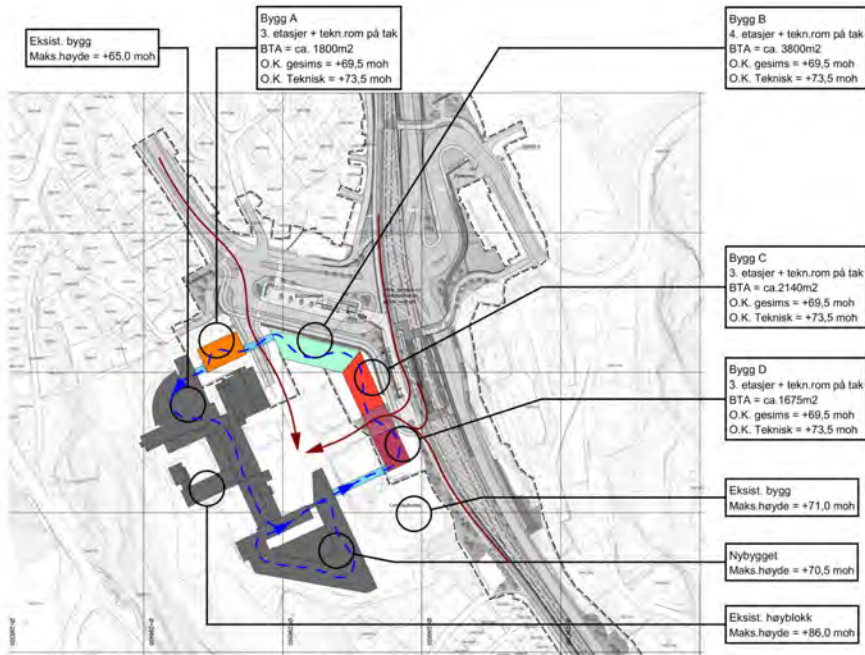
- Relativ lang avstand til Nybygget
- Usikkert om det blir endringer ifm. bybanen
- Bygge- og anleggsområdet under bygging av Bybanen
- Behov for omregulering
- På grunn av tilgjengelig plass kan ikke volumene være så kompakt.

På plankartet til bybanen er områdene P1, P2 og P3 regulert som midlertidig bygge- og anleggsområder. Dagens parkingsplasser kommer til å forsvinne under utbygging av bybanen.

Sørøst fra campus er det regulert inntil 16 parkeringsplasser i området til P4.

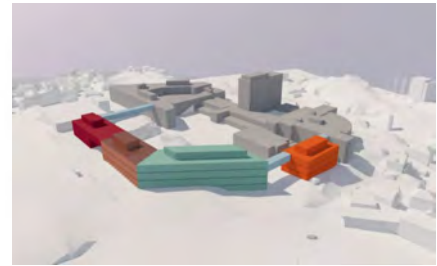
6.2 Forslag til fremtidig utbygging

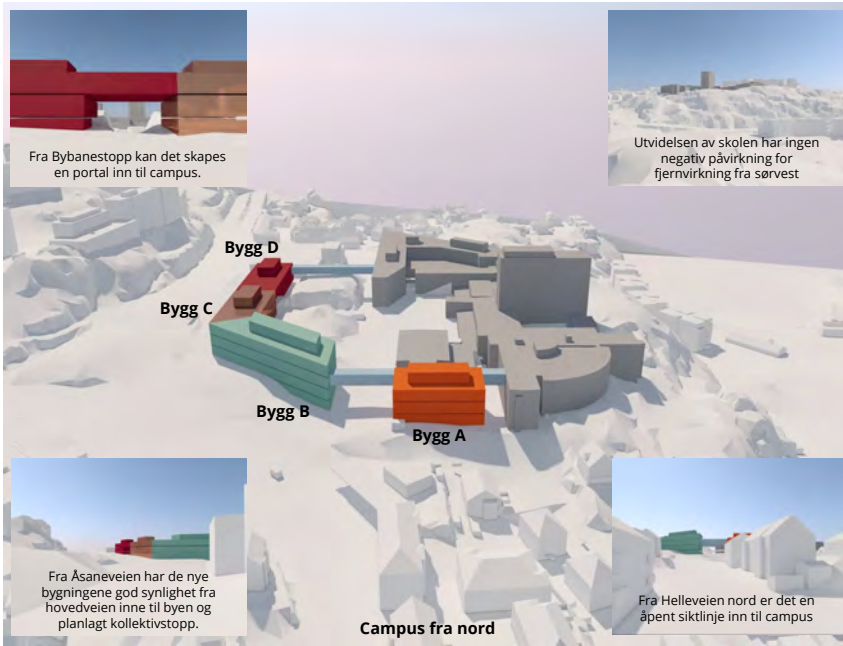
Totalareal nybygg BTA = 9415m² (inkl. ikke broene)

Vurdering av muligheter og anbefalte tiltak:

- De nye bygningene plasseres på de eksisterende parkeringsarealene. Den grønne kollen mellom dagens parkering og plassen foran Hovedbygget beholdes. (*bærekraft*)
- Bruttoetasjehøyden i volumstudien gir rom for at bygningene kan bygges av massivtre (*bærekraft*).
- 4 bygg, koblet med bruer som kan bygges i 4 trinn.
- Plassering av bygg danner et sentralt uterom som kan bukes mer aktiv som en del av campus.
- Plasseringen av de nye bygninger er egnet til utleie i at de er plassert ved siden av Bybanestopp.
- Broforbindelser mellom de nye- og eksisterende bygg
- Plassering av bygg vil kreve omregulering
- I forslaget til utvidelse av campus kan det tenkes at parkering integreres i byggene. Bygg A og Bygg B er mest egnet til å ha parkering i kjeller eller 1. etasje. Nedgravde parkeringskjellere bør begrenses på grunn av hensyn til miljøet (CO₂ regnskap for NHH). Parkeringsmulighetene i byggene må undersøkes i mer detaljer sammen med videreutvikling av konseptet.

6.3 Illustrasjoner

Eksisterende parkeringsplass

Støtter opp under følgende av NHHs hovedmål for campus og strategiske grep:

Bærekraft

Levende

Verdiskapende

Samlende

EVENTUELT - MØTE 3/23

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03485-24

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
15.06.2023

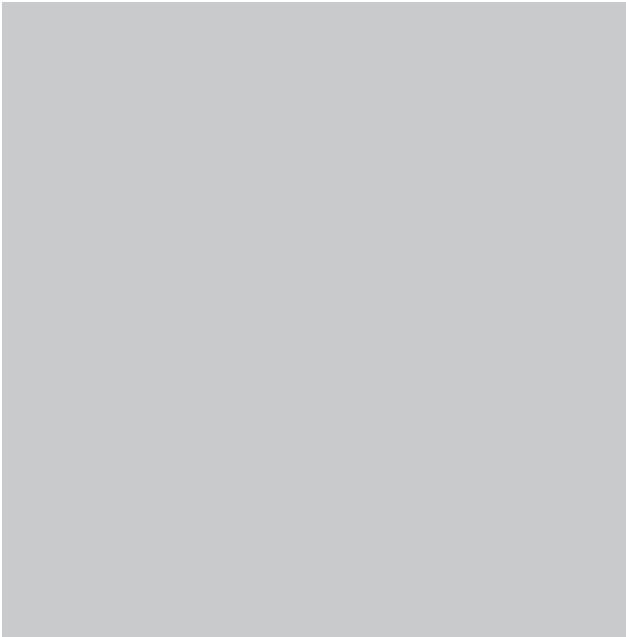
Utvalgsnr
33/23

Forslag til vedtak:

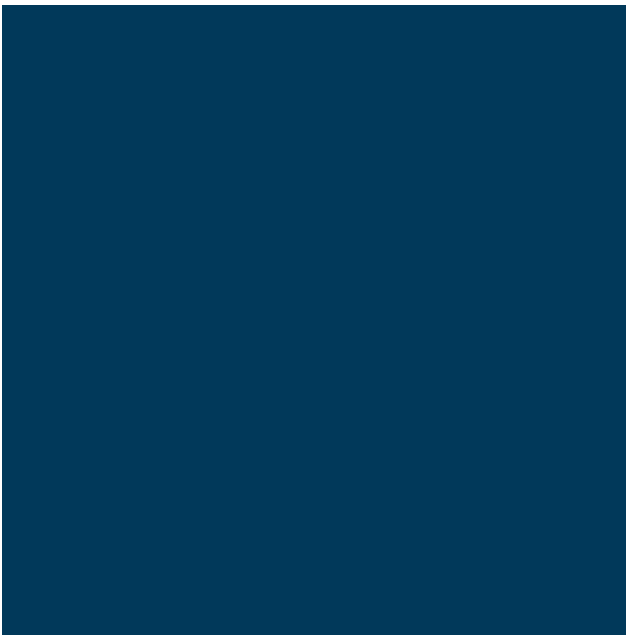
Vedtak i saker under Eventuelt behandles i møtet.

Årsrapport 2022

ARBEIDSMILJØUTVALGET

NHH

INNHold

ÅRSRAPPORT FRA ARBEIDSMILJØUTVALGET 2022	2
1. MEDLEMMER I AMU	2
2. MØTER	2
3. SAKER 2022	3
4. KORONAPANDEMIEN OG HJEMMEKONTOR	3
5. INKLUDERENDE ARBEIDSLIV	3
6. BEDRIFTSHELSETJENESTEN	4
7. VERNERUNDER	4
8. HMS HANDLINGSPLAN OG ÅRSPLAN FOR AMU	5
9. UØNSKEDE HENDELSER	5
10. CAMPUSUTVIKLINGSPLAN MED MER	5
11. TRENING I ARBEIDSTIDEN	6

ÅRSRAPPORT FRA ARBEIDSMILJØUTVALGET 2022

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) skal hvert år avgi rapport om arbeidet sitt til NHHs styrende organer og til arbeidstakernes organisasjoner. I rapporten skal det redegjøres for hvem som har deltatt i utvalget og hvilke saker som har vært aktuelle.

Rapporten presenteres på møte i AMUs 04.05.23.

1. MEDLEMMER I AMU

AMU har 10 faste medlemmer med tale-, forslags-, og stemmerett. Arbeidsgiver og arbeidstaker har fem representanter hver, og skifter på å lede utvalget. I tillegg har AMU et fast medlem fra bedriftshelsetjenesten med tale- og forslagsrett. HR-avdelingen har sekretærfunksjon for utvalget. I 2022 var arbeidsgiver leder for utvalget.

Medlemmer på arbeidsgiversiden:

Björg Marit Eknes, direktør for organisasjon og virksomhetsstyring
Sylvi Larsen, fungerende HR-sjef
Eivind Drange, eiendomssjef
Beate Sandvei, leder ved Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon
Jarle Møen, leder ved Institutt for foretaksøkonomi

Medlemmer på arbeidstakersiden:

Jan Ubøe (hovedverneombud)
Sissel Jensen, Forskerforbundet
Charlotte Vårdal Rundhovde, Parat
Maj-Brit Iden, NTL
Jostein Farestveit, Akademikerne

Bedriftshelsetjenesten:

Tone Tharaldsen, bedriftsfysioterapeut ved Falck helse (tidligere AktiMed)

Protokollfører:

Marit Vinnes, rådgiver HR (vårsemesteret) og Line Haug Johannesen, juridisk rådgiver HR (høstsemesteret)

2. MØTER

AMU hadde fire møter i 2022.

3. SAKER 2022

I 2022 har AMU behandlet saker innenfor følgende områder:

- Koronapandemien og hjemmekontor
- Inkluderende arbeidsliv
- Bedriftshelsetjenesten (BHT)
- Vernerunder
- Uønskede hendelser
- Gjennomtrekk (Turnover)
- Campusutviklingsplan (CUP) med mer
- Trening i arbeidstiden

4. KORONAPANDEMIEN OG HJEMMEKONTOR

Håndteringen av koronapandemien var fortsatt et tema i første kvartal 2022. Da smitteverntiltakene ble avvirket kunne ansatte komme tilbake på jobb på campus. Samtidig ble det gitt mulighet til å jobbe på hjemmekontor i tiden frem til sommeren 2022.

I dialog mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte ble det utarbeidet egne retningslinjer for bruk av hjemmekontor for teknisk/administrativt ansatte. Her ble det åpnet opp for, ved behov, sporadisk bruk av hjemmekontor etter avtale med næreste leder. Ansatte har også mulighet til å avtale fast hjemmekontor inntil to dager i uke i inntil seks måneder av gangen. Retningslinjene trådte i kraft 01.08.22.

For vitenskapelig ansatte er forholdene knyttet til hjemmekontor/campuskontor uendret ift før pandemien.

5. INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) er forlenget, slik at den varer frem til utløpet av 2024. Avtalens overordnede mål er å redusere sykefravær og forebygge frafall fra arbeidslivet og på denne måten skape et bedre og mer inkluderende arbeidsliv for alle.

Det er to nasjonale mål for IA-avtalen:

- *«Sykefravær: Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årgjennomsnittet for 2018.*

Flere sektorer, bransjer og virksomheter har et lavt sykefravær. I disse bransjene og virksomhetene vil det kunne være et mål i seg selv å opprettholde det lave fraværet og fokusere innsatsen på forebyggende arbeidsmiljøarbeid og på å redusere frafall fra arbeidslivet.

- *Frafall: Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.*

Med frafall menes personer i yrkesaktiv alder som ikke kommer tilbake til arbeid etter fravær. Det er vanligvis langtidssykmeldte som går over på arbeidsavklaringspenger og etter hvert til uføretrygd, eller personer som går over til tidligpensjonering.»

NHH har i mange år hatt et vesentlig lavere sykefravær enn gjennomsnittet, og vår målsetting er således å videreføre det lave sykefraværet. NHH ønsker mangfold og et inkluderende arbeidsmiljø, og har videreført målsettingene med tett sykefraværsoppfølging og tilrettelegging for personer med redusert funksjonsevne.

I 2022 har AMU uttrykt ønske om at det rapporteres mer utfyllende informasjon knyttet til sykefravær. AMU ønsker å se utviklingen over en 10 års periode, samt fordeling av korttid- og langtidsfravær. Videre ønskes det informasjon om skille mellom vitenskapelig og teknisk/administrativt ansatte.

Arbeidsgiver jobber videre med AMUs bestilling, slik at rapporteringen for sykefraværet i 2023 vil bli mer nyansert

Sykefraværet ved NHH har de siste årene vært lavt, og det gjelder også for 2022

- 2017 2,2 %
- 2018 1,9 %
- 2019 2,5 %
- 2020 1,7 %
- 2021 2,5 %
- 2022 3,08% *

* SSB oppgir at gjennomsnittlig sykefravær for alle næringer i 2022 ble på 7,1 %.

6. BEDRIFTSHELSETJENESTEN

NHH har avtale om bedriftshelsetjeneste (BHT) med firmaet Falck Helse (tidligere Aktimed), og NHH har en fast kontaktperson der. Kontaktpersonen er også med som fast observatør i alle AMU-møtene, hvor hun bidrar med innspill i saker hvor BHT har kompetanse og hvor det kan være aktuelt med bistand fra BHT.

Falck Helse gav AMU informasjon om sin nye organisering og tilbud som kan være aktuelle for NHH. Det ble blant annet avklart at det skal gjennomføres HMS-kurs for medlemmer av AMU, verneombud og ledere i regi av BHT. HMS-kurset skal gjennomføres våren 2023, og det skal tilpasses NHHs virksomhet i tema og omfang.

Avtalen med Falck Helse gikk ut 31.12.2022 og NHH har derfor lagt ut avtale om BHT på anbud (offentlig anskaffelse). 30.06.2023.

7. VERNERUNDER

De rehabiliterte arealene (bla i høyblokken) er utformet med åpne kontorløsninger for administrativt ansatte, og de var planlagt innflyttet i løpet av første kvartal 2021. På grunn av pandemien ble innflyttingen utsatt for de fleste, og ila høsten/vinteren 2022 ble de rehabiliterte lokalene tatt i bruk.

Da de fleste satt på hjemmekontor i store deler av 2021 ble vernerundene først gjennomført i november/desember 2021. På grunn av det omfattende rehabiliteringsarbeidet som var gjennomført var søkelyset på det fysiske arbeidsmiljøet. Lys, ventilasjon og støy var aktuelle tema for vernerundene.

Resultatet av vernerundene ble presentert i AMU i mars 2022. Vernerundene avdekket at det var utfordringer knyttet til temperaturregulering og ventilasjon. Videre var det flere enheter som pekte på at det var behov for flere stillerom og avlastningslokaler, da det ble for mye støy i de åpne

landskapene. I løpet av 2022 er det gjennomført flere tilrettelegginger av det fysiske arbeidsmiljøet knyttet til støy, luftkvalitet og kapasitet (plass).

Utfordringene som ble avdekket i vernerundene i november/desember 2021 er fortsatt gjeldende, og det planlegges derfor vernerunder våren 2023 med samme søkelys som forrige gang.

8. HMS HANDLINGSPLAN OG ÅRSPLAN FOR AMU

Arbeidsmiljøloven og HMS-forskriften pålegger virksomheten å kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunnen vurdere risiko og utarbeide tilhørende planer og tiltak. Handlingsplanen skal gi en oversikt over hva som bør forbedres og hva som skal prioriteres først.

Høsten 2022 satte AMU ned en arbeidsgruppe som skal utarbeide et forslag til en HMS-handlingsplan for 2023-2024. Gruppen består av fungerende HR sjef, AMUs utvalgssekretær, og en representant for de ansatte. Forslaget til plan skal presenteres for AMU våren 2023.

I tillegg til HMS plan, ønsker AMU også at det utarbeides en årsplan for aktiviteter som skjer i AMU, slik at det blir større forutsigbarhet i AMU-arbeidet. HR avdelingen har startet arbeidet med en årsplan, og et forslag til plan blir lagt frem i det første møtet i AMU 2023.

9. UØNSKEDE HENDELSER

Det ble rapportert svært få uønskede hendelser og ingen av alvorlig karakter i 2022. En forklaring på det lave antallet, kan være at bruk av hjemmekontor førte til færre uønskede hendelser på Campus. Samtidig har AMU etterlyst et bedre system for å registrere avvik.

AMU har etterlyst et digitalt styringssystem for oppfølging av avvik. Høsten 2022 informerte arbeidsgiver om at det er kjøpt inn et styringssystem for å følge opp avvik knyttet til personvern og informasjonssikkerhet. I løpet av høsten 2023, skal det vurderes om systemet også kan brukes til å følge opp HMS avvik.

10. CAMPUSUTVIKLINGSPLAN MED MER

Campusutviklingsplanen (CUP) har etter AMUs ønske vært et tema på alle møtene i 2022. Eiendomssjef Eivind Drange, som også er medlem av AMU, har orientert AMU om utviklingen i arbeidet. I vårsemesteret var prosjektet i kunnskapsutviklingsfasen, der det ble samlet inn informasjon om hvilke behov NHH kommer til å ha i fremtiden. Denne fasen strakk seg utover høsten, og konsulenter fra Rambøll har blant annet gjennomført intervjuer med ulike brukergrupper. CUP er planlagt ferdigstilt sommeren 2023.

I tillegg til utarbeidelsen av en ny fremtidsrettet campusutviklingsplan har AMU også blitt orientert om og bidratt med innspill til ulike bygningsmessige endringer.

På bakgrunn av vekst i antall ansatte ble det før sommeren 2022 omdisponert leseplasser i servicebygget til arbeidsplasser for ansatte i seksjon for utdanningskvalitet. AMU pekte på at det var bra at brukerne hadde fått anledning til å påvirke utformingen av arbeidsarealene, og utvalget stilte seg positivt til omdisponeringen.

Høsten 2022 ble det åpnet en ny personalkantine for de ansatte på NHH. AMU diskuterte hvilke retningslinjer som skulle gjelde for bruk av denne. Blant annet ble det vedtatt at personalkantinen ikke skal benyttes til andre formål en felles bespising i lunsjtiden kl 11.00 – 13.00.

11. TRENING I ARBEIDSTIDEN

I november 2019 ble det innført en ordning med trening i arbeidstiden, og den skulle evalueres innen et år. På grunn av pandemien ble det store begrensninger i ordningen, og det var derfor ikke grunnlag for evaluering ihht planen.

Under pandemien ble det i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeidet et digitalt treningsprogram som ansatte kunne bruke på sitt hjemmekontor. I denne sammenheng ble det gitt ut strikk til ansatte som ønsket dette.

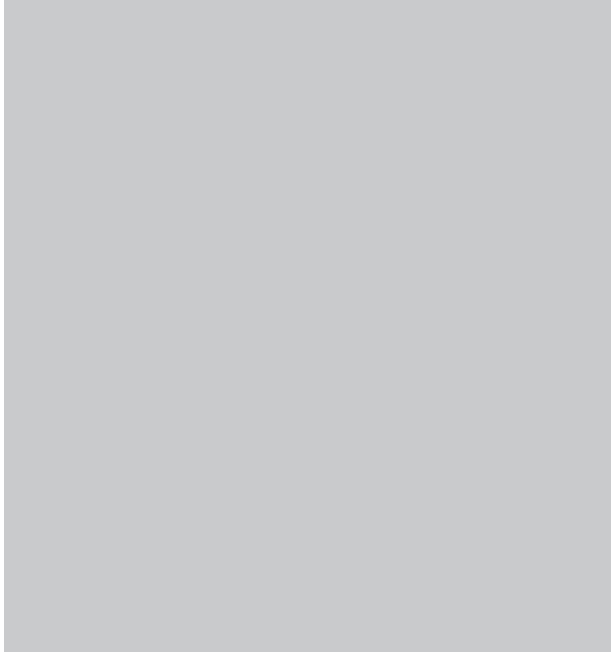
Siden ordningen ble innført i slutten av 2019 har det kommet innspill fra både ansatte og tillitsvalgte ift gjeldende ordning. Dette dreier seg bla om i hvor stor grad ordningen benyttes, i hvor stor grad benyttes avtalen med trening på «Sammen», om NHH får den ønskede effekten av trening i arbeidstiden, om det er andre aktuelle alternativer til ordningen, hvor mye koster ordningen med mer.

Høsten 2022 ble det startet et arbeid med å evaluere ordningen. Evalueringen vil bli slutført våren 2023.

Orienteringssak 7/23 Årsrapport Studentombudet ved NHH 2022
Arkivref. 23/03292-1

Årsrapport 2022

STUDENTOMBUDET VED NHH

NHH

Innhold

1. FORORD	3
2. OM STUDENTOMBUDET	4
2.1 Om studentombudsordningen	4
2.2 Studentombudets arbeid i 2022.....	5
2.3 Studentombudenes nettverk	6
3. STATISTIKK	7
3.1 Saker i 2022.....	7
3.2 Antall saker per år fra 2017 til 2022.....	7
3.3 Antall henvendelser mottatt etter måned i 2022	8
3.4 Saker kategorisert etter behandlingsmåte	9
3.5 Henvendelser kategorisert etter sakstype i 2022	10
4. INNSPILL TIL NHH	11
4.1 Innlevering av studentbesvarelser etter frist	11
4.2 Lang saksbehandlingstid.....	12
4.3 Seksuell trakassering	12
4.4 Formelle feil	13
5. VEDLEGG	14
5.1 MANDAT FOR STUDENTOMBODET PÅ NHH.....	14
5.2 Kategorisering av henvendelser etter sakstype	15

1. FORORD

I perioden fra 1. januar til 31. desember 2022 har studentombudet mottatt og fulgt opp 92 henvendelser fra studenter ved Norges handelshøyskole. Det er stor variasjon i den enkelte saks kompleksitet og omfang. Noen henvendelser kan løses gjennom en samtale, mens andre krever jevnlig oppfølging over flere uker og måneder. I tillegg til oppfølging av saker og studenthenvendelser, deltar studentombudet blant annet som fast observatør i læringsmiljøutvalget (LMU) ved NHH.

NHH kjøper i dag studentombudstjenesten sin av UiB. I avtalen er arbeidsmengden estimert til 20%. Arbeidsmengden er stor, særlig sett i lys av avtalens omfang. Som eneste studentombud for om lag 25 000 studenter er det ikke til å legge skjul på at ombudsordningen er sårbar med kun en person som følger opp henvendelsene fra både UiB, BAS og NHH. I perioder med mange henvendelser kan det være utfordrende å imøtekomme studentenes/institusjonens ønsker for møter, bisitting og veiledning innenfor foreslått/ønsket tidsrom. Studenthenvendelser blir alltid prioritert og fokuset er at responstiden skal være kortest mulig.

Studentombudets årsrapport er offentlig og skrevet i tråd med ombudets mandat ved NHH. Rapporten legges frem for læringsmiljøutvalget (LMU) og styret som orienteringssak, og gir en oversikt over henvendelsene studentombudet har mottatt, samt innspill til forbedringer ved NHH.

Bergen, mars 2023

Karsten Olav Aarestrup

Studentombud ved NHH

2. OM STUDENTOMBUDET

2.1 Om studentombudsordningen

Norges Handelshøgskole (NHH) har hatt studentombud siden 1. januar 2016. Ombudsordningen ble senere lovfestet. Den 1. august 2019 trådte lovendringen i universitets- og høyskolelovens (uhl.) § 4-17 i kraft. Etter denne bestemmelsen skal alle studenter i Norge ha tilgang til et studentombud.

Fra høsten 2020 leverte Universitetet i Bergen studentombudstjenesten for NHH. Gjeldende avtale med UiB om kjøp av studentombudstjeneste utløper 31.07.2023, med mulighet for forlengelse.

Arbeidsmengden for NHH er i avtalen estimert til 20%. Studentombudet erfarer at nåværende prosentfordeling tilsvarende 1 arbeidsdag i uken er for lite og anbefaler at estimatet økes. Ser en til tidligere år, hadde NHH eget studentombud, der inntil 30 % av stillingen var knytt til ombudstjenesten.¹ I lys av at antallet saker har økt siden 2017, ville det vært naturlig å øke dagens estimat.

Studentombudet utfører sitt arbeid med utgangspunkt i uhl. § 4-17 og mandatet som styret ved NHH har fastsatt. Studentombudet er en uavhengig bistandstjeneste som har i oppgave å ivareta rettssikkerheten til studentene gjennom råd og veiledning. At studentombudet er en uavhengig bistandstjeneste kommer til syne organisatorisk ved at ombudet er plassert under HR-avdelingen ved UiB. Dermed har studentombudet en uavhengig stilling i forhold til NHHs organisasjon.

Studentombudet er et rådgivende organ og fatter ikke vedtak i enkeltsaker. Det er et grunnleggende prinsipp at studentombudet skal fungere på en måte som ikke fratrukker andre enheter ved NHH ansvar og arbeidsoppgaver. Studentombudet skal være et supplement til øvrige systemer og rutiner for veiledning og oppfølging.

Studentombudet sin viktigste funksjon er å gi råd om rettigheter og plikter i saker som gjelder studentenes studiesituasjon. Studentombudet er ikke representant på vegne av eller for studentene i enkeltsaker, men gir uavhengig rådgivning og saksgjennomgang. Bistand kan innebære oppfølging overfor NHHs ulike enheter dersom det er behov for oppfølging av rutiner, rettighetsavklaring eller det avdekkes saksbehandlingsfeil.

Ansatte har anledning til å ta kontakt med studentombudet om kritikkverdige forhold som gjelder studentene sin studiesituasjon, for veiledning om studentenes rettigheter og for veiledning om reglene for saksbehandling i forvaltningen som gjelder studentsaker.

En naturlig følge av ombudets mandat, er at saker også tas opp på eget initiativ, det vil si uavhengig av enkeltsaker. Studentombudet kan likevel få informasjon om feil via enkeltsaker. Saker som ombudet tar opp på eget initiativ kan eksempelvis omhandle saksbehandlingsfeil,

¹ [Studentombudets årsrapport for 2017](#), side 1.

svakheter i rutiner, mangel på rutiner eller regler, manglende samsvar mellom lokale og sentrale regler, samt systemfeil.

Studentombudet mottar henvendelser fra studenter og avgjør om henvendelsen er innenfor ordningen. Dersom henvendelsen ikke er innenfor ordningen, vil vedkommende få hjelp til å finne veien videre til rett sted. Det er gratis og uforpliktende for studenter å ta kontakt med ombudet. All kontakt med studentombudet er underlagt taushetsplikt og henvendelser fra studenter og ansatte behandles konfidensielt.

Arbeidet som studentombud er allsidig og omfatter i tillegg til rådgivning og veiledning av studenter, deltakelse på kurs og konferanser, foredragsvirksomhet, møter og besøk til aktuelle enheter ved NHH.

2.2 Studentombudets arbeid i 2022

Mye av studentombudets arbeid gjennom 2022 har bestått i å gi råd og veiledning til studenter. Henvendelsene kommer til studentombudet først og fremst via telefon, SMS, besøk på kontoret eller e-post.

Henvendelsene varierer i omfang og kompleksitet, og det er stor variasjon i tidsbruk knyttet til den enkelte henvendelse. Noen henvendelser avklares med en samtale eller svar på e-post, mens andre krever jevnlig oppfølging over lengre tid.

Det er alltid opp til studenten selv i hvilken grad ombudet involveres. En stor andel studenter som kontaktet ombudet i 2022 ønsket en uavhengig person å diskutere sin sak eller opplevelse med, uten at saken nødvendigvis ble tatt videre. Noen studenter ønsker at studentombudet blir med som en observatør og støttespiller i møte med institusjonen, mens andre foretrekker å rådføre seg med ombudet uten at dette blir tatt opp i studentens møte med NHH.

Studentombudet bidrar også med informasjons- og presentasjonsvirksomhet overfor studenttillitsvalgte og ansatte på forespørsel.

Informasjon om studentombudet finnes blant annet på nettsiden til NHH². Studentombudet har fast kontorsted i Parkveien 1 på Studentsenteret i 2. etasje kontor 214. Grunnet tidvis stor pågang og mange henvendelser må avtaler gjøres på forhånd, enten per telefon eller e-post:

- E-post: studentombod@nhh.no // studentombud@nhh.no
- Telefon: (+47) 482 86 130

² <https://www.nhh.no/for-studenter/servicesenteret/studentombud/>

2.3 Studentombudenes nettverk

Studentombudet er del av et nasjonalt, skandinavisk og europeisk nettverk for studentombud. Gjennom deltakelse i ombudsnettverkene har vi hatt gode faglige diskusjoner, god dialog og verdifull erfaringsutveksling. Dette bidrar til å styrke ombudets kompetanse og kvalitet på ombudstjenesten til studentene ved NHH.

Det nasjonale nettverket for studentombud i Norge avholder jevnlig nettverkssamlinger med faglig innhold.

Bildet viser studentombudene som deltok på den nasjonale studentombudskonferansen i oktober 2021 i Kristiansand. Foto: UiA.

Den 30. mars til 1. april 2022 var UiB ved undertegnede arrangør og vertskap for nasjonalt nettverkstreff i Bergen. Det ble satt sammen et variert og spennende program med både eksterne bidragsytere, interne innlegg, faglige diskusjoner og hyggelige møtepunkter.

På agendaen var tematikk om blant annet studentombudets rolle i fuskesaker, varsling, harmoni mellom lokale studieforskrifter og overordna lovverk. Halvard H. Fredriksen og Knut Knapskog fra UiB holdt innlegg om revisjon av studieforskriften ved UiB. Camilla Bernt holdt innlegg om konflikthåndtering og Ingvill Skjold Thorkildsen fra Sammen³ holdt innlegg om «Den vanskelige samtalen». Videre var Diskrimineringsnemnda⁴ representert ved Ingelin Gammersvik, som holdt innlegg om nemdas arbeid i lys av saker knyttet til utdanningssektoren.

I tillegg til nettverkssamlinger arrangeres det digitale temabaserte møter. Slike kontaktflater er både nyttige og viktige for faglig utvikling og harmonisering av praksis.

³ Studentsamskipnaden på Vestlandet, [Sammen sin hjemmeside](#)

⁴ [Diskrimineringsnemnda sin hjemmeside](#)

3. STATISTIKK

3.1 Saker i 2022

Kapittel 3 inneholder statistikk og en oversikt over henvendelser studentombudet har mottatt i rapportperioden fra og med 01.01.22 til og med 31.12.22.

I rapporten fremgår det hvordan henvendelsene fordeler seg år for år, fra måned til måned, hvordan henvendelsene behandles og hvilken sakstype henvendelsene kategoriseres innenfor.

Studentombudet ser det nødvendig å presisere at statistikken er en redegjørelse av mottatte henvendelser. Det er ikke hensiktsmessig eller mulig å trekke noen konklusjon om den helhetlige tilstanden på NHH ut fra statistikken som presenteres, men den kan ha verdi som et supplement til overordnede undersøkelser. Gjentakende tilbakemeldinger og saksforhold/utfordringer som fortjener særskilt oppmerksomhet adresseres i kapittel 4.

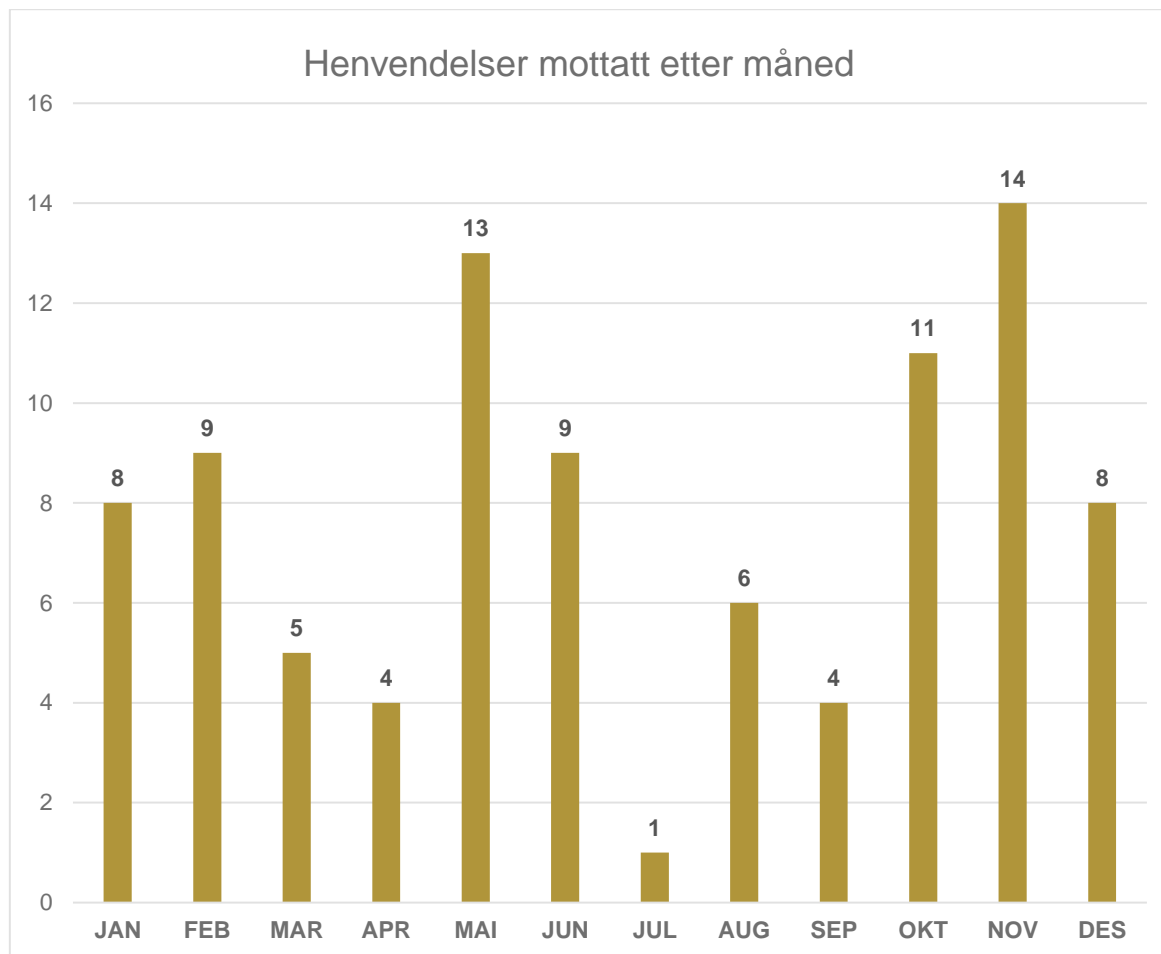
3.2 Antall saker per år fra 2017 til 2022

Figur 1. Figuren viser et stolpediagram med en fremstilling av saker mottatt år for år: 2017 (39), 2018 (58), 2019 (63), 2020 (61), 2021 (106), 2022 (92)

For kalenderåret 2022 mottok studentombudet 92 henvendelser fra NHHs studenter. Det er kun reelle henvendelser der studenten søker hjelp og veiledning som er innatt i statistikkføringen. Henvendelser som gjelder generell informasjon om studentombudsordningen eller som er sendt feil, er ikke tatt med i beregningen av antall henvendelser. Det samme gjelder spørsmål som stilles i forbindelse med opplæring, møtevirksomhet, kurs eller lignende.

3.3 Antall henvendelser mottatt etter måned i 2022

Figur 2. Figuren viser et stolpediagram med antall henvendelser fordelt per måned: Januar (8). Februar (9). Mars (5). April (4). Mai (13). Juni (9). Juli (1). August (6). September (4). Oktober (11). November (14). Desember (8).

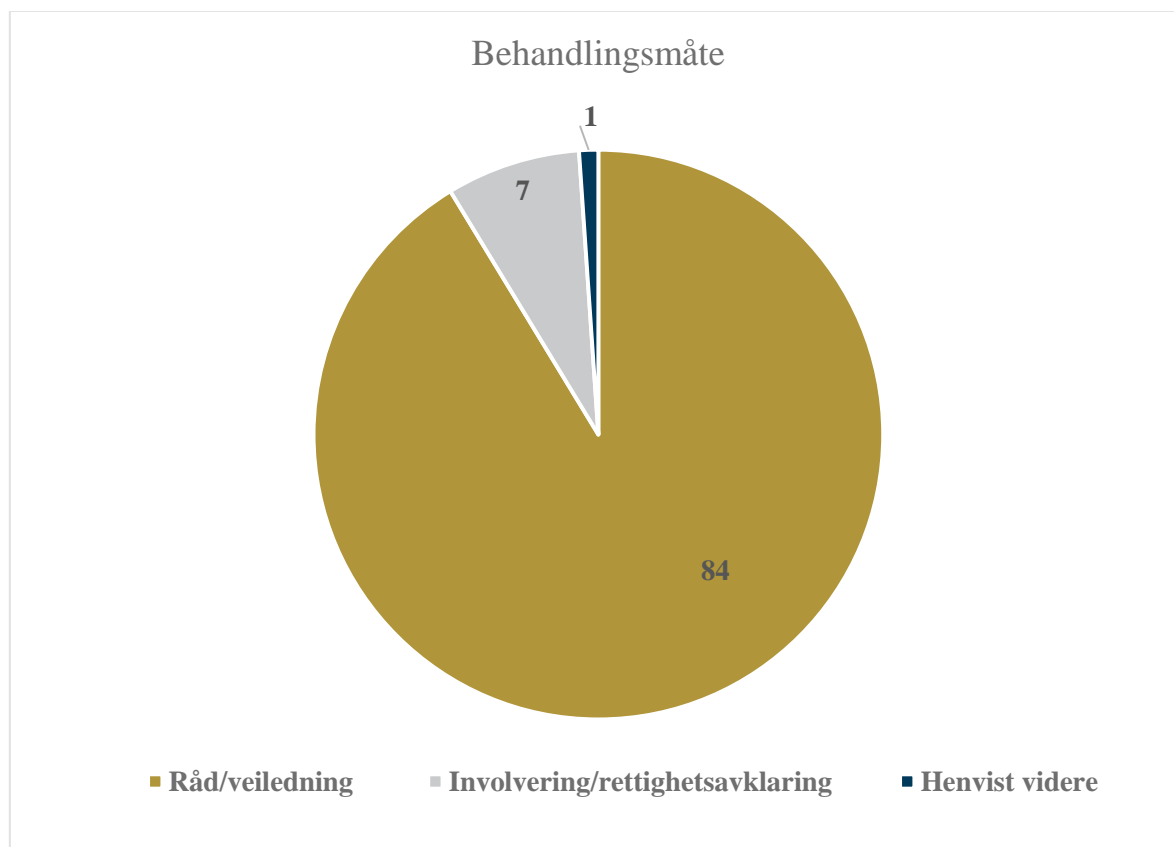
Statistikken viser at det har vært en liten nedgang i henvendelser sammenlignet med 106 saker i 2021, men pågangen er jevnt høy og fordeler seg ut over alle årets måneder. Antall henvendelser per måned viser at det er noe ulik tilstrømming av henvendelse fra måned til måned. Det kan være ulike grunner til ulik mengde henvendelser. Blant annet erfarer studentombudet at særlig ferieavvikling og eksamensgjennomføring virker inn på statistikken.

3.4 Saker kategorisert etter behandlingsmåte

Studentombudet følger opp alle mottatte henvendelser. Henvendelsene kommer til ombudet via ulike kanaler. Flesteparten av henvendelsene i rapportperioden har kommet via e-post og telefon. Noen henvendelser lar seg besvare med én e-post eller telefonsamtale, mens andre henvendelser krever mer tid, undersøkelser, oppfølging og involvering. Det er varierende hvor lenge studenter har behov for bistand, og/eller hvor tidkrevende det er å finne en løsning i dialog med vedkommende enhet. Henvendelsene varierer stort i omfang og kompleksitet.

Studentombudet har som utgangspunkt å gi studentene tilstrekkelig med råd og veiledning til at de løser saken på egen hånd. I visse tilfeller der studenten ikke kommer videre med saken overfor aktuell enhet – og relevante forhold fremdeles står ubesvart – kan ombudet etter samtykke fra studenten ta direkte kontakt med saksbehandler. Studentombudets behandling og oppfølging av henvendelsene kan overordnet kategoriseres på tre måter:

1. Studenten gis alminnelig råd og veiledning.
2. Studentombudet involveres og følger opp saken overfor den aktuelle enhet på NHH etter samtykke fra studenten.
3. Dersom henvendelsen faller utenfor studentombudets mandat henvises studenten videre til rett instans.

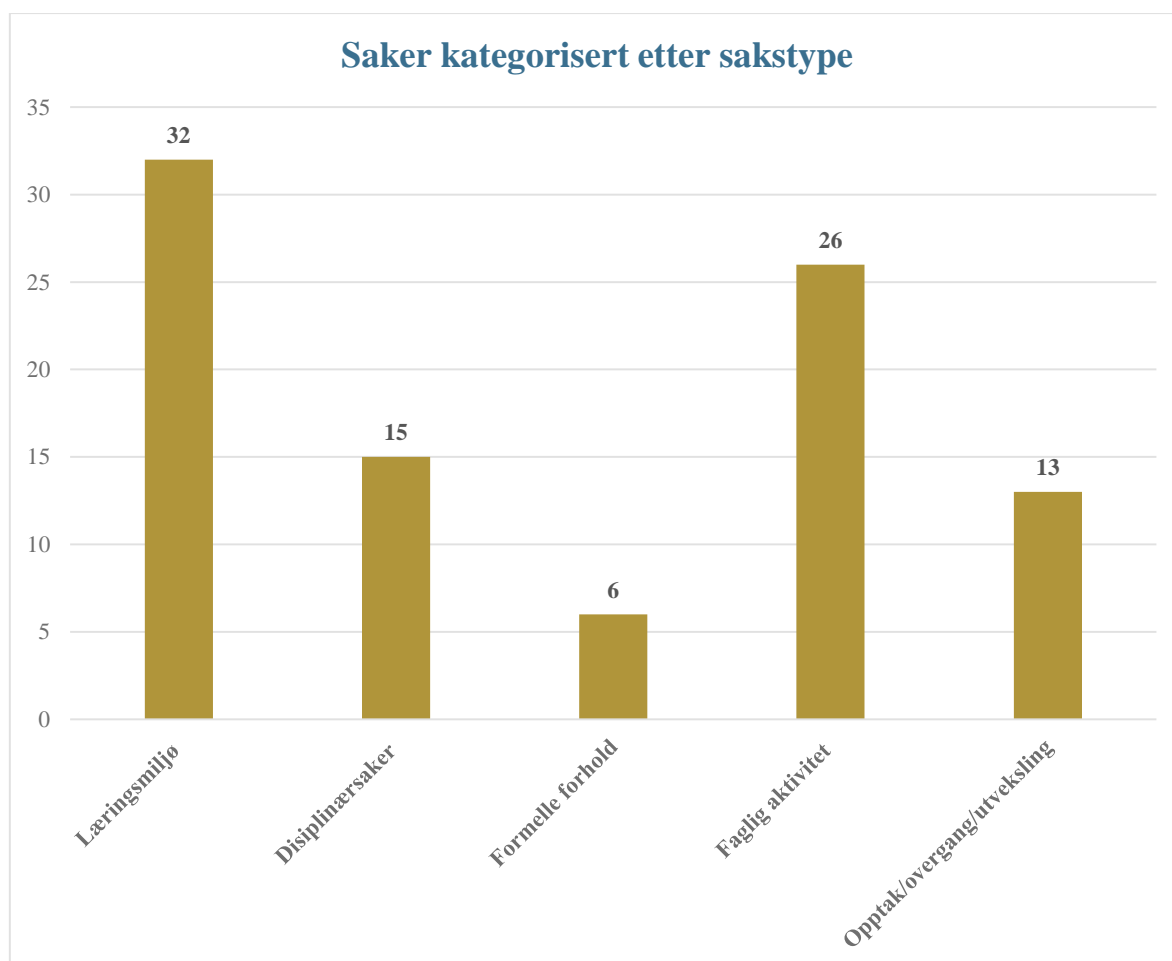

Figur 3. Figuren viser et sektordiagram med en fremstilling av saker fordelt på kategorier etter behandlingsmåte: Råd/veiledning (84 saker). Involvering/rettighetsavklaring (7 saker). Henvist videre (1 sak).

3.5 Henvendelser kategorisert etter sakstype i 2022

Henvendelser blir plassert i én hovedkategori. Hver hovedkategori har underkategorier. Se eget vedlegg i kapittel 5.2 for en nærmere beskrivelse og redegjørelse for de ulike kategoriene. Selv om en henvendelse ofte kan plasseres i flere kategorier, gjør studentombudet en vurdering av hva som er hovedinnholdet i henvendelsen og plasserer den i en av følgende hovedkategorier:

- Læringsmiljø
- Disiplinærsaker
- Formelle forhold
- Faglig aktivitet
- Opptak/overgang/utveksling

Figur 4. Figuren viser antall henvendelser kategorisert etter sakstype: Læringsmiljø (32). Disiplinærsaker (15). Formelle forhold (6), Faglig aktivitet (26). Opptak/overgang/utveksling (13).

Læringsmiljøsakene er varierte og omfatter alt fra uønsket adferd som seksuell trakassering og mobbing, til fysisk læringsmiljø og tilrettelegging. Studentombudet erfarer at det har vært en markant økning i henvendelser knyttet til saker vedrørende uønsket adferd og seksuell trakassering. Videre har studentombudet mottatt flere henvendelser som gjelder tilrettelegging i studiesituasjonen.

Andelen disiplinærsaker er redusert sammenlignet med 2021. En stor andel av disiplinærsakene omhandler henvendelser fra studenter som er mistenkt for fusk på eksamen eller fusk i forbindelse med obligatoriske arbeidskrav.

Kategorien om faglig aktivitet favner vidt, herunder eksamensrelaterte saker som klage på karakter og formelle feil. Videre er det også i 2022 mange henvendelser som knytter seg til levering av eksamen etter frist.

4. INNSPILL TIL NHH

4.1 Innlevering av studentbesvarelser etter frist

I fjorårets rapport fremkom det at studentombudet mottok mange henvendelser i 2021 som gjaldt avvisning av eksamensbesvarelser levert inn etter fristen. Problemstillingen er fremdeles svært aktuell og angår flere av henvendelsene studentombudet mottok i 2022.

I flere av sakene som skyldes for sen innlevering av eksamen enten feil og/eller utfordringer som studenten selv må bære ansvaret for. Imidlertid erfarer studentombudet at det fortsatt er saker der det er urimelig å forvente at studenten kunne avverget hendelsen som forhindret studenten i å levere rettidig, samt handlet annerledes i selve eksamenssituasjonen.

Et konkret eksempel er en sak der en student ved NHH ikke fikk levert hjemmeeksamen innen den fastsatte fristen for innlevering, grunnet manglende tilgang på internett. Studenten la frem dokumentasjon fra internettleverandøren, samt dokumentasjon som viste at studenten hadde gjort flere forberedelser i forkant av eksamen, dersom en gitt situasjon mot formodning skulle inntreffe.

Studenten hadde påbegynt innleveringen i god tid før fristens utløp og rakk blant annet å ringe eksamenskontoret ved NHH i løpet av de 15 administrative tilleggsminuttene, i tillegg til å benytte flere alternative handlinger for å komme seg på nett. Uheldigvis for studenten var det samme internettleverandør som både leverte nett til hjemme-wifi, mobilnett og eksternt reservenet.

Det bekymringsverdig å merke seg at saker som nevnt i eksempelet over kommer til studentombudet ved NHH år etter år. Studentombudet er kjent med at det finnes en ulovfestet unntaksregel, såkalte force majeure, men opplever likevel at unntaksregelen ikke kommer til anvendelse. Denne problemstillingen er kjent for NHH og nemden for studentsaker, ettersom den er adressert på ulikt vis i tidligere årsrapporter.

Tidligere studentombud ved NHH Sigbjørn Råsberg skriver utførlig om manglende fleksibilitet i NHHs studieforskrift i årsrapporten for 2019, knyttet til særskilte saker der student var forhindret i å levere eksamen rettidig.⁵ Undertegnede slutter seg fullt og helt til det Råsberg skriver i rapporten for 2019 om nevnte tematikk som fremgår på side 10 til 12. Særlig vil jeg fremheve det Råsberg skriver på side 11:

«Når NHH viser til likebehandling som grunngeving for eit regelverk utan eksplisitte unntak er det likevel verdt å understreka at lik behandling ikkje alltid er det same som likebehandling. NHH er tent med å ha reglar som er gode, ikkje berre enkle å handsama. Dette oppnår ein etter studentombodets skjønn ved å både sjå til kva som er føremålet og kva som er rimeleg. Føremålet med å skulle ha ein absolutt frist er å hindra at ein student som leverer etter fristen oppnår ein fordel som ikkje dei andre studentane får. I ein del tilfelle stiller studentombodet seg tvilande til om studentar som er nekta levering etter fristen har oppnådd nokon fordel.»⁶

Tematikken er like aktuell i dag. En studieforskrift uten eksplisitt unntak mangler en sikkerhetsventil for de sakene der studentens for sene innlevering skyldes omstendigheter utenfor studentens kontrollsfære. En mangel på eksplisitte unntakshjemler svekker studentenes rettsikkerhet og hindrer NHH i å fatte rimelige vedtak i særskilte tilfeller, som nevnt i eksempelet over.

4.2 Lang saksbehandlingstid

Studentombudet skrev i årsrapporten for 2021 om utfordringer ved NHH knyttet til lang saksbehandlingstid. Studentombudet erfarer at denne tematikken fremdeles er aktuell, men har registrert noe færre saker om lang saksbehandlingstid i 2022.

Studentombudet viser til tidligere årsrapporter (se rapport for 2021 på side 11 og rapport for 2017 på side 10), for en mer utfyllende redegjørelse om tematikken, konkrete bemerkninger og konsekvenser lang saksbehandlingstid har for studentenes læringsmiljø ved NHH.

4.3 Seksuell trakassering

Studentombudet har i rapportperioden for 2022 hatt en økning i henvendelser som knytter seg til seksuell trakassering (verbal, ikke-verbal eller fysisk trakassering) mellom student og student. I saker om trakassering er studentombudets rolle som nøytral tredjepart å gi råd og veiledning til alle parter.

Studentombudet erfarer gjennom de siste årene at det i noen saker kan være utfordrende for studenter å forholde seg til varslingssaker og eksklusjonsvedtak fattet av Norges Handelshøyskoles Studentforening (NHHS). Saker om seksuell trakassering er ofte svært

⁵ [Studentombudets årsrapport for 2019](#)

⁶ [Studentombudets årsrapport for 2019](#) s. 11.

belastende for alle involverte parter. Videre vil en eventuell saksbehandlingsprosess og eventuelle sanksjoner påvirke studentenes studie- og læringsmiljø ved NHH.

Studentombudet er positiv til at det er lett å varsle om uønsket adferd på NHH og i NHHs, men ser at det av og til kan være saker som befinner seg i et uklart landskap med hensyn til hvem som burde fulgt opp og håndtert varselet.

4.4 Formelle feil

Studentombudet har i 2022 hatt en markant økning i henvendelser vedrørende formelle feil knyttet til eksamen ved NHH.

Utgangspunktet etter universitets- og høyskoleloven § 5-2 er at studenter som har gjennomført eksamen kan klage på formelle feil.

Dersom feilen, det være seg feil ved oppgaven, selve eksamensavviklingen eller ved gjennomføringen av sensuren,⁷ «kan ha hatt betydning for» studentens «prestasjon eller bedømmelse av denne», skal NHH oppheve sensurvedtaket, med mindre feilen kan rettes opp ved ny sensur.

Studentombudet opplever at eksamenskontoret i noen av sakene har tolket lovens vilkår om feilen «kan ha hatt betydning» for strengt.

I en av sakene studentombudet ble gjort kjent med heftet det en feil i oppgavesettet, der en av tre oppgaver i eksamenssettet var uløselig. Studentombudet var av en slik oppfatning at feilen i oppgavesettet kunne ha påvirket studentens prestasjon, særlig med tanke på tidsestimatet studentene hadde til rådighet og at studentene må kunne forvente at eksamener er tilstrekkelig kvalitetssikret.

Studenten fikk avslag på klagen om formell feil i første instans, men saken ble etter det studentombudet erfarer omgjort av NHH sin nemd for studentsaker (tidligere Klagenemda ved NHH).

⁷ Se [Ot.prp. nr. 85 \(1993-94\)](#) s. 77.

5. VEDLEGG

5.1 MANDAT FOR STUDENTOMBODET PÅ NHH

1. Studentombodet skal vera ein uavhengig bistandsperson for studentar på NHH som kan yta hjelp og gje råd i saker som gjeld studiesituasjonen.
2. Studentombodet skal nytta dei kanalar som til ei kvar tid høver seg best for å informera studentane om kva tenester som vert ytt. Vidare skal studentombodet gi opplæring til studenttillitsvalde om studentane sine rettar og plikter.
3. Studentombodet skal sjå til at sakene får ei forsvarleg og korrekt handsaming, og at studentane sine rettar vert ivaretekne. Vidare skal studentombodet bidra til å opplysa om prosess og at saka vert løyst på lågast mogleg nivå.
4. Studentombodet er uavhengig og kan ikkje instruerast. Prinsippet om uavhengigheit gjeld så langt dette er praktisk gjennomførleg. Studentombodet skal heller ikkje gjera vedtak i saker eller på annan måte instruera sakshandsamarar, utval etc. på NHH.
5. Studentombodet skal gjera ei konkret vurdering for kvar sak som kjem inn om det er andre etablerte organ på eller utanfor høgskulen som er meir nærliggjande at yter hjelp og råd.
6. Studentombodet er underlagt teieplikt eksternt og internt om alle tilhøve han/ho vert kjent med i kraft av sitt virke etter forvaltningslova § 13.
7. Studentombodet rapporterer årleg til rektor i form av årsrapport som også vert lagt fram for læringsmiljøutvalet (LMU) og som orienteringssak for styret. Rektor skal haldast løpande orientert om særleg alvorlege eller prinsipielt viktige saker. Studentombodet kan fremja saker for styret ved NHH i tråd med gjeldande prosedyre for styresaker.
8. Studentombodet har ikkje tilgang til Felles studentsystem (FS) og har berre innsyn i studentopplysningar eller dokumenta i ei sak så lenge studenten saka gjeld har gitt samtykke til innsyn.
9. Studentombodet skal rådgje studentane i studentsaker, men skal som utgangspunkt ikkje representera studenten. Der dette er naturleg kan studentombodet delta i møte etc. saman med studenten.
10. Studentombodet står fritt til, i samarbeid med den einskilde student, å tilpassa si tilnærming og arbeidsmåte til kvar einskild sak.
11. Studentombodet avgjer sjølv kva saker som skal prioriterast og om det er saker som ikkje er eigna til handsaming av studentombodet. Avslag på bistand skal grunngjevast og kan ikkje klagast på.

Vedteke av styret på NHH 18. april 2018

5.2 Kategorisering av henvendelser etter sakstype

Henvendelser blir plassert i én hovedkategori. Hver hovedkategori har underkategorier. Selv om en henvendelse ofte kan plasseres i flere kategorier, gjør studentombudet en vurdering av hva som er hovedinnholdet i henvendelsen og plasserer den i en av følgende hovedkategorier; Læringsmiljø, Disiplinærsaker/skikkethet, Formelle forhold, Faglig aktivitet, Opptak / overgang / utveksling, Utenfor ordningen.

1. Læringsmiljø:

- Adferd/opptreden (ansatte, medstudenters eller andres adferd/opptreden)
- Fysisk læringsmiljø
- Tilrettelegging
- Sosialt/psykososialt læringsmiljø

2. Disiplinærsaker:

- Mistanke om fusk
- Fusk
- Saker om bortvisning/utestengelse

3. Formelle forhold:

- Progresjon/ permisjon
- Antall eksamensforsøk
- Semesterregistrering/ avgift
- Bekreftelser
- Vitnemål
- Personvern
- Åndsverk

4. Faglig aktivitet:

- Adgang
- Gjennomføring
- Eksamen

- Sensur/ vurdering
- Begrunnelse
- Veiledning: kvalitet/omfang
- Undervisning

5. Opptak/ overgang/ utveksling:

- Masteropptak
- Overgang til ny studieordning
- Utveksling
- Opprykk/ fritak fra/ innpassing av emner
- Andre opptak

6. Saker utenfor studentombudsordningen som henvises videre:

- Husleierett
- Arbeidsrett
- Samboer/ekteskapsrett
- Lånekassen
- Avtalerett etc.

Orienteringssak 8/23 Etatsstyring 2023 - Tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse
Arkivref. 23/01913-3

Norges Handelshøyskole
Helleveien 30
5045 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

23/211-22

15. mai 2023

Tilbakemelding til Norges handelshøyskole fra etatsstyringen

Vi viser til Norges handelshøyskoles årsrapport for 2022 og etatsstyringsmøtet 8. mai 2023.

Vedlagt følger departementets tilbakemelding.

Med hilsen

Charlotte Rustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Erling H. Dietrichson
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling

Saksbehandler
Erling H.
Dietrichson
22 24 75 53

Kunnskapsdepartementet

Etatsstyring 2023

Tilbakemelding til Norges handelshøyskole på ambisjoner og måloppnåelse

1. Overordnet vurdering av resultater og måloppnåelse på utviklingsavtalen

Norges handelshøyskole (NHH) har gjennomgående gode resultater, og årsrapporten viser at virksomheten har høy kvalitet. NHH har i stor grad hatt gode resultater i oppfølgingen av utviklingsavtalen for 2019-2022. Videre viser årsrapporten og dialogen i etatsstyringsmøtet at NHH gjør grundige analyser og vurderinger av resultatoppnåelsen og fremtidsutsiktene, og av ev. tiltak og prioriteringer.

2. Til etatsstyringsmøtet hadde departementet valgt tre hovedtema

Studentenes tilbakemeldinger og opplevd utdanningskvalitet

I tilbakemeldingen på etatsstyringen i 2022 viste KD til at til tross for to krevende år med koronapandemi, har NHH opprettholdt god kvalitet på utdanning. NHH fortsetter å ha gode søkertall. Høyskolen har over tid levert stabilt høye tall på studenter som gjennomfører på normert tid. Studenttilfredsheten med kvaliteten på studiene ligger litt under ambisjonsnivået til NHH. [Studiebarometeret - Studentundersøkelsen](#) viser at NHH ligger litt over snittet på noen områder, litt under på andre. I etatsstyringsmøtet redegjorde NHH godt for hvordan høyskolen jobber med disse temaene.

NHH i et internasjonalt perspektiv

NHH har blitt en del av den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU, og har hatt en positiv utvikling i verdien av Horisont 2020-kontrakter og i inntekter fra Forskningsrådet. NHH har omfattende internasjonal akkreditering. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet illustrerte NHH hvordan høyskolen måler seg med internasjonalt ledende handelshøyskoler, i hvilken grad slike målinger er relevante og vurderte hvordan NHH kan forbedre sitt strategiske internasjonale arbeid. Departementet mener også at NHH har redegjort godt for arbeidet med å nå ambisjonen om bedre balanse mellom norske og utenlandske ph.d.-studenter.

Fremtidsutsikter og samspill med yrkes- og næringsliv

I tilbakemeldingen på etatsstyringen i 2022 viste KD til at *NHH legger vekt på samarbeid med omverdenen, og anses som en attraktiv samarbeidspartner for offentlig sektor, næringsliv og internasjonale høyere utdanningsinstitusjoner.* [Studiebarometeret - Studentundersøkelsen](#) viser at NHH ligger godt over snittet på indikatoren *Tilknytning til yrkeslivet* på både bachelor- og mastergrad i økonomi og administrasjon og mastergrad i regnskap og revisjon.

Kunnskapsdepartementet

Departementet forventer strammere rammer i statsbudsjettet i årene som kommer. Departementet mener NHH tydelig viser at høyskolen legger dette til grunn. Departementet mener også at rapporteringen og dialogen i etatsstyringsmøtet viser at NHH har gode forutsetninger for å videreutvikle virksomheten med høy kvalitet og relevans for samfunnets behov.